"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd

Metai XXV — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 11 d. VASARIO (FEBRUARY) 1916 M. — No. 6

Didėji Karė.

Ant Balkanų pussalio pereitą savaitę nieko svarbesnio neatsitiko, viskas apsirubežiavo besirengimu prie svarbesnių mušių. Bulgarai su austrais Albanijoj sučėjo kruvon ir drauge eina pietų link prie Avlonos, kur yra italų kariumenė, gi šiaurinė Albanija yra beveik visa jau austrų rankose. Smarkesnio ir didesnio mušio galima laukti vien prie Avlonos, kur italams pagelbon atėjo ir albanai.

Sujungta vokiečių ir bulgarų kariumenė rengiasi vyti talkininkų kariumenę iš Salonikų ir iš kitų kraštų Grekijos teritorijos Su pradėjimu mušio prie Salonikų vokiečiai laukia vien kaip pasibaigs austrų mušis su italais prie Avlona; nors čia sujungta austrų ir bulgarų kariumenė yra skaitlingesnė už ginančią miestą itališką, bet kad tas Albanijos portas yra tvirtovė, tai pirm laiko negalima įspėti, kaip mušis gali pasibaigti. Prie Salonikų priešų pajiegos beveik lygios, nes iš ten vokiečiai daug savo kareivių Francuzijon pasiuntė. Vasario 7 d. Salonikų distrikte buvo jau pirmas talkininkų priešakinių kariumenių dalių susirėmimas su tokiomis jau dalimis bulgarų kariumenės, kas rodo, jog priešai yra labai arti viens kito, nors pats susirėmimas svarbos neturi. Prie Doiran francuziškų raitelių patrolė susirėmė su bulgarų patrole. Susirėmime du francuziški raiteliai tapo pašauti. Kokius nuostolius turėjo bulgarai, nežinia, nes jie apie juos nieko nesako.

Turkams nesiseka Kaukazo fronte. Kaip praneša iš Petrogrado, rusų kariumenė stumia turkus vis toliau į rytus. Fortai aplink Erzerum tapo rusų išnaikinti. Garsinta buvo, buk ir miestas Erzerum teko rusams, bet patvirtinimo tos žinios iki šiol nėra. Bet jeigu fortai išnaikinti, o turkai iš niekur pastiprinimo sulaukti negali, tai miestas Erzerum turės tekti rusams. Mėginimai turkų žengti pirmyn ir stumti atgal rusus nepasisekė, nors prie jų turkai gana didelius nuostolius turėjo. Laikosi savo vietose ir anglai Mesopotamijoj, nors toliau nenužengė. Kadangi vienok rusai ir Persijoj sumušė turkų šalininkus, tai jie perkirto Anglijos priešams kelią į Indijas; nors anglai ir turėtų iš Mesopotamijos pasitraukti, jų priešai negalės užpulti Indijų ir ten prieš Anglijos valdžią mahometonų neįstengs sukelti. Nepatvirtintos taipgi turkų žinios apie anglų milžiniškus nuostolius ir nepasisekimus Pietinėj Arabijoj. Sulyg turkų žinių, ten anglai daugiau kareivių nužudė, negu išviso turėjo. Rodosi anglai nereikalauja bijotis ir arabų užpuolimo ant tvirtovės Aden. Apginkluoti senais karabinais raiteliai negali paimti turinčių toli siekiančias kanuoles tvirtovių; mėginimai butų vien bereikalingu žmonių žudymu. Perkirsti tvirtovėn maisto privežimą taipgi negalima, nes Aden yra prie Raudonųjų juirų ir jo porte yra angliški kariški laivai, kurie gali išvalyti jures nuo privežimo trukdytojų.

Grekija iki šiol nei vienai, nei kitai pusei nesiduoda karėn įtraukti, bet už tai prietikiai Rumanijos su Vokietija, Austrija ir Bulgarija taip įtempti, kad menka priežastis gali Rumaniją karėn įtraukti talkininkų pusėj. Vokietija aštrioj formoj stato Rumanijai savo nepamatuotus reikalavimus, drįsta net gązdinti, bet tie gązdinimai visai priešingus išduoda vaisius, nes suerzina gyventojus ir gali vien suskubinti Rumanijos susidėjimą su talkininkais. Rumanija sumobilizavo jau netoli visą savo kariumenę ir veik visus kareivius atšaukė nuo Rusijos rubežiaus, o pastatė prie rubežių Austrijos ir Bulgarijos. Tuose parubežiuose Rumanija turi surinkusi pusę miliono gerai apginkluotų kareivių. Pranešama taipgi, buk Rumanija atsišaukė prie talkininkų su prašymu paskolinti kariumenės reikalams 40 milionų doliarių. Jeigu žinia ta teisinga, ta tas rodytų, jog Rumanija pasižadėjo stoti karėn talkininkų pusėj, nes kitaip, ypač dabar, kuomet pats reikalauja daug pinigų, talkininkai kitiems, iš kurių sau naudos tikėtis negali, pinigų neskolintų.

Londone gauta žinia, jog nuo pietų gana didelė turkų ir bulgarų armija ištraukė prie Rumanijos rubežių. Laukiama todėl ten greitu laiku svarbių atsitikimų. To, turbut, laukia ir Vokietijos ciesorius, nes pereitą savaitę jis lankėsi Austrijoj Rumanijos parubežiuose ir peržiurinėjo ten stovinčią Austrijos kariumenę ir jos stovinčius upėj Dunojuj kariškus laivelius.

Ant rubežiaus Austrijos ir Italijos, lygiai Isonzo paupiuose, kaip ir Trentino apskrityj traukėsi be svarbesnių pasekmių artilerijų mušiai; buvo čia taipgi patrolių susirėmimai. Veikia čia taipgi austrų orlaivininkai, kurie nurodinėja italų stovyklas artilerijai.

Iš Paryžiaus oficiališkai pranešė, jog Ryman keliauja Francuzijos ministerių pirmininkas Briand pasikalbėti su Italijos karvedžiais apie visą karės vedimo plianą, kad jos vedime tarp visų talkininkų butų pliano vienodumas.

Iš Berlino pranešama apie norą nuo vietos pasitraukti dabartinės Italijos Salandra ministerijos. Bet nors ji ir pasitrauktų, tas dar nereiškia, kad Italija norėtų talkytis su priešais; karę turės vesti toliau ir jos vietą užėmusi ministerija.

Rusijoj nei viena iš kariaujančių pusių nesigriebė svarbesnio veiklumo, bet vokiečių kariumenė Rusijoj, taip kaip ir Francuzijoj, tapo žymiai sudrutinta, todėl reikia manyti, kad kaizeris pabugo žmonių neužganėdinimo ir reikalavimo karės užbaigimo, rengiasi ką nors tokio pradėti, kas ją prie galo greičiau privestų. Kadangi nieks iš talkininkų, nors antai Belgijai ir Francuzijai Vokietija siulo gana lengvas susitaikymo išlygas, taikytis nenori, tai reikia bandyti smarkesnio veikimo ant mušio lauko.

Rygos apielinkėse, į pietus nuo Uekskuel veikia vien vokiški orlaivininkai, o rusiški orlaivininkai bombomis dručiai pagadino tiltą per upę Aa ir dikčiai namų Mintaujoj išgriovė.

Smarkesnis susirėmimas buvo Bukovinoj prie Bojan, kur austrai mėgino atgauti nužudytas pozicijas, bet jų užpuolimą rusai su dideliais nuostoliais atmušė.

Pasitraukimas Goremikino iš Rusijos ministerijos, kaip rodosi, neturės įtekmės ant karės bėgio, nes ir Goremikino vietą užėmęs Sturmer apreiškė, jog Rusija nesitaikys, kariaus tol, kol neatsieks savo tikslo ir priešų nejveiks ir jų iš Rusijos neišvys. Smarkiau austrai ir vokiečiai veikia Volyniaus gubernijoj. Čia jie pradėjo vartoti naują prieš savo priešus ginklą —ugnį, kurią leidžia į priešų grabes ir iš jų priešus išveja; tik kad šita ugnis pakliutų į priešų grabes, reikia arti prie jos prieiti; iš toli ji ne taip pavojinga, kaip apie ją garsina.

Rusija renka kariumenę prie Finliandijos ir Švedijos rubežių, nes bijosi švedų Finliandijon įsiveržimo. Švediją prieš Rusiją kursto Vokietija; už prisidėjimą karėn siulo jai Finliandiją, kuri seniau Švedijai prigulėjo, tik tą siulomą dovaną Švedija savo kareivių krauju turi nuo Rusijos pirkti, nors Finliandija tai ne vį ant turkiško fronto; švedų apgyventas kraštas. Iki šiol vienok Švedija nesiskubina vokiečiams padėti. Iki šiol vokiečiams nepasisekė taipgi supjudyti Francuziją su Ispanija; francuzų sumušti Kamerune vokiečiai, 14,900 jų kareivių, perėjo Afrikoj į Ispanijos valdybą tikėdami, kad dėl to Francuzija susipeš su Ispanija, bet toji vokiečius sulaikė ir nuginklavo, taigi padarė tai, ko vokiečiai nesitikėjo.

Vokietijos valdžia ant Vilniaus, už jame kilusį gaisrą, uždėjo 75,000 markių kontribucijos.

Vokietijoj dideliuose miestuose žmonės vėl kėlė demonstracijas, reikalaudami karės užbaigimo. Tarp Danijos ir Švedijos tapo, matyt minos, paskandintas didelis vokiškas kariškas laivas.

Ant mušio lauko Rusijoj tapo jau antrą kartą pašautas Vokietijos ciesoriaus sunus, kunigaikštis Oscar.

Ant vakarinio fronto eina mušiai artilerijų ir tai vis tose pačiose vetose; didelių, svarbesnių permainų nėra, bet laukia ten ant visos linijos mėginimo vokiečių žengti vėl prie Calais ir Paryžiaus, nes jų kariumenė atsiųstais iš Serbijos kareiviais tapo dikčiai sudrutinta. Dabar vienok francuzų artilerija bombarduoja vokiečių pozicijas Champagne distrikte, Argonne kalnuose ir Alzatijoj. Vokiečių artilerija bombarduoja francuzų pozicijas paupiuose Aisne ir Somme.

Vaidai Amerikos su Vokietija už paskandinimą pasažierinio garlaivio Lusitania dar neišdilo. Vokiški laikraščiai jau atvirai kalba apie pertraukimą ryšių ir galimą karę su Amerika, tik Amerikos kariškų pajiegų nesibijo, nes jos menkos. Bet Amerika gali talkininkams padėti karę laimėti pinigais, rupindama ginklus ir amuniciją. Net geriausiame atsitikime ir talkininkai nuo Amerikos nieko daugiau nepageidauja.

Iš Karės Lauko.

RUSŲ FRONTAS

SMULKŲS SUSIRĖMIMAI.

Petrogradas, vasario 3 d. Vakar rusų štabas išleido sekantį oficialį pranešimą:

"Priešas apielinkėse Ikskul, ant Dvinsko fronto, vakar atidarė smarkią artilerijos ugnį. Apielinkėse į pietus nuo Oger musų artilerija pasekmingai sugadino priešo fortifikacijų darbus ir bombardavo prešo kulkasvaidžių pozicijas. Musų ugnis atmušė vokiečių mėginimus užpulti ant salos Grandan, žemiaus Dvinsko ir apskrityj į vakarus nuo Dvinsko.

"Į pietus nuo upės Pripet, apielinkėse Galouzia, musų skautai, tarp kurių buvo keletas čechų, padarė pasekmingus tyrinėjimus."

Vienna, vasario 3 d. Austrų vakarykštis oficialis pranešimas skamba sekančiai:

"Rusai minų atakais buvo priversti pasitraukti iš savo priešakinių tranšėjų prieš tiltagalį prie Uscieczko (ant Dniestro upės, netoli Bukovinos rubežiaus). Buvo patrolių susirėmimai kitose vietose ant šiaur-rytinio fronto."

Berlinas, vasario 3 d. Vokiečių oficialis pranešimas vakar padavė sekančias žinias:

"Stiprus rusų pulkas tapo užpultas per vokiečių skautų pulką prie Wesielucha (tarp Stochod ir Styr) ir tapo visai nušluotas."

TURKAI GAVO KAILIN.

Petrogradas, vasario 3 d. Vakar vakare rusų štabas išleido sekantį pranešimą apie dalykų stovį ant turkiško fronto:

"Ant Kaukazo fronto musų kariumenė, vydamasi turkus apielinkėse ežero Tortum, priėjo prie Čoruk upės. Klonyje Augštesnėsė Passim pasekmingame susirėmime su turkų priešakinėmis sargybomis męs paėmėm belaisvių. Ant pietinio kranto ežero Van męs po mušio užgriebėm kaimą Norkeff.

"Persijoj, apielinkėse Kermansha, męs nuvijome priešą atgal linkui Nekhovend.

"Pastarieji turkų oficiališki pranešimai mėgino sumažinti musų pastarųjų laimėjimų svarbumą, bet tuom pačiu laiku tie turkų pranešimai prisipažino prie sekančių dalykų: "Turkai pasitraukė linkui Erzerumo po ranka rankon mušio per 8 dienas su daug skaitlingesniu priešu" ir išreiškė pasitikėjimą, kad turkams pasiseks sumušti rusus, kurių skaitlingumas esą gal buvo netikėtas. Tokiu budu turkai patįs pilnai patvirtina musų laimėjimus."

RUSAI SUMUŠTI PERSIJOJ.

Konstantinopolis, vasario 3 d. Rusai, traukiantieji į Tcheraną, Persijos sostapilį, tapo sumušti per armiją iš 14,000 persų. Taip pranešama pusiau-oficiališkai iš Konstantinopolio. Sulyg šios žinios, rusai atšoko atgal, palikdami kanuoles, 850 šautuvų, 8 automobilius ir daugelį ligonbutinės medžiagos. Oficiališkai šita žinia nėra patvirtinta.

AUSTRAI TURI NAUJĄ MAŠINĄ.

Petrogradas, vasario 4 d. Karės štabas išleido šįdien sekantį pranešimą:

"Apielinkėse Plakanen ir į rytus nuo Mintaujos kelio musų skautai išvaikė vokiečius su rankinėmis granatomis ir sugrįžo be nuostolių. Į pietus nuo Ikskul priešas mėgino nakties laiku tvirtinti savo pozicijas prie upės Dauguvos, bet tapo musų ugnies išvaikytas. Laike tyrinėjimų orlaiviais į šiaurius nuo ežero Naroč (Vilniaus gub.) musų orlaiviai, nežiurint smarkios priešo ugnies, bombardavo priešo linijas ir konvojus ant Vidžių kelio (Vidžių miesteils yra Zarasų pav., Kauno gub.).

"Į pietus nuo Dubno austrai, idant atmušti musų atakus, vartojo naują mašiną, kuri išmeta liepsną ant 30-40 metrų (metras yra 3.3 pėdos ilgio).

"Vidurinėj dalyj upės Stripa (Galicijoj) vienas iš musų orlaivių numetė bombas ant Erzna stoties. Prie Dniestro upės priešas vis bombarduoja musų tranšėjas su sunkia ir lengva artilerija.

"Į šiaur-ryčius nuo Czernowitz musų sunkioji artilerija, su pagelba orlaivių, bombardavo priešo baterijas apielinkėse Toporowce ir Barancza."

ORLAIVIAI SMARKIAI VEIKIA.

Berlinas, vasario 4 d. Austrai išleido šįdien sekantį oficialį pranešimą.

"Rusų užpuolimas ant musų priešakinių pozicijų į šiaur-ryčius nuo Boyon nepasisekė. Rytinėj dalyj Galicijos ir Volyniuje buvo smarkus veikimas orlaivių iš abiejų pusių. Rusų orlaiviai numetė šešias bombas ant Bučač, užmušdami du gyventoju ir sužeisdami keletą kitų. Kitas rusų orlaivis numetė bombą į šiaur-ryčius nuo Luckdrei.

"Austro-vengriški orlaiviai bombardavo distriktą į vakarus nuo Courthov ir į šiaurius nuo Zaraz."

RADO SUŠALUSIUS TURKUS.

Petrogradas, vasario 5 d. Laikraštis Novoje Vremia praneša, kad jis gavęs iš ištikimų šaltinių žinių apie tai, buk turkai apleido Erzerumo tvirtovę, Užkaukazyj, bet oficialis rusų pranešimas nieko apie tai nemini.

Oficialis pranešimas skelbia sekančiai:

"Ant Kaukazo fronto musų pirmynženga eina pasekmingai. Vienoj prešo užpakalinių sargybų pozicijoj męs radome 293 turkų pėstininkus sušalusius visai. Laike vijimosi męs užgriebėm keletą šimtų galvijų."

RUSAI IŠSPROGDINO VOKIEČIŲ MINAS.

Petrogradas, vasario 6 d. Rusų oficialis pranešimas šįdien paduoda sekančias žinias:

"Vokiškų orlaivių lakiojimas Rygos distrikte ir į pietus nuo Ikskul tęsiasi toliaus. Musų lakunai numetė bombas ant Mintaujos vakzalo ir ant geležinkelio tilto per upę Aa.

"Ant gen. Ivanovo fronto musų skautai, atradę vokiškų minų sistemą, sujungė jas su jų locnomis tranšėjomis ir išsprogdino 40 minų.

"Ant fronto ties Brzezany (Galicijoj) męs artilerijos ugnim sustabdėm priešo mėginimus prisiartinti prie musų pozicijų.

"Apielinkėse Bojana (Bukovinoj) priešas darė smarkius mėginimus su tranšėjinėmis mortiromis (trumpomis kanuolėmis) ir rankinėmis granatomis, idant atgauti iš mus duobes, kurias męs nuo jų paėmė ketvergo naktyj."

STUMIA TURKUS ATGAL.

Petrogradas, vasario 7 d. Vakar vakare rusų štabas išleido sekantį pranešimą apie dalykų stovį ant Kaukazo fronto:

"Męs spaudžiame priešą atgal visame šitame apskrityj. Visi turkų mėginimai atsispirti, tapo sumušti su dideliais jiems nuostoliais."

Konstantinopolis, vasario 6 d. Turkų oficialis pranešimas užsiganėdina sekančiu trumpu pranešimu:

"Ant Kaukazo fronto mušiai atskiromis vietomis tebeeina."

KAIZERIO SUNUS SUŽEISTAS.

Amsterdamas, vasario 8 d. Sulyg oficialio pranešimo iš Berlino, princas Oskaras, penktas kaizerio sunus, tapo lengvai sužeistas galvon ir kojon bombos skeveldromis laike vieno mušio ant rusų fronto. Princas Oskar jau buvo sykį sužeistas Belgijoj, pačioj pradžioj karės ir sirgo tuomet gana ilgą laiką.

MERGINA ATSIŽYMI.

Petrogradas, vasario 8 d. Vakar vakare išleistame pranešime yra paminėtas vardas vienos rusų merginos, kuri tarnauja rusų kariumenėj ir kuri pasižymėjo nepaprastu narsumu ant mušio lauko Jos vardas yra Černiavskaja, o kariumenėj ji žinoma vardu korporalo Glušenko.

Pilnas šios dienos oficialis rusų pranešimas skamba sekančiai:

"Rygos apskrityj buvo sunki artilerijos kova. Męs pasekmingai bombardavome priešo kanuoles. Jakobštadto apielinkėj buvo pasekmingi tyrinėjimai išilgai upės Houssey, anoj pusėj priešo vielinių tvorų, kur męs privertėm vokiečius bėgti. Ant dešiniojo sparno Dvinsko pozicijų vokiečių šarvuotas automobilius tapo pataikytas musų šovinio ir tapo sunaikintas.

"Vokiečiai šaudė dideliais šoviniais geležinkelio stotį Diksno, į šiaurius nuo Dvinsko.

"Męs be mažiausios abejonės persitikrinome, kad vokiečiai ant savo orlaivių vartoja ženklus, kuriuos męs vartojame.

"Vienoj dalyj fronto gen. Lechickio linijoj, į šiaurius nuo Bojana (Bukovinoj), męs išsprogdinome miną po priešo vielinėmis pinklėmis. Tuojaus po to musų vyrai šoko atakan ir užėmė kraterą (duobę, pasidarusią nuo minos sprogimo); iš šito kraterio su pagelba rankinių bombų jie dasigavo į priešo tranšėjas, kur radę daug lavonų.

"Tame pačiame apskrityj korporalas Glušenko, kuris ištikrųjų yra mergina vardu Černiavskaja ir kuri liuosnoriai pasisiulė į skautus priešo pozicijų ištyrimui, sugebėjo persiplėšti per priešo vielines pinkles ir, nežiurint pavojingos žaizdos kojoj ir perlaužimo kaulo, atliko savo užduotį ir sugrįžo atgal į musų tranšėjas."

Berlinas, vasario 8 d. Vokiečių vakarykštis oficialis pranešimas paduoda sekančias žinias iš rusų fronto:

"Rusų sargybos pozicija ant rytinio kranto upės Ščara, ant Baranoviči-Liachoviči geležinkelio, kurią (poziciją) męs užgriebėm nakčia vasario 6 d., tapo užpulta, bet užpulimą męs atmušėm ir priešas buvo priverstas pasitraukti atgal su pusėtinais nuostoliais. Į piet-vakarius nuo Vidžių (Kauno gub., Zarasų pav.) rusų orlaivis, kurio vadas paklydo, pakliuvo į musų rankas."

VIS STUMIA TURKUS TOLIAUS.

Petrogradas, vasario 8 d. Rusų oficialis pranešimas apie turkų frontą skamba sekančiai:

"Juodųjų jurių pakraščio apskrityj musų kariumenė, perėjus upę Arkhar, užatakavo turkus ir išmetė juos iš eilės tranšėjų, viena po kitai. Ant šiaurinio kranto ežero Van męs užėmėm apskritį į rytus nuo Dildjevaskal. Persijoj męs nuvarėm priešą atgal Kangavaro apskrityj"

ĮVAIRŪS TELEGRAMAI.

NAUJAS RUSIJOS PREMIERAS LENKAS?

Petrogradas, vasario 3 d. Laikraštis Novoje Vremia praneša, kad naujasai Rusijos premieras Sturmer, pasikalbėjime su minėto laikraščio korespondentu išsireiškė, jog visa jo politika bus atkreipta į tai, kad privesti karę prie pasekmingo užbaigimo. Kuomet jo užklausta, ar Rusija negalėtų "pasekmingai užbaigti karės," susitaikindama su Vokietija atskirai nuo talkininkų, naujasai premieras atsakė, kad susitaikinimu negalima išrišti tų didelių reikalų, kuriuos sukėlė šioji didėji tautų karė.

[Iki šiolei nėra smulkesnių oficialių žinių apie tai, kas yra tasai naujas Rusijos premieras. Mums teko girdėti iš pusėtinai ištikimų šaltinių, kad Sturmer esąs lenkas ir katalikas. Tą męs girdėjome nuo ypatos, kuri pažino jo tikrą brolį, dabar jau mirusį. Naujasai premieras sulyg savo pažiurų esąs konservatyvas].

VON PAPEN KONSPIRATORIUS.

Londonas, vasario 3 d. Anglijos valdžia praneša, kad Londone tapo suareštuotas tulas Bridgeman Taylor, svetimtautis, kuris pats neužsiregistravo Londono policijoj, kaip to valdžia reikalavo. Šisai Taylor pirsipažino, kad kapitonas von Papen, buvusis prie vokiečių ambasados Washingtone ir kurį Amerikos valdžia prašalino iš Amerikos, suorganizavo plianus išdinamitavimui žinomo Welland kanalo Kanadoje (netoli Niagaros).

Tik ačiu Kanados policijos gudrumui tas pasikėsinimas nepasisekė.

ŽADA ATAKUOTI SALONIKUS.

Atėnai, vasario 3 d. Sulyg gautų čia žinių išvedama, kad vokiečių ir bulgarų kariumenės, su pagelba dar 150,000 turkų, netrukus žada pradėti užpuolimus ant anglo-francuziškos armijos, apsikasusios aplink Salonikus. Sulyg šitos žinios spėjama, kad užpuolimas ant Salonikų turįs prasidėti apie vasario 15 d.

ITALAI KONTROLIUOJA ALBANIJĄ.

Rymas, vasario 3 d. Italija paskyrė vyriausį vadą visoms italų jiegoms, esančioms Albanijoj; jam suteikta plati valdžia daryti viską, kas jam išrodys reikalingu. Italų viršinybė Albanijoj praplatinta ir ant tų vietų, kurios dar nėra ištikro italų kariumenės užimtos.

VOKIETIJA UŽGRIEBIA VISUS AUDINIUS.

Berlinas, Vasario 3 d.—Vokietijos valdžia padarė dar vieną žingsnį, kurį visaip galima išaiškinti. Iki šiolei valdžia buvo jau užgriebusi maistą, javus ir metalus savo kontrolėn. Dabar ji užgriebė visoj šalyj beveik visus audinius,—drobę, gelumbę ir kitokius audimus, tinkamus vartojimui vokiškai armijai ir laivynui; net audiniai maišams daryti tapo užgriebti.

Šitas vokiečių valdžios žygis sukėlė dar daugiau kalbų negu anuo laiku įvedimas kortelių ant duonos.

GELEŽINIAI PINIGAI AUSTRIJOJ.

Londonas, vasario 4 d. Sulyg telegramo iš Viennos, Austrijos valdžia sumanė pasekti pavyzdį Vokietijos ir nutarė įvesti vartojimą geležinių pinigų.

VOKIEČIAI RENGIASI PRIE UŽPUOLIMO VAKARUOSE.

Londonas, vasario 5 d. Iš Amsterdamo ateina žinios, kurios nurodo, kad vokiečiai bene rengiasi prie naujo didesnio užpuolimo Francuzijoj ir Belgijoj. Pranešama, kad rubežius tarp Hollandijos ir Belgijos tapo uždarytas ir didelis kariumenės judėjimas patėmyta tose apielinkėse.

Koresposdentas laikraščio Daily Mail iš Kopenhageno telegrafuoja sekančiai:

"Eina gandas iš Berlino, kad kaizeris nuo tulo laiko yra ant vakarų fronto, kur jis apžiurinėja Belgijos rubežių. Dvi dieni atgal jis buvo apielinkėse Loos, kuomet atakas ant to miesto buvo padarytas."

Oficiališki francuzų ir vokiečių pranešimai skelbia apie artilerijos veiklumą ir apie minų sprogdinimą ant vakarų fronto.

ZEPPELINAS ŽUVO.

Berlinas, vasario 5 d. Oficialis vokiečių pranešimas skelbia, kad Zeppelinas L—19, vienas iš orlaivių, užpuolusių ant Anglijos pereitą savaitę, nesugrįžęs ir kad menama, jog jis, turbut, kelionėj žuvo.

RUSAI SULAIKO 400 FINŲ.

Londonas, vasario 7 d. Burys iš 400 finų, važiavusių Amerikon, tapo sulaikytas Kopenhagene sulyg rusų valdžios prašymo. Taip praneša laikraščio Post korespondentas iš Danijos. Važiuojantie finai prieš tai protestavo, sakydami, kad jie tapo pripažinti netikusiais kareiviavimui, bet šitas jų besiteisinimas nieko negelbėjo.

KRIZIS TARP RUMANIJOS IR TEUTONŲ.

Londonas, vasario 7 d. Sulyg telegramų, ateinančių iš Italijos ir Rumanijos, santikiai tarp Rumanijos ir Austrijos bei Vokietijos priėjo prie tokio įtempimo, jog manoma, kad netrukus jie gali trukti.

Korespondentai iš Rumanijos praneša Londono laikraščiams, jog Berlinas ir Vienna pradeda grąsinti Bucharestui (Rumanijos sostinė). Sakoma, kad Vokietijos ir Austrijos valdžios formališkai pranešė Rumanijai, kad pardavimą 80,000 vagonų kviečių Anglijai jos skaito nedraugišku žingsniu. Apart to, jos protestuoja ir prieš tai, kad Rumanijos parliamentan renkama du kandidatai, priklausantieji prie partijos, kuri reikalauja užgriebimo

nuo Austrijos Transylvanijos provincijos.

Sykiu su tuom pradėta traukti dikčiai kariumenės prie Rumanijos bulgariško rubežiaus, o Rumanijos kariumenė esanti įsikasus išilgai Austrijos rubežiaus vos 50 jardų atstu nuo austro-vengriškų linijų.

Eina taipgi gandas, buk Austro-Vokietija reikalauja, kad Rumanija demobilizuotų (paleistų) savo kariumenę.

AUSTRŲ DIRBTUVĖS IŠSPROGO.

Rymas, vasario 7 d. Žinia iš Bucharesto praneša, kad garsiose austrų dirbtuvėse Skoda, Pilseno mieste (Čechijoj), pasitaikė expliozija ir dalis ginklų dirbtuvių tapo sunaikinta.

PERMAINA RUSŲ KABINETE.

Petrogradas, vasario 8 d. Vakar apskelbta apie naują svarbią permainą rusų kabinete. P. Charitonov, rusų iždo kontrolierius, pasitraukė iš savo vietos dėlei blogos sveikatos. Jo vieton paskirta M. Pokrowski, narys Valstijos Tarybos.

KARDINOLAS APSKUNDŽIA VOKIEČIUS.

Rymas, vasario 8 d. Čia apskelbta laiškai Belgijos kardinolo Mercier (jis dabar yra Ryme). Iš jo susirašinėjimų su vokiečių valdžia matyt, kad kardinolas skundėsi, jog vokiečiai užmušė didesnį skaitlių belgiškų kunigų, negu pirma buvo apie tai garsinta. Nekuriuose dokumentuose apkaltinama vokiečius šventvagystėj ir iškoneiveikime vienuolių seserų.

RUMANIJA VĖL ANT KARĖS KRANTO.

Londonas, vasario 8 d. Bulgarų ir turkų kariumenė traukia prie Dunojaus ant Rumanijos rubežiaus. Bulgarija pranešė Rumanijai, kad ji skaito Ruščuko uostą uždarytu pašaliniems laivams. Londono laikraščiai šiądien talpina ilgas žinias apie Rumanijos padėjimą ir patvirtina pirmesnes Rymo žinias apie tai, kad, kaip dabar išrodo, Rumanija netrukus turės stoti karėn.

SUSIRĖMIMAI ANT SALONIKŲ FRONTO.

Salonikai, vasario 8 d. Vakar buvo pirmi Balkanuose tarp bulgariškų ir talkininkų sargybų susirėmimai apie Dorien ant Grekijos rubežiaus. Francuzų sargybos pasirodė persilpnos ir, negalėdamos atsilaikyti, pasitraukė atgal. Tai buvo pirmi susirėmimai po to, kaip talkininkai pasitraukė iš Serbijos du mėnesiu atgal.

GEN. RUZSKIS VĖL PASITRAUKĖ.

"Lietuvių Balsas" praneša, kad vienas iš gabiausių Rusijos generolų, gen. Ruzskis, Galicijos užkariautojas, o iki paskutinių laikų pasekmingai ginusis Rygos-Dvinsko frontą, vėl pasitraukė nuo vadovystės. Apie tai išleista caro reskriptas, kuriame aiškinama, kad Ruzskis paliuosuojamas dėlei ligos.

IŠ AMERIKOS.

AMERIKOS VOKIEČIŲ AUKOS NUO KARĖS NUKENTĖJUSIEMS.

Amerikos vokiečiai deda nemažai aukų sa 'emsiems nuo karės nukentėjusiems, vien parengtas karės bazaras gruodžio mėnesyj atgabeno $300.000. Dabar jie vėl pasiuntė $600,000. Ton sumon daugiausiai įplaukė iš Pennsylvanijos, nes $182,733, iš Wisconsin $94,664, Ohio $67,126; už tai iš Illinois tik $9,060, iš Hawaii salų $2,417.

EXPLIOZIJA ANT GARLAIVIO.

Huntington, W. Va. Ant laivo Sam Brown atsitiko expliozija, kuri laivą sudraskė ir paskandino. Iš buvusių ant jo žmonių tik 6 išsigelbėjo, o 17 prigėrė.

POTVINIŲ PADARYTI NUOSTOLIAI.

Memphis, Tenn. Arkansas valstijoj užgimė dideli potviniai, kurie pridirbo nuostolių ant 10 milionų doliarių. Tvanuose žuvo taipgi 8 žmonės.

PARAKO IŠDIRBYSTĖ AMERIKOJ.

Washington, D. C. Sulyg census biuro atskaitos, 1914 metuose Amerikoj parako padirbta 482,000,000 svarų už $37,900,000. Daug to parako pasiųsta talkininkams. Didžiausios parako ir kitokių sprogstančių medegų dirbtuvės priguli francuziškai Du Pont kompanijai, kuri ir Francuzijoj turi dirbtuves.

SAVIVALDA FILIPINŲ SALŲ.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų senatas priėmė kongresui paduotą senatoriaus Clark reikalavimą, kad į keturis metus Filipinų salų gyventojam butų suteikta savivalda, kad jie, be Suvienytų Valstijų globos pats galėtų savo reikalais rupintis.

ŽEMĖS DREBĖJIMAI.

Schenectady, N. Y. Vasario 2 d. čia jautėsi žemės drebėjimas. Drebėjimas buvo gana smarkus, buvo naktyj; daugelyj vietų mieganti žmonės iš lovų išpuolė.

PARAKO EXPLIOZIJA KASYKLOSE.

Fayette City, Pa. Apollo kasyklose expliodavo parako prikrautas vagonas. Expliozija sunkiai apdegino 21 žmogų, o du darbininkai užgauti labai sunkiai, vienas iš jų, nugabentas ligoninėn Pittsburgan, ten pasimirė.

PENKI ŽMONĖS PRIGĖRĖ.

Bradenviles, Pa. Duquesne kanale, grįžtant iš mokyklos, keturi vaikai įlužo ir nuėjo po ledu. Vaikus gelbėti nuėjo vienas suaugęs žmogus, bet ir tas nuėjo po ledu ir prigėrė.

SNIEGO PUSTYMAI.

Ellensburg, Wash. Vasario 2 dieną buvo Washingtono valstijoj toki sniego pustymai, kokių nuo 30 metų nebuvo. Geležinkeliai, bėganti į Kaskada kalnus, tapo užpustyti. Sustojo traukiniai taipgi Northern Pacific, Great Northern ir Chicago & Milwaukee geležinkelių.

SUDEGĖ KANADOS PARLIAMENTO RUMAS.

Ottawa, Kanada. Vasario 4 dieną sudegė senas, istoriškas Kanados parliamento rumas. Griuvusi viena siena užbėrė gesintojų ir policistų dalį. Trioboj sudegė dvi moterįs. Truksta dviejų parliamento narių. Padėti gesintojams pakviesta gesintojus iš Montreal.

AMERIKOS MECHANIŠKA PAJIEGA.

Suvienytos Valstijos turi 120 milionų arklių pajiegos mašinų. Pramonė ir amatai naudojasi iš mašinų 19,400,000 arklių pajiegos, elektros šviesa 7,700,000 arklių pajiegos, centralės elektros pajiegos 7,000,000; dirbtuvės sunaudoja 3,400,000 arklių pajiegų, geležinkeliai varomi garu 5,000,000 arklių, 4,000,000 garlaiviai, 22,500,000 automobiliai ir kitokiems tikslams mašinos.

7 TELEGRAFŲ LINIJOS NUPJAUTA.

Kaip pranešama iš Londono, nupjautos tapo 7 jungiančios Europą su Amerika pajurinio telegrafo linijos, o išlikusios negali visų reikalavimų išpildyt. Kas vielas nupjovė, nežinia; spėjama, kad tai galėjo padaryti vokiški povandeniniai laivai. Dvi francuziškos linijos nuo Brest į Cape Cod ir Miguston (3,000 mylių) nupjautos prie Francuzijos kranto. Nupjautas telegrafas nuo Airijos į Newfoundland ir tarp Anglijos ir Suvienytų Valstijų.

EXPLIOZIJA.

Toledo, Ohio. Graig Oil Co. dirbtuvėse vasario 4 d. atsitiko expliozija. Truksta šešių darbininkų, kurie, kaip manoma, turėjo tapti expliozijos užmušti.

GERA ŽVEJONĖ.

La Crosse, Wis. Čia dabar eina karpių žvejonė ir ji žvejams gerai sekasi. Vieną dieną pagavo 100,000 svarų. Su vieno tinklo patraukimu pagavo 40,000 svarų vertės $2,500.

WASHINGTONE BIJOSI.

Washington, D. C. Sudegus Ottawa Kanados parliamento rumui nuo pamestos bombos, ir Washingtono kongresą apėmė baimė, kad ir su jo rumu kas panašaus neatsitiktų. Pabaigoj pereitų metų viename kapitolio rume rado pamestą bombą, kuri vienok nesprogo. Dabar sargyba tapo sudrutinta, neištikimų kapitoliun visai neleidžia.

$500 UŽ PABUČIAVIMĄ.

Kansas City, Kas. Gatvinių karų kompanija Metropolitan Street Railway Co. užmokėjo $500 merginai Evelyn Whittington už tai, kad ją kare pabučiavo konduktorius, kuomet ji viena buvo. Ji reikalavo $25,000, bet paskui atleido konduktoriaus kaltę už $500.

PADEGIMAI.

Ottawa, Kanada. Vasario 5 dieną sudegė dirbtuvės Grant, Holden, Graham, kurios dirbo talkininkų kareiviams uniformas. Ugnis atsirado nuo padegimo taipjau, kaip ir sudegusiame parliamento rume. Parliamente sudegė 7 žmonės, o tame penki parliamento atstovai. Žinoma, už tai kaltina vokiečių agentus.

GAISRAI.

Atlantic City, N. J. Sudegė čia Overbrook hotelis ir 20 namų. Sudegė taipgi 5 žmonės, o truksta dar 11, su kuriais nežinia, kas atsitiko. Nuostolius, ugnies padarytus, skaito ant $600,000.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Superior, Wis.** Darbai eina labai gerai. Už 10 valandų darbo dieną moka $2.75.

¶ **Chicago, Ill.** Superintendentas Wabash geležinkelio gavo paliepimą pasamdyti šimtą extra policistų dabojimui to geležinkelio nuosavybės, nes sustreikavo 200 bėgių nustatytojų, o kompanija nori sustreikavusių vietas streiklaužiais apsodyti.

¶ **Oakland, Cal.** Darbai eina gerai. Žmonių be darbo nėra, jei bent kas nenori dirbti, tai yra be darbo. Uždarbiai irgi atsakanti taip kad žmogui su šeimyna galima atsakančiai pragyventi.

¶ **New York.** Plieno dirbtuvių savininkai savo dirbtuvėse nesibijo darbų sumažėjimo, nes užsakymų turi net keliems metams, bijosi vien, kad jiems gali pritrukti darbininkų, nes ateivystė beveik suvisu pasiliovė, o daugelis dirbusių plieno dirbtuvėse darbininkų jieško lengvesnio darbo. Dirbtuvių savininkai jau dabar tariasi apie pakėlimą algų savo darbininkams.

¶ **New York, N. Y.** Čia suvažiavo kietųjų anglių kompanijų atstovai ir svarstė darbininkų reikalavimus, kurie buvo sekanti: Pakėlimas algų ant 20%, aštuonių valandų darbo diena, pripažinimas angliakasių unijos, susitaikymas tarp kompanijos ir darbininkų turi buti padirbamas tik dviem metam.

Kompanijos paskelbė pranešimą, kuris buvo panašus į pilną atmetimą darbininkų reikalavimų. Vėliaus vienok paaiškinta, kad jie derybų su angliakasiais nepertraukė ir kad savo pranešimą jie paskelbė vien tik su tuom tikslu, kad publiką supažindinus su derybų stoviu.

Mainierių organizacija taip pat padarė pranešimą publikai, kuriame ji aiškina, kad dabar viskas pabrango ir visos kitos algos yra pakeltos; todėl ir jų reikalavimai yra teisingi.

¶ **Washington, D. C.** vasario 3 d. Atstovų bute 337-niais balsais prieš 47 perėjo Kealing bilius, kuriuom uždraudžiama priimti darban vaikus. Sulyg šito biliaus mainos, kurios vartoja prie darbo vaikus iki 16 metų amžiaus, neturi teisės siųsti savo išdirbinių į kitą valstiją. Dirbtuvės, kurios vartoja vaikus iki 14 metų amžiaus, arba leidžia vaikams iki 16 metų amžiaus dirbti daugiaus negu 8 val. į dieną, arba leidžia tokiems vaikams dirbti nakčia, taip pat negalės siųsti savo išbirdinių į kitas valstijas.

Šisai bilius sukėlė labai karštus ginčus tarp kongresmanų. Kongresmanai pietinių valstijų, kur daug vaikų dirba medvilnės (bovelnos) dirbtuvėse, buvo labai šitam biliui priešingi. Iš 47 kongresmanų, balsavusių prieš šitą bilių, yra tik du republikonai, o 45 yra demokratai. Bilius dabar eina į senatą.

¶ **Chicago, Ill.** Chicagos Darbo Federacija pereitą nedėldienį priėmė rezoliuciją, kurioj išreiškiama pasipriešinimas taip vadinamai "prisiruošimo" politikai. Rezoliucijoj sakoma, kad "vienatinė karė, kurią darbininkai yra užinteresuoti, yra industrialė karė ir kad lavinimas mokyklose vaikų prie kareiviavimo yra pavojingas."

Toliaus rezoliucijoj nurodinėjama, kad darbininkai yra priešingi padidinimui laivyno ir armijos, nes ginklavimasi sutvers milžiniškus amunicijos ir kitus trustus, kurie pradės vesti šios šalies politiką.

Rezoliucijoj išreiškiama taipgi neprielanki mintis prieš ateivius. Šiuom atžvilgiu Darbo Federacija pasirodo atvirų ateivių priešu.

"Pavojus Amerikos darbininkui —sakoma rezoliucijoj—gręsia ne tiek nuo užpuolimo Europos valdžių, kiek nuo hordų... svetimtautiškų ateivių, kuriuos atsigabena kas metai Amerikon didelės išdirbystės įstaigos, pageidaujančios pigaus darbininko."

IŠ VISUR.

|| Sulyg žinių, svietan paleistų Havas telgramų agenturos, vasario 1 d. Portugalijos sostinėj, Lisbonoj, kilo maištai. Maištininkai vartojo ir bombas, kurių expliozija daug žmonių sužeidė. Po pietų ten sutreikavo visi organizuoti darbininkai.

|| Paryžiaus priemiestyj St. Denis, netoli stacijos iš bėgių iššoko geležinkelio traukinys; iššokę iš bėgių trįs vagonai užsidegė. Paskui po sudegusių vagonų degėsiais rado penkis sudegusių žmonių kunus.

|| Mexikoj, Yucatan valstijoj, moterįs nutarė reikalauti balsavimo tiesų ir tiesų tapti valdininkėmis.

|| Austrijos general-gubernatorius Serbijoj prašalino iš Belgrado ten buvusį Suvienytų Valstijų konsulį. Prašalintas konsulis atsišaukė Washingtonan su užklausimu, kaip jam reikia elgtis.

|| Londone gauta žinia, buk Turkijos sosto įpėdinis Yussaff Zgedin pasipjovė. Jis buvo taikos šalininkas ir vokiečių priešas.

|| Garsus Mexiko neramumo palaikytojas, generolas Francisco Villa, matyt, jaučia, kad lošį pralošė. Jis sukrovė į vežimus jo priluptus pinigus ir brangesnius daiktus ir stengiasi pabėgti į Suvienytas Valstijas. Gaudyti bėgantį su kariumene ištraukė Carranzos generolai Riojas nuo rytų ir Oriz nuo Juarez, o nuo Chihuahua City veja bėgantį generolai Guadelupe ir Herrera. Carranza tiki, kad Villa paklius į jo rankas, o jeigu į Suvienytas Valstijas pabėgtų, čia jį nepriims labai maloniai už surengimą amerikonų skerdynių.

|| Ryšio vidurinės Europos tautų pasiuntiniai Albanijoj tapo iš Durazzo prašalinti. Tai išpuola, kad Albanija stoja karėn talkininkų pusėj.

|| Mexiko prezidentas Carranza išleido padavadijimą, kuriuom uždraudžia Mexikoj svetimų kraštų piliečiams valdyti ir pirkti žemę ir girias.

|| Paryžiuj tapo išleistas surašas žuvusių karėj žymių Paryžiaus veikėjų, literatų, mokslinčių ir kitokių. Suraše yra 3,084 vardai, o tarp jų 56 generolai, 113 civilišku inžinierių, 110 advokatų.

|| Belgijos karalius įgaliojo buvusį laivyno ministerį paimti kariumenės reikalams visą Belgijos pirklių laivyną. Belgija mat kariško laivyno neturėjo ir neturi.

|| Sulyg Vokietijos valdžios pagarsintų žinių, laike dviejų rusų įsiveržimų į Prusą Lietuvą, ten jie pridirbo nuostolių ant $375,000,000 (Vokiečių padaryti nuostoliai rusiškoj Lietuvoj gal nemažesni). Rusai Prusuose išnaikino 24 miestus, 600 miestelių, 300 dvarų ir 34,000 namų, išplėšta 10,000 namų; užmušta ar sužeista 2,000 civiliškų gyventojų, 107,000 Rusijon išgabenta. Išsigabeno ir daugybę galvijų.

¶ Nors ant Filipinų salų ne taip rupinamasi kaip Suvienytose Valstijose apie žmonių sveikatą, bet ten žmonės gyvena ilgiau negu Suvienytose Valstijose. Vieną tik savaitę mieste Manila pasimirė trįs moterįs, iš kurių kiekviena turėjo suviršum 100 metų.

|| Kaip Vokietijoj, taip ir Austrijoj pradėjo mušti geležinius pinigus.

|| Londone gauta žinia, buk Krupp'o kanuolių dirbtuvės Essene pradėjo dirbti revolverines kanuoles, iš kurių į minutą laiko galima paleisti 650 šuvių.

Lietuva ir Karė.

Tambovas.

Pabėgėlių čia vis tebeatvažiuoja, bet daugiausia gudų, lenkų.

Matyti, lietuviai jau pabaigė savo baisią kelionę ir "ilsisi" aprinktose vietose...

Atvažiavusius pabėgėlius gruda į kokį tai "Tretje depo," kur juos kankina utėlės ir blakės. Baisu žiurėti, kaip ten nešvaru ir biauru. Iš čia vienus gabena kaimuosna, kitus laikinai laiko Rusų miestų sąjungos prieglaudoje, laikomoje visuomenės komiteto, kurio pirmininku yra Kriaučiunienė. Ant galo visi pabėgėliai arba gauna darbo mieste, arba kraustomi sodžiuose.

Susidarė ir Lietuvių Komitetas, kuris, kiek galėdamas, stengiasi palengvinti savo brolių padėjimą. Vaikams taisomas barakas, kuris atsieis apie 3 tukstančius rublių. Tenai jie turėsią butą ir visą laikymą ir busią mokinami. Mokytoju paskirtas Kasperavičius.

"Žiburio" mergaičių gimnazijos pansijonas esąs labai ankštame bute, todėl nuo tvankaus oro dažnai suserga mergaitės, kurių esama 70 su viršum.

Pamokos esti popiet Ivanovos gimnazijoje. Nėra rusų ir geografijos mokytojų, todėl mokslas trukdomas.

Bažnytėlė graži, murinė, gotų stiliaus. Sakomi lietuviški pamokslai. Yra du kunigu lietuviu. Lietuvių dvasios reikalai kaip ir aprupinti.

Staraja Rusa, Novgor. gub.

Tame užmirštame kampelyje esama pabėgėlių lietuvių apie 40 šeimynų. Veikia lenkų komitetas, bet iš jo męs lietuviai maža naudos teturime. Reikalinga įsteigti Lietuvių Draugijos nukent. dėl karės šelpti skyrius. Reikalinga pašalpa ir dorinė pasipirtis.

Spas Klepiki, Riazan. gub.

Lapkritį šių 1915 m. valdžios paliepimu buvo surašyti ir suregistruoti pabėgėliai, atsiųstieji Spas-Klepikų valsčiun. Tą darbą atliko to valsčiaus raštininkas F. Kedis (iš Suv. gub. lietuvis). Tarp kelių šimtų pabėgėlių lietuvių atsirado vos keliolika žmonių. Katalikų aprupintų atvažiuoja pas mus kunigas iš Riazanės.

F. K.

Čita, Siberijoj.

Ir čion atvyko pabėgėlių lietuvių burelis. Iš Suvalkų gubernijos, iš Veiverių kaimo, atkeliavo penkios šeimynos—Bartkaus Motiejaus, Driulo Juozo, Matusevičiaus Juozo, Šalkauskio Jono ir Švenčiuno Stasio, išviso 21 žmogus.

Pabėgėlių čia laukė. Tam tikrame šiltame barake prie pat geležinkelio stoties rado jie sau nakvynę ir maistą dykai. Ant rytojaus, po pietų, irgi dykai duota buvo jiems šešetas vežimų persikraustyti miestan, Lietuvių Labdarybės Draugijos prieglaudon.

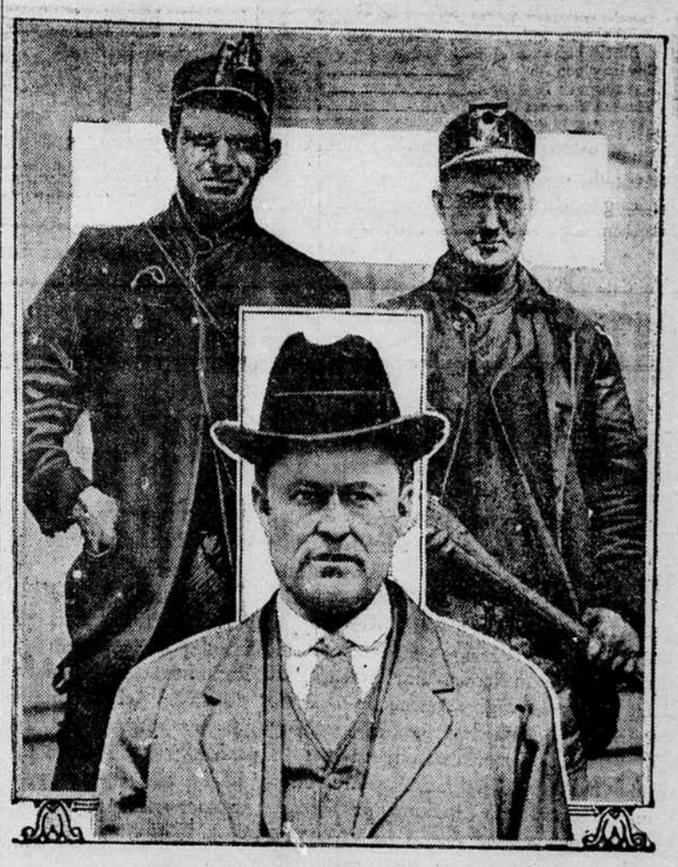

PRIE MAINIERIŲ KONVENCIJOS.

Tarp mainierių ir kasyklų savininkų eina derybos naujos sutarties padarymui. Skaityk apie tai "Iš Darbo Lauko."

Prieglauda toji—paprasti mediniai namai, kuriuose gali sutilpti kokie 70 žmonių; viduje išbaltinta, grindys nudažytos, elektrinis žiburys, švaru. Tik guoliai nekokie: bendri, kaip kareivių kazarmėse, ir be to, dviem augštais —apatiniai ir viršutiniai.

Pabėgėlių belaukiant, prieglauda buvo iškurenta, šilta ir samavoras užkaistas. Pirmąjį kartą pavaišino kaip svečius; bet tolesniam laikui, ir tai tik pirmą savaitę, kiekvienas pabėgėlis—didelis ar mažas vistiek—tegaudavo po 15 kap. dienu pramisti. Praslinkus gi savaitei, tokie pinigai teduodami tik negalintiems užsidirbti—vaikams, seneliams, ligonims.

Ligonius apžiurėti apsiėmę felčečeris Greizė, lietuvis, ir daktaras Ruga, igaunis, be užmokesnio; taippat be užmokesnio duoda vaistų iš aptiekos lietuvių—Marcinkevičiaus ir Nagevičiaus. Sunkiai sergantį vaikutį paguldė miesto ligoninėje.

Reikalingi čia lietuviai—kunigas ir mokytojas. Atsišaukti adresu: Čita, Čiapasu.

Livnai, Orlo gub.

Yra ir čia pabėgėlių lietuvių, nors ir nedaug. Šiomis dienomis nusižudė dėl nežinomos priežasties provizorius a. a. Kasiulevičius, musų čionykštės lietuvių kuopelės šulas. Jam mirus netekome gero lietuvio ir piliečio.

Dysna, Viln. gub.

Iškilus panikai, daugelis pabėgėlių nuo vakarų atsidurė Dysnoje. Tarp jų buvo nemažas nuošimtis lietuvių,—galima butų priskaityti iki pustrečio šimto žmonių.

Ilgainiui, šiek-tiek aprimus kanonadai, kai-kurie išsiskirstė po pažįstamus, gimines, Dysnos parapijos kolonistus-lietuvius. Tokiu budu jų skaičius sumažėjo.

Įsteigtas prieš tris mėnesius Dysnos Lietuvių Dr. nukentėjusiems dėl karės šelpti skyrius gana gerai aprupino ir aprupina ne tiktai jų kuno, bet ir dvasios reikalus: pabėgėliams yra sakomi lietuviški pamokslai, mokantiems skaityti dalinami laikraščiai: "Rygos Garsas" ir "Lietuvių Balsas," vaikučiams atidaryta pradedamoji mokykla. Apskritai, skyrius darbuojasi gana gyvai, ne menkiau rupindamasis pabėgėlių reikalais už kitus, daugiau pragarsėjusius skyrius.

Kazys.

Rževas.

Pabėgėlių lietuvių yra čia apie 200 žmonių. Beveik ligi paskutinio laiko nebuvo kas jais pasirupintų. Tiesa, seniai jau buvo įkurta prieglauda, bet ir ta kuo neiširo, keliantis iš vienų namų į antrus, gana ankštus. Dėl to ankštumo buvo pradėję platinties ligos. Šiek tiek šviesiau pasidarė lietuviams Lietuvių Draugijos skyriui įsikurus. Dabar, nors nedaug dar padaryta, betgi jau lietuviai gauna pašalpos iš savo komiteto. Jaunas komitetas dar nesuskubo įkurti kokių nors įstaigų. Reikia pasamdyti bendrabučiai ir surinkti lietuviai, išblaškyti ne tik po visą miestą, bet ir po sodžius, įkurti mokykla ir padidinti prieglauda. Šiaip gi lietuviams gręsia nutautimas, nes ir kunigas yra lenkas. Skyriaus vice-pirmininkas praneša, kad lietuvių dabar esą apie 700 žmonių, todėl kunigas lietuvis tenai yra butinai reikalingas.

Kinešma, (Kostr. Gub.).

Buvo sakoma ir lenkų tvirtinama, kad Kinešmoje lietuvių kaip ir nėsą. Nėra ko stebėties, nes lenkai užrašė savaisiais ne tik lietuvius su lenkintomis pavardėmis, bet ir tokius, kaip antai: Čerlys, Gričiunas, Gricius, Valunas, Žemaitis t. t.

Bet gi pabėgėlių lietuvių Kinešmoje bus apie 200. Jiems reikalinga įsteigti mokykla ir prieglauda. Vieni namai ir vienas butas buvo nunuomoti bendrabučiui. Pabėgėlių prižiurėtoju yra Mitkus-Mickevičius.

Kastrama.

Lietuvių yra čia apie 600 žmonių. Jais rupinasi Lietuvių Draugijos skyrius ir tos Dr-jos Centralinio Komiteto įgaliotinis. Įsteigta mokykla, nunuomoti namai kancelerijai ir taisomi prieglaudai arba siuvyklai. Į Draugijos skyriaus komitetą pakliuvo energingi žmonės, iš jų galima laukti daug naudingo darbo.

Daug lietuvių vaikų vis tik yra patekę į lenkų mokyklas ir prieglaudas. Dėl mokyklų kilo šiokių-tokių nesusipratimų tarp lenkų ir lietuvių. Žmonės įkalbami neleisti vaikų lietuvių mokyklon. Reikia tikėties, kad tie nesusipratimai pranyks.

Čia nėra kunigo lietuvio. Tuo tarpu gi, butinai yra reikalinga mokyti vaikai tikybos. Kunigas reikalingas ir šiaip visiems lietuviams, kurie dabar išsiblaškę svyruoja ir pradeda tirpti svetimųjų tarpe.

("Liet. Bal.")

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

Margumynai. Sausio 27 d. Lietuvių salėje buvo surengtas balius ir vakarienė Lietuvių Ko-operacijos. Svečių susirinko virš 500 ypatų; apie 9 valandą buvo vakarienė. Bevalgant, trumpai kalbėjo kun. Kemėšis. Savo kalba nurodė naudingumą ko-operacijų, gana rimtai ir džentelmoniškai kalbėjo. Susirinko visokių pažiurų žmonės, susėdo prie vieno stalo ir visi nesibijo, kad yra bedievių, katalikų, ir kun. Kemėšis nebijojo sėdėti su bedieviais. Visokių žmonių yra visokių pažiurų, bet su visais galima susitaikyt, tik reikia buti visiems džentelmonais. Pagirtinas darbas Ko-operacijos už sutraukimą publikos ir gerą tvarką.

Sausio 28 d. Lietuvių salėje buvo parapijonų susirinkimas. Susirinko apie 300 parapijonų. Susirinkimo sušaukėjai atdarė jį ir išrinko pirmininką ir kitus valdy-

bos narus. Užėmus vietą valdybai, prasidėjo svarstymai, kaip ir kokiu budu panaikinus parapijoj betvarkę ir kad panaikinus nedėldieniais šliubus, krikštus. Daug kalbeta, išreikšta visokių nuomonių ir pagalios prieita visų prie nuomonės, kad esą reikia išnaikyti vestuves nedėliomis, nuvaikyti jomarką nuo bažnyčios, tokiu budu pasigerintų bažnytinė tvarka.

Daug buvo apkalbama, ko reikia musų parapijai, kad viskas butų tvarkoje: pinigai, atskaitos, bet kol kas palikta tolimesniam laikui.

Sausio 29 d. "Gabijos" artistai su choru sulošė dviejų aktų komediją—"Pabaigtuvės." Lošimas buvo papildyta su žydeliais, smuikininkais ir choru. Lošimas nusisekė gana gerai. Po teatrui buvo šokiai ir skrajojanti krasa. Didžiuma atviručių išlaimėjo dovanas p-lė O. Liutkevičiutė—Aisopo Pasakos, p-lė Kazmauskiutė,—Žmogaus Pareigos. Pagirtinas gabijiečių sumanymas platinti literaturą.

Publikos buvo apie 200 žmonių. Vasario 15 d. "Gabija" statys scenoj "Blindą" su razbainiukų choru. Jau antras mėnesis, mokinas "Keistutį," kuris bus pastatytas kovo mėnesyj.

Sausio 30 d. buvo prakalbos, parengtos LSS 60 kuopos. Kalbėjo L. Pruseika. Tą patį vakarą buvo Vyčių teatras ir dainos.

Bostonietis.

IŠ WATERBURY, CONN.

Duosnus waterburiečiai. Čia atvyko p. Stasys Šimkus su prakalbomis. Kalbos buvo sausio 29 ir 30 d. Surengime prakalbų daug pasidarbavo p. A. J. Povilaika ir keletas kitų vyrų. Įdomu, kad vietinis kunigas ir vargoninkas laikėsi nuošaliai, šaltai,—nei vienas į prakalbas neatsilankė. Savo keliu ir prie tokių neparankių aplinkybių waterbureičiai sau gėdos nepasidarė (jie niekados jos sau ir nepasidaro). Aukų išviso per du vakaru surinkta, kaip teko patirti, $555.70. Pirmą vakarą buvo tik 83 žmonės atsilankę ir tai sumetė $76.00, bet antrą vakarą užtai vienų tik dešimtinių buvo 16, o penkinių net 35-kios, dvidoliarinių sumetė 28 ypatos, o po doliarinę net 70 ypatų. Kitos aukos buvo smulkesnės.

New Britaine laike prakalbų surinkta $96.00. Union City—$56.85, o Ansonijoj—$265.00.

Laike prakalbų Waterburyj atsirado keletas "susipratėlių," (galima juos net paminėti—Jonas Prisevičius ir Stasys Senkus). Tai šitie vyrai laike prakalbų murmėjo, kaip kokios meškos ir kitiems trukdė klausyti. Pagalios, matyt norėdami suardyti prakalbas, pradėjo "reikalauti balso," prikaišioti Gabrį ir tiesiog šmeižti patį kalbėtoją, p. Šimkų. Žmonės pasipiktino tokiais išsigimėliais ir reikalavo, kad juos išmestų iš svetainės, kad uždyką tik oro negadintų, bet vos tik p. Šimkus pradėjo rinkti aukas, tai jie patįs išdulino. Mat jie tik liežuviu moka malti, bet su centu tėvynės reikalams tai jų nėra.

Reikia taipgi patėmyt, kad musų biznieriai yra atsilikę. Iš jų aukavo tik pp. A. Povilaika, Virbyla, Venckunas ir Kažemekas. Kitų tai nei matyt nebuvo. Biznieriai turėtų žinoti, kad ir žmonės juos taip rems, kaip jie remia tėvynę. Apie tai jie kada nors persitikrins. Žinoma, kad ne visi ir biznieriai taukuose, kaip sakoma, plaukioja, bet jeigu darbininkas žmogus gali porą centų paaukauti, tai ir biznierius nuo to nepastiptų, jeigu tik jis butų geras lietuvis, geras tėvynainis.

Vietinis.

IŠ MILWAUKEE, WIS.

Vadovams pamokinimas. Vietiniai lietuviai surinko pusėtinai aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams, bet jiems nepatinka ginčai, barniai ir pjovynės tarp sriovių ir todėl nutarė nesiųsti šitų aukų nei vienam iš Amerikoj esančių fondų. Nutarta siųsti jas tiesiog Europon "Draugijai nuo karės nukentėjusiems."

Iš to matome, kad tai turi buti geras musų fondams pamokininkas. Žmonės neprijaučia tiems ginčams ir siunčia tiesiog. Ne tik Milwaukees lietuviai tą daro. Daro, kaip girdėt, ir kitų vietų lietuviai. Iš to, žinoma, yra neparankumai ir kėblumai ne tik čia Amerikoj, bet ir Europoje, nes darbas ir iškaščiai didinasi, jeigu kas-sau siuntinėja. Iš to turėtų musų vadovai pasimokinti ir suprasti, kad toksai visuomenės elgimasi yra išreiškimas neužsiganėdinimo musų vadovais. Gal tas ir bus jiems pamokinimu, kad jie sueitų kruvon ir darytų taip, kaip žmonėms išpuola daryti, kaip kitos tautos daro.

W. A.

IŠ AMSTERDAM, N. Y.

Vakaras nukentėjusių nuo karės naudai. Sausio 30 d. vietiniai bažnytiniai giedoriai surengė vakarą nukentėjusių nuo karės naudai. Lošta "Mariutė, vargoninink̃o duktė." Tikietų nebuvo. Žmonių prisirinko daug ir lošimas gerai nusisekė. Žmonės liko pilnai užganėdinti. Kiek teko patirti, pinigų surinko nukentėjusių naudai $25.88.

Rengėjams ir lošėjams priklauso padėkos žodžiai už dailiai surengtą vakarėlį.

Netoli nuo čia yra miestas Albany, kur lietuviai pradėjo rupintis įsteigimu savo locnos lietuviškos parapijos. Iki šiolei lietuviai priklausė prie lenkų parapijos, kur nuo ilgų metų klebonu yra kun. B. Molekaitis, lietuvis. Klebonas per pamokslą pagarsino apie rengiamąjį vakarą naujos parapijos naudai, bet žmonių prisirinko nedaug, tai ir pelno liko nedaugiausiai.

Lietuvos Kaziukas.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Prakalbos. Sausio 23 d. čia atsilankė K. R. Geležėlė, industrialistų (IWW.) organizatorius. Laikė prakalbas per du nedėldienius, organizuodamas industrialistų uniją. Tas darbas jam pasisekė ir tapo užmegstas mazgas viršminėtai industrialistų unijai.

Vasario 2 d. tas pats Geležėlė laikė prakalbas TMD. koupos vakare, ragindamas prie jos priklausyti ir aiškindamas, kad tai yra naudinga lietuvams draugija. Pagalios paraginta parinkti aukų nukentėjusiems nuo karės. Nors žmonių buvo neperdaugiausiai, bet visgi sumesta aukų $8.85.

Čia gal ne pro šalį bus pažymėjus, kad kuomet musų taip vadinami "pirmeiviai," t. y. socialistai, panašiuose atsitikimuose renka aukas, tai jie visuomet renka "lėšų padengimui," o tautininkai visuomet renka nukentėjusių dėl karės naudai.

Vakarą baigiant, TMD. kuopos choras sudainavo keletą tautiškų dainų, užbaigdamas tautiškuoju himnu "Lietuva, Tėvyne Musų!"

A. M. Virbalis.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Žydai renka aukas. Purvio prakalbos ir debatai su Žagaru. Nužudė lietuvaitę? Sausio 27 d. miesto majoras H. L. Davis paragino Clevelando gyventojus, kad jie nepamirštų, jog toji diena paskirta rinkimui aukų nukentėjusiems nuo karės žydams, ragino aukauti tam tikslui. Laikraščiai pranešė, kad tą dien vienam Clevelande surinkta žydų naudai daugiaus $15,000.00 aukų.

Sausio 30 d. SLA. kuopos iš Clevelando apielinkės turėjo čia suvažiavimą, kurį sumanė SLA. 150-ta kuopa iš Zanesville, Ohio, su tuom tikslu, kad sutvėrus iš aplinkinių kuopų apskritį ir sparčiaus pasidarbavus Susivienijimo naudai. Suvažiavime dalyvavo 14-ta, 62-ra, 150-ta ir 157-ta kuopos, kurios sutvėrė 8-tąjį apskritį.

Tą pačią dieną vietinė 14-toji kuopa surengė prakalbas su dekliamacijomis ir dainomis. Paskaitą turėjo Jonas Šimuliunas, dainavo "Mirtos" choras, dekliamavo p-lės Baltrukoniutė, Sidabriutė, Evanauskaitė ir Lazariutė, o prakalbą pasakė moksleivis ir SLA. narys, P. J. Purvis.

Apie šitą prakalbą reik truputį daugiau pasakyti. Vietiniai socialistai iškalno jau buvo prisirengę, kad šitą kalbėtoją "sumaišyti" ir prisirengė su visokiais klausimais,—net ir moterėlių sau tom tikslui pasigamino, kurios uždavinėjo kalbėtojui net pusėtinai gėdingų klausimų. Bet kalbėtojas gražiai, be jokių piktumų jiems atsakinėjo. Kadangi buvo matyt, jog kalbėtoją stengtasi supykinti, o tas nepasisekė, tai jie patįs todėl supyko ir sukėlė svetainėj tikrą žydišką turgų.

P-as J. Šimoliunas, norėdamas šiek tiek trukšmadarius suraminti, sumanė, kad esą nėr ko čia pyktis, bet galima gražiai ir be piktumo ginčus išrišti. Tegul esą p. Žagaras stoja į debatus su p. Purviu ir tegul jie parodo, kas turi tarp lietuvių pirmą vietą užimti—lietuvystė, tautiškumas, ar socializmas. Ir p. Purvis ir p. Žagaras apsiėmė į diskusijas stoti.

Tautininkai tikisi, kad p. Purvis lengvai p.Žagarą sukirs, nes kiekvienam lietuviui ir be diskusijų pusėtinai aišku, kad lietuvys visų pirmiausiai turi but tuom, kuom jis yra, t. y. lietuviu, ir iš savo kailio neišsiners. Socialistai taipgi ruošiasi prie to naujo "Žalgirio."

Tame vakare buvo ir aukos renkamos nukentėjusiems nuo karės. Kas kokiam fondui norėjo, tam ir aukavo. Suaukauta sekančiai: Liet. Gelbėjimo Fondui (tautininkų)—$38.01, Lietuvos Autonomijos skyriui $2.55 ir L. Š. F. (socialistų)—$2.55. Viso surinkta $42.81.

Lietuvos Gelbėjimo Fondui aukavo sekantieji:

A. B. Bartoševičius—$5.00.

Po $1.00: —J. Rudzevičius, K. Jakevičius, M. Baliokas, A. Urbonas, J. Bagdonas, M. Švarpa, J. Plerpa, A. Laurinčikas, V. Rimanskas, J. Zvalskas, P. Zaborskis, J. J. Žilinskas, Po 50c:—J. Putirskas, L. P. Baltrukonis, P. Paluckas, A. Virbickienė, J. Pečiulis, K. Petraitis, A. Kranauskas, P. Šukys, S. S. Zaborskis, A. Šimkunas, J. Eidukevičius, J. Alekna, J. Grite, J. M. Šergalis, J. Montvilla, P. Kaminskas, J. Zeunis, T. Neura, V. Staupas, P. Urba, P. Vilimaitis, J. Petronis, S. Martinkevičius, Nežinomas; po 45c:—F. Spudys; po 25c:—R. Kruopys, A. Uselevičius, P. Plungis, V. Jankauskas, A. Jasulionis, M. Jusaitukė, E. Raižienė, K. Vačionis, A. Malzbertis, P. Urbonas, J. Lipskis, K. Aksomaitis, J. Tumora, K. Bagdonas, J. Valantukonis, B. Strumbrys, K. Gugis, A. Praškevičius, V. Stuguris, J. Kolanis, V. Račkauskas, D. Grigalius, J. Navickas, D. Kienka, J. Virbyla, J. Moskevičius, S. S. Paliulionis ir T. Rimkus (kurie nesakė, kuriam fondui, yra priskaityta prie Liet. Gelb. Fondo) ir drabnų $3.06, kurie yra priskaityti prie Liet. Gelb. Fondo. Viso $38.01.

Lietuvos Autonomijos Fondui:—po $1.50:—J. J. Žilinskas, (vertė Kalėdų dovanos apturėtos), V. Jaskauskas 30c., P. Nemura 50c., ir J. Šulca 25c. L. A. F. viso $2.55.

Lietuvos Šelpimo Fondas:—po 50c.:—J. Šimoliunas, H. Petronis, ir V. Skinkis. Po 25c:—J. Žilinskas, J. Naujokas ir P. Dauderis,—viso $2.25.

Prie SLA. 14-os kuopos tą vakarą prisirašė 6 nauji nariai: vienas ant $1,000 ir 5 ant $150 pomirtinės ir ligos skyriaus. Pinigai bus nusiųsti tiems fondams, kuriems aukauti.

J. J. Žilinskas.

IŠ MANCHESTER, N. H.

Kooperacijos bėdos. Sausio 30 d. atsibuvo čia kooperacijos susirinkimas. Kalbėtasi apie uždėjimą keptuvės, bet kadangi susirinkiman mažai buvo atsilankę ir ne visi šėrininkai buvo atėję, tai visą reikalą vėl atidėta ant trijų mėnesių. Po trijų mėnesių arba darbą pradės, arba sudėtais jau pinigais dalinsimės. Stebėtinas vienas dalykas: musų ko-operatoriai nenori rengti prakalbų, sako naudos neatneša.

"Lietuvos" num. 5-me p-no Rastenio korespondencija apie laikytas pas mus p. St. Šimkaus prakalbas daugumą užganėdino, nes plačiai ir gerai buvo aprašyta. Geistina, kad daugiau butų tokių korespondencijų. Ten pasidarė tik viena klaida: vieton "Manchester, N. H.," padėta "Manchester, N. Y." ir vieton "500 doliarių," parašyta "3500 doliarių." (Tai korekturos klaida. Red.)

A. Zubkus.

IŠ RACINE, WIS.

Vakaras. Sausio 23 d. čia atsibuvo balius su teatrališku perstatymu, surengtu parapijos naudai. Lošėjai savo roles atliko gerai ir publika liko užganėdinta. Lošėjus buvo sumokinęs vietinis klebonas, kurio rupesniu ir visas vakaras įvyko. Parapijonai todėl yra dėkingi už jo pasidarbavimą ir abelną darbštumą.

P. Juška.

IŠ ATHOL, MASS.

Prakalbos. Aušros Vartų Motinos Dievo draugystė buvo surengusi prakalbas savo svetainėje, kur kalbėjo P. Gudas, iš So. Bostono "Darbininko" redaktorius. Daugiausia kalbėjo apie draugijos reikalus, nurodydamas jos vertę bei naudingumą. Trumpai prisiminė apie karę ir jos baisybes. Toliau pasakė kelis žodžius apie sveikatą, kaip reikia žmogui apsisaugoti ir su apyskaitomis užbaigė savo kalbą. Dvi merginos gražiai padekliamavo. Dabar kas norėjo prisirašyti prie tos draugijos, galėjo tai padaryti, nes buvo priimami už pusę kainos. Ta draugija yra turtinga ir pašelpos moka $7.00 į savaitę. Naujų narių nemažai prisirašė. Apie $6.00 surinkta aukų dėl karės nukentėjusiems.

Gailiunas.

IŠ EDWARDSVILLE, PA.

Račiuno paveikslai. Sausio 30 ir 31 d. buvo rodomi lietuvių pobažnytinėje šalėje p. Račiuno judomieji kariški paveikslai. Parodė daug baisybių, iš kurių galima suprasti, ką šitoji baisi karė daro musų tėvynėj Lietuvoj. Matyti, ir bažnyčias. Matyti, kaip badaujančius žmones varo iš ramaus gyvenimo. Paveikslai labai užganėdino žmones. Pabaigoje dar buvo parodyta juokingų paveikslų du ratai ir p. R. paties nutraukti paveikslai per Antrą Lietuvišką Dieną, ką atsibuvo Valley View Parke. Buvo matyti daug pažįstamų žmonių iš čionais ir apielinkės. Žmonių pirmą vakarą labai daug prisirinko, kad net į salę netilpo. Antrą vakarą buvo mažiau.

Kun. V. Kudirka vietos klebonas savo visą dalį paskyrė nukentėjusiem nuo karės. Už gražų parodymą tariame širdingą ačiu p. A. T. Račiunui.

P. B.

IŠ CICERO, ILL.

Vyčių 14 kuopos vakaras. Sausio 30 d. vietos vyčių kuopos nariai pastatė scenoje veikalą "šv. Elzbieta." Vaidinimas atsibuvo šv. Antano parapijos svetainėje. Publikos prisirinko pilnutėle svetainė.

P-lė Antanina Jekayičiutė atidarė vakarą ir dailiai paaiškino jo tikslą. Iš jos kalbos paaiškėjo, kad vakaro pelną skiria vėlionei Petronelei Raudinačiukei paminklo pastatymui.

Prasidėjo lošimas, kuris nusisekė pusėtinai gerai. Kai-kurie artistai-megėjai pasirodė pusėtinais lošėjais. Vakaras davė pelno apie $100.

Visu vakarėliu, kiek davėsi patirti, publika tapo užganėdinta ir po lošimui išsiskirstė su linksmais veidais. Butų malonu, kad tokių bei panašių vakarų ciceriečiai daugiau susilauktų.

Ten Buvęs.

IŠ SUPERIOR, WIS.

Lietuvių nedaug. Buvo didelė audra. Čia darbai ir iš kitur pribuvusiams nesunku yra gauti Dirbama po 10 val. ir daugiau į dieną. Užmokėstis už darbą neprasčiausia. Sausio 26 ir 27 d. siautė didelė audra. Buvo negalima dirbti už didelio vėjo ir sniego gilumo. Mažame mieste nėra tiek judėjimo, įvairumo, kaip dideliuose miestuose. Čia, o ypatingai žiemos metu, nesmagu gyventi.

Čia yra apsigyvenę ne tik lietuviai. Daugiausiai gyvena lenkų. Keletas lietuvių šliejasi prie lenkų Mat lenkas, tai ponas, o kas, girdi, lietuvis?

Chas. Kniva.

IŠ OAKLAND, CAL.

Per 10 metų nematė sniego. Vietos gyventojai per dešimts metų nematė sniego, bet sausio 29 d. turėjome progos jį pamatyti. Sniego dideliais šmotais apie per pusę valandos.

Čia lietuvių visai mažai tėra: kurie ir randasi, tai greičiaus, jei tik gali angliškai sukalbėti, pasivadina save amerikonu, arba kitu kuo, bet ne lietuviu.

Miestelis dailus,—sakoma, kad dailiausis Californijoje. Butų geistina, kad ir daugiau lietuvių čia apsigyventų. Gyvenimas nesunkus, nes uždarbiai geri. O jau aplinkinės, tai ką ir kalbėti—nesulyginsi vietos gyvenimo su tų miestų gyvenimu, kur lietuviai apsigyvenę.

Oaklandietis.

IŠ ENGLEWOOD, ILL.

Rengia fėrus. Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo vietos komitetas pradeda vėl darbuotis nukentėjusių nuo karės ir badaujančių lietuvių naudai. Tam tikslui rengia dailius vakarus. Bus įvairių daiktų išlaimėjimui. Fėrai atsibus sekančiomis dienomis: vasario 5, 12 ir 26 d. Baukaus svetainėje, 8130 Vincennes ave. Visas pelnas nuo minėtų vakarų yra paskirtas nuo karės nukentėjusiems.

Teisybė, englewoodiečiai gali net pasidžiaugti savo pasidarbavimu aukų rinkime. Męs niekuomet neužmirštame tėvynės—Lietuvos ir išbadėjusių musų viengenčių.

Čia šv. Augustino Vyskupo draugija surengė prakalbas. Kalbėtojais buvo Dr. Graičunas, St. Tananevičius ir J. Gelambeckis. Buvo norima sutverti parapiją, bet tas darbas nenusisekė. Išrinko komitetus, kurie eis per stubas ir užrašys tuos, kurie nori bažnyčios. Dr. Graičunas paragino publiką paaukauti kiek badaujantiems Lietuvoje. Sumesta $6.50. Aukos perduotos vietiniam komitetui.

B. Janulis.

IŠ NEW BRITAIN, CONN.

Prakalbos. Aukos nuo karės nukentėjusiems. Sausio 26 d. S. L. A. 34 kuopa surengė prakalbas. Kalbėtu buvo pakviestas p. St. Šimkus. Kadangi susirinko maža žmonių, tai vakarą atidarus ir perstačius kalbėtają, jis net pradėjo stebėtis, kad iš tokios didelės kolionijos, taip skaitlingai lietuviais apgyventos, o salėn susirinko vos keletas desetkų ypatų. Bet atėjusieji prakalbų paklausyti, neatėjo sausai. Kiekvienas aukavo ant tėvynės aukuro, kiek katras išgalėjo. Tatai ir iš mažo publikos burelio aukų pririnkta nemažai.

Kame priežastis, kad žmonės nėjo? Gal nežinojo, o gal ir žinojo, bet nėjo, nes čia kai-kada buna taip vadinamas badieviškos prakalbos. Žmonės gal manė, jog ir šitos bus tokios jau bedieviškos ir todėl apsiriko gana skaudžiai. Šimkaus prakalbos patiko visiems, tik gal jos nepatiko vienam kunigui, kuris nepritarė prakalbons. Komitetas buvo nuėjęs pas kunigą ir prašė jo, kad iš ambomos paragintų žmones skaitlingai atsilankyti prakalbų paklausytų. Kunigas norėjo, kad butų pavestos jam aukos. Komitetas su tuo nesutiko, todėl jis ir neragino žmonių eiti paklausyti prakalbų.

P-as St. Šimkus, bekalbėdamas, užsiminė, kad Amerikos lietuviai jau pradėjo visai atšalti nuo Lietuvos, užmiršta gimtinį kraštą, tėvelius, brolius, sesutes ir gimines. Po prakalbų buvo renkamos aukos. Aukavusių vardai ir po kiek kas aukavo:

Jonas Skritulskas, $50, Jonas Jacheis, $5.00; po $2. aukavo: F. Bužinskas, A. Mikalauskas, A. Aržulaitis, V. Drobnis, A. K. Klimas, keliaujantis agentas iš Shenandoah, Pa., M. Daunis, J. Mikalauskas, J. Gruztas; po $1.00: And. Silvestravičia, J. Senkus, B. Salaveičikas, J. Gardauskas, V. Raechas, J. Levinckas, P. Mantvilas, K. Šupis, Just. Poškus, Juozas Povilionis, K. Mikulskas, J. Arzuolaitis, And. Švirinas, A. Petrauskas, A. Mazlaiškis, M. Naimonas, V. Vinikaitis, J. Joknelis, J. Mituzas.

Tai-gi visiems aukautojams reikia ištarti širdingą ačiu. Labu aukų sumesta $96.75. P-nas Šimkus sakė, kad dar kartą atvažiuosiąs čia kalbėti.

J. W. P.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Polemika. "Liet." No. 3 tilpo iš musų miesto korespondencija, parašyta tulos Žvaigdžiučiutės. Toje korespondencijoje kai kur prasilenkiama su teisybe. Ten buvo pasakyta, buk So. Omahos moterįs ir merginos yra dviejų ryšių. Viena ryšis nieko neišmanauti, kaip tik rudį su kumutėmis traukti ir su "burdingieriais" myluotis. Nedaug Žvaigdžiutė rastų tų moterų, kurios geria. (Jeigu geria, tai pirmoji korespon. neklydo, taip rašydama—Red.). Gal randasi pora—trejatas moterų, kurios geria, tai dėl jų neverta kitoms moterims gedą daryti. (Kurios negeria, toms gėdos niekas nedaro—Red.). Apie mylavimąsi su burdingieriais, nežinau So. Omahoje nei vienos moteries, kuri tuo užsiimtų. Prie to reik pažymėti, kad nežinau, ar yra So. Omahoje lietuvė moteris, kuri neprigulėtų prie draugijos, o daugumas net prie kelių priklauso.

Toliau buvo rašoma apie tai, kaip Brooklyno lietuvaitės atsišaukė į visuomenę drapanų reikale. Tuojau So. Omaha "Šviesos" draugija sukruto rinkti drapanas. Sakoma, buk ponios K. Gunavičienė ir O. Zolpienė daugiausia surinkusios drapanų. Tai nevisai teisinga. Prie drapanų rinkimo daug prisidėjo ir Marijona Žalpienė. Jai tiek pat priguli garbės, kaip ir kitomos moterims, šiuotuo prisidėjusioms prie to darbo.

Buvo ir-gi rašyta, kad Ražančinė draugija paaukavo iš iždo 10 dol. drapanų nupirkimui, kurios, kartu su kitomis surinktomis drapanomis tapo pasiųstos ten, kur reikia.

Turiu už garbę pranešti, kad panašu vardu draugijos čia visai nėra. Gyvuoja draugija po vardu: šv. M. P. Rožančiavos, kuri ir atliko minėtą darbą. Tai mat kaip dalykai čia stovi. Į laikraščius rašant, reikia daugiau domos dėti, ką rašai.

Moteris.

IŠ SPRINGFIELD, ILL.

Ristynės. Vasario 5 d. čia atsibuvo Arion Hall svetainėj (vidurmiestyj) triukšmingos ir žingeidžios ristynės, apie kurių rengimą jau buvo minėta pirmesnėj korespondencijoj.

Nors oras buvo blogas ir sniegas vertė kalnais, lietuvių prisirinko keletas šimtų.

Pirmoj poroj ritosi vietinis drutuolis Juškauskas su airiu Chas Cotlerch. Publikai, žinoma, buvo žingeidu pamatyti savo žmogų, kaip jis pasirodys: žmonės net kvapą sulaikė, ristikus dabodami. Po kelių minučių Juškauskas, sugriebęs airį, parbloškė jį ant matraco. Kad kils, brolyti tu mano, triukšmas ir delnų plojimas tarp lietuvių! Juškauskas smarkiai ritosi, bet airis, kuris jau 16 metų ritasi, vis išsisukdavo ir po 27 minučių Juškauskas visgi pralošė.

Antru syk išėjus, Juškauskas jau, matyt, buvo apsipažinęs su airio triksais ir į 8 minutas paguldė airį. Trečiu syk Juškauskas taipgi ilgų ceremonijų nedarė ir prispaudęs airiui galvą, paguldė jį į 16 min. Airys paskui sakė: drutas vyras, tegul jį bala!... Juškauskas dar visai naujas ristikas, turi tik 23 metus ir apie 4 mėnesiai kaip pradėjo ristis. Prie ristynių jį prikalbino Jonas Kulis.

Antroj poroj buvo jau, taip sakant, "seni vilkai,"—Petras Katauskas iš Chicagos ir Antanas Ačas iš East St. Louis. Katauskas nedidelis, o Ačas, gali sakyt, yra milžinas. Katauskas išrodė prie jo, kaip vaikiukas.

Nedyvai todėl, kad viena moteris ir tarė: "Ar tai jiedu risis? Na-gi ir aš tą vaiką parišcia."

Bet kaip pasileido tas vaikas darban, tai net ant matraco ruko: tai vienas, tai kitas buvo viršuj; žmonės turėjo juokų, kad net pilvai vos neplyšo. Publika sukilo ant kedžių, kad geriaus butų matyt, nes ant scenos ėjo tikras grajus, nelyginant, tarp katino ir pelės. Tik pelė katiną gaudė... Po 32 minučių Katauskas Ačą paguldė. Žmonės pripažino Katauskc nuopelnus, sakydami: "Išėjo matai taip, kaip Biblijoj—Dovydas Galiotą paguldė."

Antru syk Katauskas parito Ačą į 12 minučių. Ačas po to paaiškino, kad prieš kelias savaites, laike ristynių Missouri valstijoj, jam buvo užgauta ranka, per tai ir negalėjo astilaikyti ir iššaukė Katauską imtis antru kartu, kadanors. Katauskas sutiko.

Katauskas vėl iššaukė Juškauską ristis ir tas taipgi sutiko. Kaip teko girdėt, Ačas ir Juškauskas žada netrukus važiuot Chicagon pasimatyt su čicagiečių drutuoliais.

Policijos viršininkas buvo ristynėmis užganėdintas, publika taipgi

Springfieldietis

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Tarybos tarp tautininkų ir katalikų. Sausio 30 d. Tony hotelyje buvo susirinkimas dviejų sriovių komisijų, butent tautininkų ir katalikų, idant apkalbėjus, ar negalima šitom sriovėm susivienyti, idant bendrai veiktų Lietuvos reikaluose. Katalikų sriovę atstovavo kun. Dobužinskas ir A. Staknevičius iš Newarko. Tautininkų sriovę—J. O. Širvydas iš Brooklyno, Dr. Dambrauskas iš Philadelphijos ir A. Rimka iš Bostono. Susirinkus į paskirtą vietą, J. O. Širvydas atidarė posėdį, pranešdamas apie mierį susirinkimo. Tolesniai rinko prezidiumą.

Pirmininku išrinkta—Vinikaitis iš svečių tarpo. Sekretoriais—A. Rimka ir kun. Dobužinskas. Tolesniai perskaitė rezoliuciją, ištą Philadelphijos susivažiavime, kaslink šito susivažiavimo. Perskaičius rezoliuciją, užklausė tautininkų sriovės atstovai katalikų atstovus, ar jie sutinka eiti į bloką, t. y. eiti į bendrą darbą? Tie atsakė, kad nors jie neėsą pilnai įgalioti derybas vesti, bet maną, kad galima bendrai dirbti dviejuose klausimuose: Šelpime Lietuvos ir išgavime Lietuvai liuosybės. Tautininkai, gavę, tokį atsakimą, labai iš to nudžiugo. Tolesniai kalbėjo, kaip sudarius Lietuvių Tautos Tarybą, kad butų "lygus su lygiais." Pasikalbėjus ilgokai, paaiškėjo, kad nei vieni, nei antri iki šiolei nebuvo gerai supratę vieni kitų šiame klausime. Šiame klausime išnešė rezoliuciją, iš kurios matyt, kad tame klausime bus labai lengva susitaikinti.

Prie galutinų nutarimų nepriėjo, nes katalikų atstovai, kaip minėta neturėjo įgaliojimo deryboms vesti.

Nutarė antrą susirinkimą šaukti 22 d. vasario ir kad katalikų atstovai gautų pilną ingaliojimą nuo Tautos Tarybos. Susirinkimas bus New Yorke.

Iš šalies klausant, išrodė, kad koalicija (susivienijimas) įvyks.

Socialistų atstovų nebuvo. Tautininkai buk gavę nuo jų pranešimą, kad jie, t. y. socialistai, nemaną, eiti į bloką su jokia kita sriove.

Posėdyje dalyvavo 15 žmonių pašaliečių.

Reporteris.

IŠ BALTIMORE, MD.

"Politikos." Skaitydamas laikraščius, patėmijau, kad dabar inėjo madon, ką vadina "Kemėšinė politika." Nežinau, ar teisingai, ar ne, bet žmonės tuom žodžiu pradeda krikštyt tokius pasielgimus, kurie ardo tarp lietuvių vienybę. Ir pas mus nemažai apie tą "kemėšinę politiką" kalbama.

Vienok, teisybės dėlei, reik patėmyt, kad tų kemėšininkų randasi ne tik tarp katalikų, bet jų visur yra. Vieni kemėšiauja (taip pas mus juos vadina) parapijoj, kiti—tautininkų susirinkimuose, treti—socialistų susirinkimuose, kiti unijose ir darbusoe. Visur atsiranda žmonių vienybės ardytojų ir iš viso žmonių bruzdėjimo, iš visų storonių neišeina dažniai jokios naudos.

Štai musų mieste yra lietuvių šv. Jono parapijinė bažnyčia, į kelis kavalkus suplyšusi, pridulkėjusi. Nežiurint to, turi buti gera ir tokia, nes nors klebonas vartojo įvairiausias priemones jos pertaisymui, bet dėlei tų vienybės ardytojų, žmonės tų klebono gerų sumanymų neparėmė, tai darbas taip ir stovi ant vietos.

Norėta mokykla įtaisyti, nes jau kiekvienas mato, kad ji mums reikalinga, bet ir iš to, kol-kas, niekas neišeina. Vieton šiam naudingam darbui pritarti, atsiranda tokių, kurie varo priešingą agitaciją, kad tik tas, ar kitas klebono sumanymas neįvyktų.

Svetainės geros lietuviai taipgi neturi. Vieton pasistatyti sau gerą svetainę ir mokyklą, dabar reikia visiems sulysti sklepan po bažnyčia, kur ir mokykla yra atitverta. Tas sklepas—kaip sklepas—ant galvos, žinoma, nelija, tai ir gerai; —bet kad kambarys pilnas stulpų, tai pasitaikius teatrališkam lošimui, žmogus kaip gausi sėdynę už stulpo, tai gali sau visą vakarą į stulpą žiurėtis ir dantimi iš piktumo griežti, o nei scenos, nei aktorių, nei kalbėtojo vis viena nematysi. Bet gi parapijonai, matyt, mano kad tokia "svetainė" ir gera bus visam laikui. Mat yra tokių žmonių, kurie ar nemoka, ar nenori žmoniškai gyventi: jie jeigu nesibijotų išvirsti, tai valtyje skersai jures į Lietuvą irkluoti, vietoj geru garlaiviu žmoniškai važiuoti.

Nekurie parapijonai sako, kad Baltimorės lietuviai negali pasistatyt sau svetainės ir mokyklos. Gal ir teisybę turi, nes vieni kitiems priešingi ir vienybėn sueiti negali. Katalikai, tautininkai ir socialistai vieni su kitais riejasi ir, susiskaldę į tris dalis, nieko naudingo padaryti negali, o vienybės ardytojai neleidžia jiems kruvon sueiti.

Štai pereitais metais tautininkai buvo sumanę svetainę pastatyti. Nors tas plianas ir patiems tautininkams nevisai patiko, nes nebuvo dar galutinai išdirbtas, bet reikia jiems ištarti ačiu bent už gerus norus ir pradžią. (Apie tai bus kitam numeryj. *Red.*).

Baltis.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Iš Lietuvių Komiteto pasidarbavimo. Didelę padėką užsitarnaus nuo Lietuvos Lietuvių Komitetas, veikiantis išvien su Lietuvių Draugija nuo karės nukentėjusiems šelpti.

Prieš Vilniaus paėmimą Lietuvių Komitetas pasidalino į dvi dali: viena liko Vilniuje, kita persikėlė toliaus Rusijon, idant globoti pabėgėlius Rusijoj.

Apie darbavimąsi Rusijoj esančios dalies daugiau žinių gauname ir laikas nuo laiko jas laikraštyj talpiname.

Su Vilniuje likusia dalim iki šiolei negalima buvo susinešti. Vienok Lietuvių Komitetas pasirupino per savo Stockholmo skyrių susižinoti ir su vilniškiais.

Švedų komitetui, po ilgų derybų su vokiečių valdžia, per švedų valdžios tarpininkystę, pasisekė pasiųsti per Berliną į Vilnių atstovą Dr. Senderbergą. Šis jau pargrįžo iš Lietuvos ir skaitęs švedams pranešimą apie vokiečių užimtą Lietuvą.

Smulkesnių apie tai žinių dar nėra, bet tuom tarpu pranešama štai kas:

Vilniuje Lietuvių Komitetas darbuojasi ir vokiečiams Vilnių užėmus. Turįs po visą Lietuvą 141 skyrių. Pačiame Vilniuje laikąs 4 prieglaudas (mišrias) vaikams, kuriose esą daugiau kaip 300 vaikų, 4 prieglaudas našlaičiams ir pasenusiems, bent kelerius namus negalintiems savęs užlaikyti ir 3 mokyklas. Kaip Vilniuje, taip ir visoje Lietuvoje visako stoka. Reikalingųjų daiktų kainos be galo didelės. Daug ko negalima nė už pinigus nusipirkti. Prieglaudose vaikučiai neturi kuo apsivilkti. Dar visi tebėsą apsivilkę vasariniais rubeliais.

Vilniuje druskos svaras kaštuojąs 35 kap., žvakių svaras—1 rub. 50 k., degtukai—8 kap. dežutė, pora batų—30 rub.: Kauno gub. Janavoje, rugių puras—7 rub. 50 kap., lašinių sv.—80 kap. ir t. t.

Po to pranešimo Švedų Komitetas ėmėsi darbo. Tuojaus pasiuntė Vilniun Lietuvių Komitetui 6,000 kronų. Prie Komiteto sudaryta ponių burelis, kurios rūpintųsi sutaisyti drabužių ir supirkti visokio maisto. Sutaisyta 300 vaikų ir 200 suaugusių kiekvienam po ištisą eilę drabužių, supirkta produktų, išsirupinta švedų ir vokiečių vyriausybių leidimas gabenti visa tat į Lietuvą, ir pirmas transportas bus greitu laiku nugabentas Vilniun. Centr. Lietuvių Komiteto įgaliotinis Aukštuolis apgailestauja, kad dėlei kai-kurių priežasčių transportas negalėjo buti įteiktas vilniečiams prieš Kalėdas.

Stockholme įsteigtas švedų komitetas rupinasi Lietuvos reikalais. Tame pat "Liet. Balso" numeryj rašoma:

Švedų komitetas išleido atsišaukimus į švedų visuomenę, kviesdamas aukoti Lietuvai. Po Kalėdų ruošiama dviejų filosofijos daktarų paskaitos. D-ras Hansenas skaitys apie Lietuvą apskritai, o d-ras Senderbergas apie Lietuvių Komiteto nuk. dėl karės šelpti darbus ir apie nukentėjusią nuo karės Lietuvą. Norėdamas geriau sutvarkyti tą visą darbą, kol iš Amerikos negauta pagalbos, Centralinis Komitetas įtemps visas savo pajiegas. Be J. Aukštuolio, kuris jau visą mėnesį darbuojasi Stokholme, gruodžio 22 d. pasiųsta dar du įgaliotiniu į užsienius—Ig. Jurkunas į Stokholmą ir J. Savickis į Kopenhageną.

Iš to matyt, kad europiečiai lietuviai, budami ir baisiai blogose sąlygose, stropiai darbuojasi. Amerikos gi lietuviai, budami daug geresnėse išlygose, nieko, galima sakyti, nedaro,—apart peštynių už savo partijas. Reikės kada nors amerikiečiams už tai akis kaitinti prieš musų tautą.

Pastebėjo. Prityrimas gyvenime, sakoma, esąs geriausis mokytojas. Kas neprityrusiam išrodo gera ir naudinga, tai prityrusiam išrodo tankiai kaip sykis priešingai, nes patyrusis paprastai toliaus permato.

Musų laikraščiuose buvo įsivyravęs labai palaidus rašymo budas, ypač korespondencijose: ne tik su teisybe tankiai prasilenkiama, bet tiesiog ir gyvų melagysčių buvo prirašinėjama. Sakytum, dar to butų maža, štai laikraščiai paleido vadžias ir įsileido į savo skiltis palaidų, šlykštų toną net ir toms neteisybėms skelbti.

Žemo išsilavinimo, žemos doros žmonėms, mat, tas patinka, o tokiems laikraščiams ėjo, matomai, apie įgijimą didžiausio skaitytojų skaitliaus. "Duok žmonėms, kas jiems patinka."—buvo jų obalsiu.

Ir pasirodė pas mus visoki "Džianai Bambos," "Maikiai su tėvais," "Orakulų pasikalbėijmai" ir t. t.

Rimtesni laikraščiai pastebėjo šitą puvėsių žaiždą ir pradėjo su tuom kovoti. "Lietuva" ne vieną špaltą laikraščio pašventė kovai su tuom kenksmingu prajovu, kurį, teisingai, ar neteisingai, praminta "cicilikizmu" (idant jį atskyrus nuo socializmo).

Taip jį praminta, rasite, todėl, kad jis pirmiausiai apsireiškė nekuriuose lietuvių socialistų laikraščiuose, o vėliaus apėmė ir visus jų, net ir rimtesnius, laikraščius.

Bet ar tikėtum, kad tuom "cicilikizmu" galėtų užsikrėsti net ir musų katalikai? O vienok taip yra. Mės nesykį jau apie tai patėmijome laikraštyj, kad pastaruoju laiku jie savo taktikoje pradėjo eiti tų "cicilikų" pėdomis.

Mus už tai barta. Kur tau! Net bedieviais, laisvamaniais išvadinta...

Dabar-gi "Darbininko" įžanginiame straipsnyj rašoma:

Jeigu jųs tėmijate musų spaudą, tai sutiksite su manim, kad šiais laikais joje apsireiškė daug cicilikizmo dvasios. Cicilikizmo dvasios rasime visokių pakraipų laikraščiuose. Ne tik taip vadinamoj socialistų spaudoj, bet jos rasime ir tautininkų ir katalikų spaudoje. Taip, ir katalikiškoje spaudoje girdisi cicilikizmo tono. (Toliaus raginama katalikus nuo to pasilinosuoti).

Metai, ar du, atgal vienas labai artimas dabartinei "Darbininko" redakcijai asmuo buvo tos nuomonės, kad reikia duot žmonėms to, kas jiems patinka. Socialistai,—sakė jis,—turi daug skaitytojų todėl, kad jie duoda tamsioms minioms to, kas joms labjausia patinka (šlykštumai gi tamsioms minioms visuomet labjausiai patinka). Reik, sakė jis, su tais, anot jo, "cicilikais" kovoti jų pačių ginklu, tai ir pats turėsi pasisekimą.

Be galo klaidinga nuomonė. Juk kiekvienas laikraštis yra užtektinai "gudrus," kad žinoti, kokiu budu galima turėti didžiausį pasisekimą miniose, kokiu budu galima padaryti "geriausią biznį."

Kiekvienas kvailys žino, kad jeigu nori "padaryt biznį," tai lengviausis budas padarymui pinigų—užsidėti sau karčiamą, aitvarų pardavinėjimą, arba... mergnamį. Bet koks padoresnis, švaresnis žmogus aitvarais ir mergnamiais užsiimdinės?

Taip ir su laikraščiu. Padoresniam laikraščiui negali rupėti vien tas, kaip "padaryti biznis," kaip "turėti pasisekimą," bet jo svarbiausia užduotim yra nešti šviesos spindulius, auklėti, kelti tą tamsią minią, o ne jos tamsumą savo bizniui išnaudoti.

Smagu yra dabar patėmyti, kad ir "Darbininkas" pastebėjo tą ydą, kurios pirma nepastebėta. Ir nors tame pačiame 10 numeryj dar nematyt aiškiai, kad tam "cicilikizmui" jis mano ir pas save padaryti galą, vienok jau—"Povylas pamatė šviesą...." Tas jau didelis žingsnis pirmyn. Taigi, sakome, nėra nieko geresnio už ypatišką prityrimą gyvenime. Daugelis musų tik tuomet pajaučiame skaudulį, kuomet patįs įsipjauname sau pirštą.

Vienybės klausime. Šiame numeryj, korespondencijų skyriuje, yra pranešimas apie įvykusį Brooklyne susivažiavimą atstovų nuo tautininkų ir katalikų. Socialistai jame nedalyvavo, nes jie mano, kad jų 'principai' neleidžia jiems su kitomis sriovėmis vienytis net ir tokiuose svarbiuose tautos reikaluose, kaip kad dabartiniai reikalai. Te juos dievai! Tas mus visai nestebina. Mus daug daugiau nustebintų, jeigu jie butų sutikę taikintis su kitomis sriovėmis,—dalykas, kurio dar niekados iki šiolei nebuvo.

Iš žinių, kurios mus pasiekia apie buvusį suvažiavimą, galima spręsti, kad tarp tautininkų ir katalikų galės įvykti "blokas,"—susitarimas bendrai veikti. Suėjusie kruvon atstovai, pasikalbėję, pamatė, kad nei vieni, nei kiti nėra taip baisųs, kaip juos piešta ir kad susitarimas yra dalykas galimas.

Mės senai jau sakėme, kad nuo bendro darbo šitas srioves baido tik gudriai pastatytos partizantų baidyklės. Mės net manome, kad jeigu ir nuo socialistų sriovės atvyktų vyrai su lygsvara, tai jie atrastų tą patį—tik baidyklę, kuri, intrigantų užstatyta, baido socialistų minias nuo bendro darbo.

Galutinis susitarimas įvyks šio mėnesio 22 d.,—Waslintono gimimo dienoj. Ar tąs b l o k a s įvyks? Galės įvykti, jeigu abiejose sriovėse tautiškumas ims viršų ant partyviškumo. Abidvi sriovės turėtų izoliuoti (atskirti) nuo šio darbo savo karštus partizantus, kurie iki šiolei visą darbą gadino. Tuomet apie geras pasekmes negalima bus abejoti.

Įdomu! Įdomu butų žinoti, kas pasidarė su p. Juozu Gabriu, apie kurio siuntimą Amerikon buvo paskelbta dar pereitais metais telegramu iš Stockholmo. P-as Gabrys buvo siunčiamas Amerikon Centralinio Lietuvių Komiteto su tuom tikslu, idant susižinojus čia su žinomuoju Rockefellerio Fondu, kuris darbavosi Belgijoj ir Lenkijoj.

Bet p. Gabrys neatvyko. Dabar mės gauname paskutinius "Lietuvių Balso" numerius iš Petrogrado, iš kurių matyt, kad ten manoma, jog p. Gabrys yra senai Amerikoj.

"Lietuvių Balse" nuo gruodžio 25 d. (seno kalendoriaus) rašoma taip:

"Be to, buvo dar iš Stockholmo į Ameriką pasiųstas J. Gabrys, kaipo Centralinio Komiteto delegatas, tarties su Rockefellerio fondu. Bet ligšiol tikrų žinių iš ten negautą, ir kaip tas darbas pavyko organizuoti—nežinome."

Iš to matyt, kad nėra susinešimų ne tik tarp p. Gabrio ir amerikiečių, bet ir tarp p. Gabrio ir Centralinio komiteto.

Žinodami p. Gabrio stropumą, mės iš to negalime padaryti jokios kitos išvados, kaip tik tą, kad su juom kas nors turėjo atsitikti. Jeigu jis yra Francuzijos piliečiu (ko tikrai nežinome), tai tuomet valdžia galėtų jo, kaipo jauno vyro, neišleisti. Bet jis tuomet butinai butų davęs apie tai žinią laišku.

Turėjo kas nors nepaprasto atsitikti.

Užgriobimo politika. Kuomet nesenai mės patėmijome, kad musų karštieji socialistai, kuriems Bagočiaus laikais nepasisekė užgriebti Susivienijimo Lietuvių Amerikoj į savo rankas, dabar vėl atnaujino savo mėginimą, pasidarydami sau savo kandidatų "setą" ir pradėdami varyti slaptą agitaciją už juos, tai socialistų spauda vienu balsu sušuko: "Lietuva" vėl kelia "sensacijas"... Savo keliu visi jie tuos "Lietuvos" parodytus kandidatus parėmė ir tuomi parodė, kad "Lietuva" jokių "sensacijų" nekėlė, bet, kaip paprastai, pirma iškėlė aikštėn tą, kas kitiems dar nebuvo žinoma.

Kad socialistai mano vėl "bombarduoti" tą musų seniausią tautišką organizaciją, tą pagalios pripažįsta ir "Laisvė," kuri atvirai nusiskundžia, kad esą mės, socialistai, "lyg tos žuvelės ant ledo, blaškomės tautiškame susivienijime, o ant musų tenais viršininkauja svetimų idėjų bosai." Anot "Laisvės," socailistai neprivalo tenkintis tiktai "tuo, kas nupuola nuo stalo pono Šliupo partijos;" jie privalo visai kitaip į susivienijimą žiurėti, nes

Mės [socialistai] turėtume žinoti, kad SLA. yra nevien tik apdraudos draugija. SLA. yra dar ir tautiška progresyvė organizacija, kuri atlieka kulturos darba ir yra pasirengusi dar daugiau jo atlikti. Ji leidžia laikraštį ir mano jį didinti, jį ruošia paskaitas ir mano steigti knygynus; ji skiria pinigų įvairioms įstaigoms ir t.t. Ir tasai kulturos darbas tuo labjau didinsis juo labjau augs į gylį ir plotį SLA. Mės, socialistai, privalome norėti, kad kulturos darbas butų atliekamas prasmėje auginimo darbininkiškai socialistiško susipratimo. Tasai kulturos darbas turėtų buti pagelbinis įrankis išvesti SLA. žmones iš privatiško užkampio į plataus darbininkiško veikimo vieškelį.

Žinoma, kad "darbininkiškai socialistišką susipratimą" galima butų platinti tik tuomet, kada SLA. valdyboj, anot "Laisvės" išsitarimo, bosautų ne kiti, bet socialistai. Tam ir paslapta agitacija, apie kurią "Lietuva" minėjo, yra varoma.

"Laisvės" ir kitų jai panašių socialistų apetitas yra suprantamas. Bagočius pirmas jį suprato. Bagočiui ir jo sebrams duota lekcija turėtų but pamokinimu ir "Laisvei," nes ji ir jos vienaminčiai pamiršta vieną dalyką: SLA. yra susitvėręs ir gyvuoja jau 30 metų ant tam tikrų pastovių ir neliečiamų pamatų: suteikimas medžiaginės pagelbos yra vienas pamatas, rupinimasi lietuvių *tautiškais* (ne socialistiškais) reikalais—yra kitas pamatas. Jie aiškiai pažymėti konstitucijoj ir kiekvienas prie SLA. pristojantis, savaimi iš liuoso noro prižada jų prisilaikyti.

"Laisvė" norėtų, kad socialistai stotų SLA. tuom tikslu, idant įstojus, savo prižadus sulaužytų ir tuos pamatus griautų.

Tas vadinasi užgriebimo politika.

O užgriebimo politika yra negraži ir nešvari, vis viena kas ją vestų: rusų, vokiečių valdžia, ar musų socialistai.

Siunčia 10,000 rublių Lietuvon. Patyrėme, kad Lietuvos Gelbėjimo Fondas ir vėl siunčia stambią auką lietuviams nuo karės nukentėjusiems. Šiuom sykiu siunčiama 10,000 rublių. Krivulė tame reikale jau bene prie galo. Siunčiama, kaip teko girdėti, per P. Leoną Maskvoje.

Žingeidu, kad Lietuvos Šelpimo fondas laiko savo surinktas aukas apsičiaupęs ir jų iki šiolei nesiunčia, nors kiekvienas skatikas dabar lietuviams yra brangus.

Nauji laikraščiai. Gavome 1-mą numerį naujai pradėjusio Petrograde eiti lietuvių laikraščio "Naujoji Lietuva." Formatas nedidelis, redaktorium pasirašo M. Januškevičius, kaina metams 6 rub., užsienin 9 rub. Adresas: Petrograd Admiralteiskaja Nab. 6—37.

"Ateitis" praneša, kad Kaune vokiečių valdžia pradėjo išleidinėti lietuvių kalba laikraštuką "Kauno Žinios."

Bulota vėl "atvažiuoja." Apie atvažiavimą Amerikon Bulotos su Žemaite jau buvo tiek sykiu pranešta, kaip, nelyginant, apie Rumanijos karėn įstojimą. Žmonės jau ir tikėti tam pasiliovė.

Dabar vienok "Keleivis" vėl praneša, kad jis gavęs žinią nuo p. Šidlausko iš So, Bostono, buk tas gavęs laišką nuo Bulotos, jog jiedu su Žemaite išvažiuoja iš Norvegijos į New Yorką apie sausio vidurį.

Loškime Atidarytomis Kazyromis.

Sakoma, kad dabartinė karė Europoj kilo todėl, kad įvairių viešpatijų diplomatai vedė paslaptą politiką. Sakoma, kad jeigu tų tautų žmonės, visuomenė, butų apie tai žinojusi, jeigu tų šalių politika butų buvusi vedama viešai, tai tos netikėtos ir baisios karės butų nebuvę.

Amerikos lietuviai, įvairios jų sriovės, taip pat veda tarp savęs "karę,"—ne ginklais, ne kanuolėmis, bet ginčais, nesutikimais, užsipuldinėjimais, kuriuose jie taippat bereikalingai eikvoja savo jiegas, nieko gero žmonėms neduodami.

Jeigu viršminėtas manymas apie paslaptą diplomatiją sulyg kariaujančių Europos tautų yra teisingas, tai man išrodo, kad toks pats manymas bus teisingas ir kas link sriovių.

Man išrodo, kad trijų musų sriovių—socialistų, katalikų-klerikalų ir tautininkų,—"diplomatai-vadai" yra kalti tame, kad musų visuomenė iki šiolei negali sueiti vienybėn net tokiame svarbame klausime, kaip Lietuvos šelpimas.

Aš neabejoju nei valandėlės, kad jeigu vienybės reikalą pastatytum tiesiog prieš žmonės, prieš plačiąją visuomenę, be tų "diplomatų" vadovystės, tai ji akies mirksnyje sueitų kruvon ir nutartų bendrąjį darbą bendrai dirbti.

Bet, kaip man išrodo, musų sriovių vadai lošia savo politiką paslaptai, savo kazyrų nerodydami, o miniai liepia tik aklai eiti—"karėn."

Ar ne laikas tad butų paprašyti ir tų musų "diplomatų," kad jie atidarytų savo kazyras, nepasilikę jų savo rankovėse ir pradėtų prieš visuomenę viešą grajų, palikdami nuošaliai savo "diplomatiškus" partijinius triksus?

Kiek teko pastebėti ir patirti, tautininkų sriovė yra vienatinė sriovė, kuri pilnai, be jokių užpakalinių minčių, pasižadėjo ir pasiryžo pilnai užmiršti savo partijinius reikalus ir eiti vienybėn su kitomis sriovėmis Lietuvos šelpimo ir Lietuvos laisvės klausime. Šita sriovė atidarė savo kortas, visiems pranešdama, kad eitų dirbti "kaipo lygus su lygiais."

Lai kitų sriovių "diplomatai" padaro tą patį, lai ne maišo žirnių su barščiais, lai eina tiesiog prie Lietuvos šelpimo ir Lietuvos laisvės klausimų ir pasako, aiškiai, kodėl jie nenori bendrai dirbti ir net apie bendrą veikimą pasitarti? (Jau tariasi. *Red.*).

Socialistai (per "Kovą") sako, kad jie "iš principo" nemano ir negali taikintis. Kokio principo? Savo, socialistų partijos principo? Bet tuomet lai jie viešai ir aiškiai pasako, kad "mės savo partijos principus statome augščiaus už visos Lietuvos likimą."

— Jųs neesate nei partija, nei sriovė, nei kliubas, nei draugystė"—sako tautininkams "Naujienos,"—tai kaip gi su jumis galima vienytis?"

Į tai tautininkai lengvai gali atsakyti: —Mės nenorime su jumis vienytis, kaipo su kliubais, draugystėmis, ar partija, bet—k a i p o s u l i e t u v i a i s. Buti lietuvių užtenka, kad lietuvių darbą bendrai dirbus, jeigu širdyse dar yra likus bent kibirkštėlė tikros lietuvystės.

Iš kitos pusės vadas musų katalikų-klerikalų "Darbininkas" užmeta: Jųs norite vadovauti, Jųs "prie Kristaus nenorite prikopti," jųs neaiškųs, jųs bedieviai....

Į tai tautininkai gali su tyra sąžine atsakyti: Mės nenorime vadovauti. Jeigu norėtum—tai bendron talkon nekviestum. Mės esame priešingi, kad bile viena sriovė absoliutiškai vadovautų tautos reikaluose ir kaip sykis geidžiame ir kviečiame, kad tautos reikaluose vadovautų ne vieni tautininkai, ne vieni klerikalai, ne vieni socialistai, bet visos sriovės sykiu, sutartinai. "Prie Kristaus mės nekopame," nes reikalas eina vien tik apie Lietuvos medžiaginę šelpimą ir apie Lietuvos politiškos laisvės įgijimą, o ne apie ką kitą.

Mės esame "neaiškųs," "bedieviai."?. Bet kas, kada ir kur davė jums teisę ištarti savo nusprendimą apie musų "dieviškumą" ar "bedieviškumą"? O pagaliaus ir tas argumentas nėra vietoje. Jeigu mės ir butume, kuom jus mus įtariate esant, tai atsiminkit evangeliją apie Samaritaną,—ten galima rasti tinkamą apie tai pamokinimą....

Taip gali tautininkai savo įtarėjams atsakyti. Ir jie turės teisybę, nes jie bent vieno dalyko nedaro: nevartoja "diplomatiškų" triksų, neturi užslėptų rankovėse kazyrų, geidžia širdingai sueiti bendran darban, nes Lietuva šiądien to reikalauja.

Nejaugi musų kitų sriovių vadai negali to padaryti net šiame dideliame ir tragiškame lietuvių istorijos momente?

Tiesiog nesinorėtų tam tikėti!....

Almanas.

Badas Lietuvoje ir Lenkijoje.

Iš Berlino perduota bevieliniu telegrafu žinia apie dabartinį dalykų stovį Lietuvoje ir Lenkijoje. Žemiaus mės ją paduodame pilname vertime, pridedami kabėse savo patėmijimus.

B e r l i n a s, vasario 4 d.—(Bevieliniu telegrafu į Sayville, L. I.)—Šiądien tapo pranešta, kad palengvinimui badaujančių tukstančių Lenkijoj Vokietijos valdžia sutiko pavelyti amerikoniškiems atstovams paimti į savo rankas pilną kontrolę maitinimo reikalo ir, apart to, sutiko, kad vokiečiai nerekvizuosią daugiaus maisto, kuris yra dabar Lenkijoj, ar kuris bus Lenkijon importuotas iš kitų šalių. (Vokiečių valdžios šita "malonė," berods, padaryta jau pervėlai, nes po to, kaip beveik viskas, kas galima buvo paimti, jau tapo pirmiaus išvežta. Apart to, akyva butų žinoti, kokį ryšį su šiuom klausimu turi įvedimas pastovių mokesčių (padotkų) Lenkijoj ir Lietuvoj. Jeigu nuo žmonių imamos mokestįs pinigais, tai aišku, kad prie tokių išlygų įvežimas maisto iš svetimų šalių nedaug ką gali gelbėti, nes ko vokiečiai neišims maistu, tai išims mokestimis (padotkais) ir tai dar su priedu, nes mokestįs, kaip jau matėme, yra užkrautos sunkios).

Kasparas Whitney nuo Belgiškosios pagelbinės komisijos ir F. C. Walcott iš Rockefeller'o fondacijos padarė viršminėtą pranešimą šiądien, sugrįžę iš Lenkijos.

Jie pranešė, kad badas gręsiąs tuojaus, jeigu pagelbos darbas nebus pradėtas. Iš pusaštunto milijono gyventojų beveik pusė, nes 40%, neturi absoliutiškai nieko ir gali gyvastis palaikyti tiktai iš aukų. Jų užlaikymui, kaip pranešė viršminėti atstovai, reikės mažiausia po du milionu doliarių kas menuo.

Whitney-Walcott'o pranešimas skamba sekančiai:

"Sulyg Vokiečių valdžios pasiulijimo mės aplankėmė Lenkiją, idant apžiurėjus sunaikintus distriktus ir ištyrus abelną dalykų stovį, kaslink maisto. Mės buvome Kobrino, Brest-Litovsko, Varšavos, Vilniaus ir Kauno distriktuose, darydami nuodugnius tyrinėjimus. Mės ištyrėme pabėgėlių lagerius, sunaikintus kaimus ir tokias pat miestų dalis.

"Visur mės atradome padėjimą sulyg maisto nepaprastai sunkų. Ištikrųjų, padėjimas yra taip sunkus, kad visur gyventojams gręsia badas, jeigu nebus tuojaus paduota jiems pagelbos. Visur biednesni luomai žmonių palaiko savo gyvybę mažiausiomis maisto porcijomis. Šitos porcijos daugelyj tukstančių atsitikimų susideda iš bliudo neuždarytos zupės ir mažo kąsnelio duonos per dieną. Tankiai tukstančiai žmonių gauna tik zupę, be duonos.

"Abelnai kalbant, apie 40 nuošimčių gyventojų vokiečių užimtose vietose palaiko savo gyvybę iš skupių porcijų, kurias jie gauna iš labdaringų, draugijų. Iš priežasties badavimo ir blogo oro įvairios ligos platinasi, ypatingai tifas (karštligė), kuriuom vienoj tik Varšavoj kasdien susergą po 30 žmonių.

"Daugelis pabėgėlių, surinktų į lagerius, yra maitinami vokiečių.

"Mums pasisekė išgauti iš vokiečių valdžios visas gvarantijas, reikalingas vedimui pagelbos darbo, jeigu tik talkininkai leis pervežti maistą ir jeigu tik atsiras užtektinai pinigų tam reikalui. Kad suteikus pagelbą, reikės kas mėnuo išleisti mažiausiai po $2,000,000." Vilniuje ir Kaune stoka ne tik maisto, bet ir kuro; nuo maitinimosi vienomis tik bulvėmis užpuolė vidurių ligos.

Ką Pasakoja Pabėgeliai iš Vokiečių Nelaisvės.

Laikraštis R i e č paduoda sekantį aprašymą apie tai, ką pasakojo pabėgusieji iš vokiečiais užimtų vietų kaimiečiai apie elgimąsį tenai teutonų:

"Luniniecо pavietavan skyriun Tatjanos komitetui priduota oficialiai po prisiega patvirtinti pranešimai pabėgusių iš vokiečių nelaisvės keturių kaimiečių apie žveriškus pasielgimus vokiečių ir madjarų (vengrų) užimtose vietose Pinsko paviete.

"Kaime Železvica madjarai apsigyveno kaimiečių triobose, išžagino daugelį moterių ir merginų, jų skaitliuje tris mergaites 10, 14 ir 15 metų amžiaus, kurios netrukus po iškoneveikimo mirė.

"Motina 14-metės mergaitės, bandžiusi išgelbėti mergaitę nuo gėdos, buvo sužeista durtuvu į veidą ir išmesta iš triobos. Kaimietis, protestavusis prieš kareivių žvėriškumą, tapo suareštuotas ir buvo kankinamas taip, kad mirė pakelyj į etapo punktą.

"Kaime Staiki vokiečiai surinko visus vyrus ir uždarė juos kluonuose, pirm to nuavę jiems batus ir šiltus drabužius. Antrytojaus visus gyventojus kur tai išvarė, o nuo gyventojų atėmė visą turtą, galvijus ir arklius,

"Kaimietis Dzikovicki prašė, kad jam leistų jo locnais arkliais ir vežimu nuvežti į paskirtą vietą savo vaikus-kudikius, bet vokiečiai žiauriai atsisakė, sumušė jį lazdomis ir karabinų kolbomis ir po to užšovė, o lavoną įmėtė į šulinį, kur lavonas prabuvo 8 dienas ir tik vėliaus žmonės netyčia jį ten surado, ištraukė ir palaidijo!

"Kaime Murovin vokiečiai, suvarė visus gyventojus į bažnyčią, nuavė jiems batus ir nuvilko kailinius, o antrytojaus išryto nuvarė kasti apkasus. Kaimietis Demčuk atsisakė dirbti, sakydamas: "Ką noritė, tai darykite, o prieš savuosius kasti apkasų nekasiu." Demčuką už tai ant vietos užmušė šuviu iš karabino, primušto, matomai, sprogstančia kulka. Apart to vokiečiai, labai nenoriai leido palaidoti lavoną užmušto Demčuko ant kapinių, reikalaudami, kad jo lavonas butų pakastas ten pat ant vietos, kur jis buvo nušautas.

"Liudininkų liudijimai todėl parodo, kad vokiečiai elgiasi su ramiais gyventojais taip pat žiauriai, kaip ir pirma."

Šitą telegramą iš Luniniec'o paduoda Petrogrado Telegrafiškoji Agentura 6-19 d. gruodžio ir ji už jo teisingumą atsako.—

Margumynai.

Nesakyk Teisybės.

Tie kurie labai myli užtarti Vokietiją, jos laisvę, kulturiškumą ir ypač tie, kurie nori įtikinti kitus, kad šitoj karėj vokiečiai tik ginasi, ir buvo priversti kariauti prieš savo locną norą,—visi tie su žingeidumu turėtų perskaityti šias kelias eilutes:

Nesenai buvome pranešę, kad vokiečių valdžia uždraudė rašyti ir viešai kalbėti, kol karė nepasibaigs, vienam iš gabiausių vokiškų publicistų—Maximilianui Harden, laikraščio Z u k u m f t redaktoriui, o patį jo laikraštį uždarė.

Dabar mums tenka sužinoti taipgi ir tai, už ką jį taip nubandė. Jis savo laikraštyj parašė sekančiai:

"Pasiliaukime mėginę patįs save teisinti! Karė neužklupo mus netikėtai. Ne prieš savo norą mės pasileidome į šį visasvietinį žygį. Mės [suprask: vokiečiai] norėjome karės; mės ir turime ją varyti iki galui. Mės nestojame prieš Europos tribunalą (teismą); mės tokio tribunalo nepripažįstame. Vokietija veikia todėl, kad ji giliai yra įsitikinusi, kad jai priklauso didesnė dalis pasaulyj ir platesnės turgavietės jos komercijiniam veiklumui."

Geras Argumentas.

Amerikos laikraščiuose dabar eina dideli ginčai už taip vadinamą "prisiruošimą" (preparedness).

Amerika mato, kokias baisenybes sukėlė karė, kaip nukentėję silpnai apginkluotos tautos (Belgija ir Serbija) ir kaip stipresnės viešpatijos laužo tarptautiškas sutartis.

Iki šiolei Amerika labai tikėjo į tarptautiškas sutartis, bet, pamatė, kad tos sutartįs laikoma tik "popiergaliais." Amerika perkeitė savo nuomonę ir pradėjo jieškoti saugesnių priemonių atsigynimui, jeigu priešas manytų užpulti.

— Bukim, sako dauguma amerikonų, prisirengę prie karės,—ne prie užpuolimo, bet prie atsiginimo. Turėkim daugiaus kariumenės, ir daugiaus kariškų laivų, negu dabar turime; turėkim daugiaus kanuolių ir amunicijos, kurios dabar visai neturime. Jeigu to visko neturėsime, o laikas ateitis, tai tukstančius kartų brangiaus tuomet užmokėsime ne tik šios šalies turtais, bet taipgi šimtais tukstančių gyvasčių. Bukime prisiruošę!

Į tai "prisiruošimo" priešai atsakinėja, kad ginklavimasi tik iššaukia ir pagimdo karės, kad Amerika yra atskirta vandenynais nuo kitų viešpatijų ir kad jeigu, pagalios, reikės gintis nuo užpuolimo, tai į porą dienų mės pastatysim milionus vyrų. Dabar, sako, jie, ginklavimosi nori tik ginklų dirbtuvės aviršinkai, kad daug ant to uždirbti.

Į panašius argumentus vienas anglų laikraštis labai trumpai atsako:

"Inšiuryk savo namus, kadą jie jau liepsnose." Daug tame teisybės. Talkininkai milijonų milionus moka dabar pinigais, milionus savo žmonių paguldė užtai, kad griebėsi "inšiuryt savo namus, (ruošti amunicijį ir ginklus) tik tuomet, kada jau namai liepsnomis užsiėmė—kada priešas karę apskelbė.

Jules Verne.

VELIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas.

(Tąsa.)

Rugsėjo 3 d.— Šiądien aš pats savo akimis turėjau progą persitikrinti Rocho sprogalo galingume ir taipo-gi bude, kuriuom fulguratorius yra vartojamas.

Išryto vyrai pradėjo daryti skylę urvo sienoje, vietoje, nurodytoje inžinieriaus Serkp, kurisai asmeniškai prižiurinėjo darbą. Darbas buvo pradėtas apačioje, kame akmuo yra kietas, kai uola. Atlikti tą darbą kirviais butų buvę reikalinga ilgo ir sunkaus darbo, kadangi siena šioje vietoje turi nemažiaus dvidešimties iki trisdešimties mastų storumo, tačiaus, ačiu Rocho fulguratoriui, darbas buvo atliktas lengvai ir greitai.

Mane nustebino tai, ką pamačiau. Kirviai beveik jokio ženklo akmenyje nepaliko, vienok fulguratorius visą darba greitai atliko.

Keletas šio sprogalo grudų suskaldė akmenį ir pavertė į smulkiausias dulkes, kurias žmogus savo kvapu galėtų išpustyti taip-pat lengvai, kaip ir garą. Sprogimas padarė duobę pilnai vieno kubiško masto didumo. Sprogstant, pasigirdo aštrus balsas, kurisai galima sulyginti su kanuolės šovimu.

Pirmasai sprogimas, nors sprogalo buvo vartota labai mažai, tiktai žiupsnelis, išblaškė vyrus į visas puses, ir du jųjų sunkiai sužeidė. Patsai inžinierius Serko buvo nurnestas per kelis mastus ir liko gan sunkiai sutrenktas.

Štai, kaip yra vartojama šioji medžiaga, kurios sproginančioji jiega viršina visa, kas iki šioliai buvo žinoma:

Akmenyje padaroma maža apvali skylė apie pusantro colio ilgumo. Į jąją įdedama keletas grudų sprogalo, tačiaus nevartojama jokio knato.

Tuomet Tamas Rochas žengia pirmyn. Savo rankoje jisai laiko mažą stiklinę, pripildytą mėlynuotu, į aliejų panašiu skystimu, kurisai sustingsta beveik tuojaus, kaip tiktai jį pasiekia oras. Rochas įpila vieną lašą į skylę, ir pasitraukia atgal, perdaug vienok nesiskubindamas. Užima šiek-tiek laiko—aš manau apie trisdešimts penkias sekundas—pirm negu fulguratorius susivienija su deflagratoriu. Tuomet įvyksta sprogimas, kurio jiega gali buti neaprubežiuota. Sprogalas yra bent tukstantį kartų smarkesnis, negu visi kiti žinomieji sprogalai.

Rugsėjo 19d. — Per kiek laiko aš pastebiu, kad vanduo kįla ir nuslunga du kartu kas dvidešimts keturios valandos ir kad nuslugimas pagimdo gan smarkų tekėjimą per povandeninį tunelį. Todėl galima buti gan užsitikrinus, kad plaukiantis daiktas, įmestas į laguną toje vietoje, kur skylės viršus atsidaro, butų išnešta su vandeniu laukan. Gali buti, kad tiktai laike žemiausių nuslugimų skylės viršus tampa atdaromas. Tame aš galėsiu persitikrinti, kadangi dabar yra laikas, kuomet tie žemiausi nuslugimai pasitaiko. Šiądien, rugsėjo 19 d., aš beveik galėjau pamatyti skylės viršunę vandenyje. Užporyt, jei bent kuomet, jinai turi buti atidaryta.

Labai gerai. Jeigu aš negaliu pabandyti pats persigauti per tunelį, tai bonka, įmesta į laguną, gali buti išnešta pačioje nuslugimo pabaigoje. Ir ar netyčiomis—ypatingoje Dievo Apvaidzoje, aš turiu pripažinti—šioji bonka negalėtų buti pagauta laivo, praeinančio arti Apverstos Taurės? Gal net vandens sriovė gali jąją nunešti ir užmesti ant kurios nors Bermudos salų? Ką, jeigu toje bonkoje butų laiškas?

Aš negaliu atsikratyti nuo šios minties, ir ji mane smarkiai sujudina. Paskui pradeda rodytis blogosios šio sumanymo pusės: bonka gali buti trenkta į akmenis ir sunušta, pirm negu jinai išeitų iš tunelio. Labai gerai, bet ką, jeigu vieton bonkos butų pavartota mažas bertainis? Tuomet nebutų jokio pavojaus, kad jisai liktų sudaužytas į akmenis, ir jisai turėtų gerą progą pasiekti atvirų jurių.

Rugsėjo 20d. — Šį vakarą aš, niekieno nepastebėtas, inėjau į vieną sandėlių, kuriuose laikoma grobis, paimtas iš įvairių laivų, ir pasiėmiau bertainį, tinkamą mano tikslui.

Aš paslėpiau bertainį po savo drabužiais ir sugrįžiau prie Avilio ir parėjau į savo kambarį. Paskui, negaišindamas nei valandėlės, stojau prie darbo. Popierio, plunksnų, juodylos buvo užtektinai, kaip tai galima suprasti iš to, kad per tris mėnesius aš tęsiu savo užrašus ir užrašinėju kasdien savo įspudžius.

Aš parašiau sekantįjį laišką:

"Birželio 15 d. šių metų Tamas Rochas ir jojo prižiurėtojas Gaydonas, arba teisingiau Simonas Hartas, francuzas inžinierius, kuriuodu gyveno Pavilione No. 17. "Sveikatos Name," arti New-Berne. North Carolina, Suvienytose Amerikos Valstijose, buvo išvogti ir nugabenti į laivą "Ebba," priklausantį d'Artigas'ui. Dabar mudu abudu esame uždaryti urve, tarnaujančiame kaipo landynė tam grafui d'Artigas'ui—kurisai ištikrųjų yra Ker Karraje, piratas, kurisai kiek laiko atgal varinėjo savo plėšimus Vakarų Pacifike—ir tai yra landynė apie šimtui vyrų, iš kurių jojo banda susideda.

"Kuomet jisai įgys Rocho fulgurotorių, kurio galingumas, gali sakyti, yra neaprubežiuotas, tai Ker Karraje galės toliaus varyti savo darbą, visiškai nesibijodamas bausmės.

"Tat butinai reikalinga, kad įdomaujančios tuom valsttijos be jokio atidėliojimo sunaikintų šią landynę.

"Urvas, kuriame piratas Ker Karraje rado prieglaudą, yra viduryje salelės Apversta Taurė, klaidingai skaitomos veikliu vulkanu. Šioji sala yra pat vakariniame Bermudų krašte, ir iš rytų pusės nuo jos tęsiasi eilė povandeninių uolų, tačiaus iš šiaurių, pietų ir vakarų jurės yra atdaros,

"Su kalno vidum susinešti galima tiktai pagelba tunelio, kurisai yra kelis mastus po vandeniu šiauriniame praėjime vakaruose. Todėl inėjimui reikalinga povandeninės prietaisos, bent iki tam laikui, kuomet bus užbaigtas tunelis, kurį jie grėžia šiaurvakarinėje urvo sienoje.

"Piratas Ker Karraje vartoja tokios rųšies prietaisą—povandinį laivą, kurį grafas d'Artigas užsakė Cramps dirbtuvėse ir apie kurį manoma, kad jisai žuvo laike viešo bandymo Charleston įlankoje. Šisai laivas yra vartojamas netiktai inėjimui į Apverstą Taurę bei išėjimui, bet taipogi ir "Ebbos" traukimui bei užpuldėjimui ant priekybos laivų Bermudų vandenyse.

"Laivas "Ebba," taip gerai žinomas Amerikos pakraščiais, yra laikomas mažame upelyje vakarinėje salos pusėje, užpakalyje augštų akmenų ir iš jurių nematomas.

"Geriausia vieta išlipti ant salos yra prie vakarinio kranto, kur pirmiaus gyveno žvejų kolionija Tačiaus butų patartina išpradžių padaryti plyšį urvo sienoje su pagelba galingiausių bombų.

"Toji aplinkybė, kad Ker Karraje gali vartoti Rocho fulguratorių salos apginimui, taipogi turi buti priimta atydon. Reikalinga atsiminti, kad jeigu naikinomoji šio sprogalo jiega ir yra didesnė, negu visa, kas iki šioliai žinota, tai tačiaus jojo veikmė aprepia plotą, kurisai neperviršina vienos mylios. Šio pavojingo ploto tolumas gali buti įvairus. Tačiaus jeigu prietaisos yra vieną kartą nustatytos, tai tolumo permainymas užima šiek-tiek laiko, ir laivui, kuriam pasisekė perplaukti šį plotą, nėra ko daugiaus bijotis.

"Šisai dokumentas yra rašytas rugsėjo 20 d., 8 valandą vakare, ir aš pats po juom pasirašau savo vardu ir pavarde

"**Simonas Hartas, Inžinierius.**

Tai yra turinys pranešimo, kurį aš ką tik parašiau. Jame pasakyta visa, kas reikalinga apie salą, kurios tikroji vieta yra paženklinta ant visų naujųjų žemlapių, ir pranešime nurodoma į reikalingumą veikti be atidėliojimo ir taipogi į tai, ką daryti ,jeigu Ker Karraje galėtų vartoti Rocho fulguratorių.

Aš prikergiu urvo plianą, parodantį vidurinį jo sudėjimą, lagunos vietą, Avilio padėjimą, Ker Karraje buveinę, mano kambarį ir Tamo Rocho laboratoriją.

Aš susuku rašinį į gabalą smaluoto audėklo ir įkišu pundelį į mažąjį bertainį, kurisai turi šešis colius ilgumo ir pusketvirto colio platumo. Vanduo į bertainį negali įsigauti, ir jokis daužymas į akmenis jojo nesunaikins.

Tačiaus yra pavojus, kad sugrįžtantis vanduo gali jįjį atplauti atgal ir užmesti ant kranto, kame jisai galėtų patekti į "Ebbos" įgulos rankas, kuomet laivas yra traukiamas į savo upelį. Jeigu Ker Karraje kuomet nors pagautų šį siuntinį, tai butų po manim.

Lengvai galima įsivaizdinti, kaip nekantriai aš laukiau tos valandėlės, kuomet galėsiu padaryti savo bandymą. Aš esmiu baisiai sujudęs, nes man tai yra gyvenimo ar mirties klausimu. Iš pirmesnių savo tėmijimų aš išskaitliuoju, kad nuslugimas bus labai žemas apie penkiolika minutų iki devynių. Tuomet tunelio viršus turi buti apie pusantros pėdos virš vandens, ko su kaupu užtenka, kad mano bertainis galėtų praeiti. Paskui praslinks dar bent pusė valandos, pirm negu vandens kilimas vėl prasidės, o tuom laiku mano bertainis gali buti užtektinai toli nuo kranto.

Aš pasižiurau iš savo kambario laukan. Nieko nėra aplinkui, ir aš žengiu prie lagunos šono, kame artimos liampos šviesoje aš pamatau tunelį, link kurio vanduo, kaip rodosi, bėga gan smarkiai.

Aš prieinu prie pat krašto ir įmetu bertainį, kuriame randasi brangusai dokumentas ir visos mano viltis.

— Dieve pagelbėk!—aš karštai sušunku.—Dieve pagelbėk!

Valandėlę ar dvi mažasai bertainis stovi ant vietos ir paskui priplaukia vėl prie kranto. Aš jį visa savo jiega dar kartą metu.

Šį kartą jisai patenka pačion sriovėn, kuri, dideliam mano džiaugsmui, pagriebia jįjį, ir į dvidešimts sekundų bertainis pranyksta tunelyje.

Taip, Dieve pagelbėk! Tegul Visagalis saugoja tave, mažasai bertainy! Tegul jisai apsaugoja visus tuos, kuriems Ker Karraje grąsina, ir tegul pagelbsti tam, kad šioji plėšikų gauja neišvengtų žmogaus teismo!

SKYRIUS XIV.

Mušis Tarp "Kardo" ir Povandeninio Laivo.

Per visą šią bemiegę naktį aš savo mintimis sekiau paskui bertainį. Kiek kartų aš mačiau jįjį atsimušant į akmenis tunelyje, upelyje, arba kokioje nors duobėje. Šaltas prakaitas apipila mane nuo galvos iki kojų... Paskui aš įsivaisdinu, kad bertainis yra išneštas į jures. Dievai! Jeigu sugrįžtas vandens kilimas atvarytų jįjį atgal į inėjimą ir paskui per tunelį į laguną! Aš turiu buti ant sargybos.

Prieš saulei tekant aš atsikeliu ir nueinu prie lagunos. Ant ramaus vandens paviršiaus nematyti jokio daikto.

Tunelio gręžimas per urvo sieną toliaus eina, ir ketvirtą valandą po pietų rugsėjo 23 d. inžinierius Serko išsprogdina paskutinį akmenį, kurisai kliudė tunelio užbaigimui, ir susinešimas su išlaukiniu pasauliu yra įsteigtas. Tai yra tiktai labai siaura skylė, ir, kad perėjus per jąją, reikalinga susilenkti. Išlaukinis skylės išėjimas yra nematomas tarp uolų ant akmeninio kranto, ir jisai butų lengva uždaryti, jeigu tam butų reikalas.

Suprantama be jokių aiškinimų, kad šisai praėjimas bus saugiai dabojamas. Be tam tikro leidimo, niekas negali nei išeiti nei ineiti per jįjį. Tat maža vilties yra, kad galima butų šiuom keliu pabėgti.

(Toliaus bus.)

Pašnekėlių Kampelis.

715. Kur svaras anglių kaštuoja tiek, kiek pusė svaro cukraus? Nepaprastų dalykų pridirbo dabartinė karė. Italijoj, kaip praneša laikraščiai, anglių kaina pašoko taip, kad anglįs dabar tik per pusę pigesnės už cukrų ir beveik tiek pat kaštuoja, kiek miltai. Už toną anglių (2,000 svarų) mokama Italijoj net $40, vadinas išpuola po 2 centu už svarą, kuomet cukraus kaina, perkant tonais išneša, tarp 4 ir 5 centų už svarą.

Italija neturi angliakasyklų ir anglis savo dirbtuvėms ir geležinkeliams turi traukti iš kitų šalių,—iš Anglijos ir Amerikos. Anglija dabar pati reikalauja anglių ir negali jų pristatyti Italijai, o iš Amerikos pervežimas labai pabrango todėl, kad kelionė dabar pavojinga ir "inšurinimo" kainos labai pakilo.

Stoka anglių labai blogai atsiliepia ant abelno Italijos gerbuvio, nes daugelis dirbtuvių turi užsidaryt ir darbininkai tokiu budu netenka darbo.

□⊠□

716. Kuom yra žymus Salonikai? Po šios karės Salonikai bus žymus, kaipo talkininkų atsiginimo vieta prieš teutonus. Vienok šisai miestas ir be to yra žymus, jeigu ne kitu kuom, tai jau tik vienu savo senumu, nes jis tapo uždėtas dar prieš Kristaus gimimą.

Žmonijos istorijoj Salonikų miestas lošė puošėtinai žymią rolę. Jį uždėjo Kasandra 315 metuose prieš Kr. gim. ir pavadino jį vardu savo žmonos, kuri buvo Alexandro Makedoniečio seserim.

Pradžioj krikščioniškos eros Salonikai vadinosi Thessalonika. Į šitą miestą šv. Povylas rašė du savo laišku į Thessaloniečius. Šiame mieste taipgi gyveno garsusis rymietis Cicero, kuomet, sumušęs Katilinos suokalbį, jis pasitraukė iš Rymo. Per Salonikus ėjo garsus Via Equatia,—kelias iš Rymo į Bizantijumą (dabartinį Konstantinopolį). Čia yra daugybė senoviškų viešųjų budavonių, kurios pamena dar didžiosios Grekijos garbingus laikus. Senas turkų mečetas yra ne kas kitas, kaip senobinės grekų dievaitės Venus maldnamis. Čia taippat yra dar liekanos hippodromo, kur Theodozius paliepė išskersti 7,000 to miesto piliečių.

Vis tai seni laikai. Miestas kelis sykius ėjo iš rankų į rankas. Musulmanai iš Afrikos užpuolė jį 904 metais ir 22,000 jo gyventojų nusivarė į vergiją. Vėliaus jis pakliuvo į venecjonų rankas, kurie 1430 m. turėjo jį atiduoti turkams. Po paskutinių balkaniškų karių Salonikai vėl perėjo į Grekijos rankas.

Jis yra prie Salonikų įlankos, (Aegėjiškų jurių dalis) ir savo vaizba yra bene antras po Konstantinopolio visuose Balkanuose. Nuo 1889 metų sujungtas geležinkeliu su Belgradu ir Vienna, kas labai pakėlė jo vaizbą. Yra dirbtuvės medvilnės, miltų, muilo, odos, šilko ir kaurų.

Beveik pusė Salonikų gyventojų susideda iš žydų, kita dalis susideda iš turkų ir grekų. Išviso gyventojų yra apie 130,000.

AUKOS L. G. ir A. F. LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS.

Lakštas 53:

E. Milinocket, Me. surinkta per A. Katauską, baliuje, pas J. Gurecką $9.65
Chicago, Ill., SLA. 139 kp. per T. Paukštį 8.91
Mason City, Ia., per A. B. Strimaitį 26.35
Worcester, Mass., per J. Rauktį aukavo: Jokubas Rauktis—$1.00; J. Leleikis, J. Vairius, K. Baginas,—po 50c; J. Laurinaitis, Ona Žiukliutė, Bevardis—po 25c. Viso $3.25
West Frankfort, Ill., lietuvių per A. B. Strimaitį $1.50
Worcester, Mass., gauta čekis Jacob P. Rudis, nepažymėta nuo ko nei kam $4.60
Pittston, Pa., per A. Galinską, surinkta M. Šalčiaus prakalbose: J. Raulinaitis, S. Ignįškis, J. Kazakevičius—po $1.00; J. Rakauskas, P. Tamošiunas, M. Kašiubiutė — po 50c; P. Zijus, J. Gilis, P. Sandargis, V. Sandargis, M. Savickas, M. Klimas, Pr. Lisajus, J. Šalčius, Vienas neužrašytas—po 25c. Viso gauta $10.00
Cliffside, N. J., lietuvių per A. B. Strimaitį $5.00
New Haven, Conn., per M. J. Vokietaitį: per Dr. J. Šliupo prakalbas, parengtas per SLA. IV apskritį: A. Cverka, J. Raulinaitis, J. Noburaitis—po $1.00; H. Pauliukaitis, P. Palšis, P-ni Cverkienė, F. Aimutis—po 50c; K. Simanavičius—41; K. Šoliunas, S. Rinkevičius, S. Rudzinskas, J. Vaitkevičius, M. Juozunas, K. Dauderis, A. Stakonis, A. Strielkauskas, J. Dauderis, J. Rudminas, J. Rudminas, V. Grebliauskas, F. Petraitis, J. Kačergius, A. Krulis, M. Makarevičienė, J. Smigolskis, J. Šukis, A. Milleris, B. Daujotas, J. Rudzinskas, A. Sukevičius, A. Priševičius, Ona Bačiunienė, El. Andriuliutė, P. Milesiunas, J. Vilenskas,—po 25c. Smulkių—$5.24. Nuo A. T. Račiuno vakaro, per p-nis Ag. Pilvelienė—$5.55. Viso $22.95

Viso per savaitę $92.66
Buvo lakšte 52 ..... $7,523.38

Viso įplaukė Fondan $7,616.04
L. A. F. Lakšte buvo $991.13

Viso abiejuose fanuose.. $8,607.17

J. O. Širvydas,
L. G. ir A. F. fin. sekr.

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS.

Lakštas 54:

Harrison, N. J., lietuvių viešo vakaro nuo Lietuvių Apšvietos Politiško Kliubo, per F. Petrukonį (vardai bus vėliau) $10.00
New Britain, Conn., nuo SLA. IV apskr., prakalbų: J. Maloška, A. Selvestravičius, L. Skritulskas, M. Mažeika, A. Ščiuka, A. Švirinas, J. Pusteinikas—po $1.00; J. Šliupas V. Vaitkevičius, O. Vaitkevičienė, J. Juknelis, A. Danaitis, J. Urbonas, J. Senkus, J. Ptakauskas, J. Gruštas, A. Kerdokas, A. Klimas, — po 50c; Veronika Valinčienė—45c; J. Gruštas, A. Šivokas, J. Naunčikas, K. Kazlauskas, S. Rutneckas, A. Kardokas, Z. Mickevičius, S. Raidžiunas, J. Mickevičius, P. Žaleduonis, F. Jokubinas, A. Mariulionis, P. Sakalauskas, F. Mingilas, A. Mežlaiškis, P. Pinskis, A. Greivis, M. Valukonis—po 25c; P. Kalvelis—15c; P. Kiktoraitis, S. Bagdonas—po 10c. Smulkių—$2.80. Viso $20.00
Duquesne, Pa., SLA. 172 kp. per A. B. Strimaitį $23.70
Simas Makauskas, Elizabeth, N. J. per A. B. Strimaitį .. $10.00
E. Waymontn, Mass., nuo K. Pilecko šeimyniškame vakarėlyj, per "Ateities" redakciją $3.05
J. Šlitskis, Baldwinsville, Mass., per A. L. T. S. susivažiavimą $1.00
J. Skinderis, Clinton, Ind., per A. L. T. S. suvažiavimą $1.00

Viso per savaitę $80.30
Buvo Lakšte 53: $7,616.04

Viso įplaukė Fondan .. $7,686.34

LIETUVOS AUTONOMIJOS

Lakštas 52:

Kazys A. Makarevičius, New Haven, Conn., per. A. L. T. S. suvažiavimą $5.00
A. Ramanauskas, Lawrence, Mass., per A. L. T. S. suvažiavimą $5.00
J. Sekevičius, Lawrence, Mass. per A. L. T. S. suvažiavimą.. $3.00
Al. Žalpis ir Katrina Jonavičienė, So. Omaha, Nebr., per A. L. T. S. suvažiavimą, abu po $1.00. Viso $2.00
J. Skinderis, Clinton, Ind., per A. L. T. S. suvažiavimą $1.00

Viso per savaitę $16.00
Buvo Lakšte 51 ..... $991.13

Viso įplaukė Fondan $1,000.13

Viso per abu Fondu .. $8,693.47

J. O. Širvydas,
L. G. ir A. F. fin. sekr.

Am. Liet. Tautinės Sandaros Reikalai.

A. L. T. S. CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Prezidentas: S. Karuža, 2810 Richmond st., Philadelphia, Pa.
Vice-prezidentas: Jonas Liutkauskas, 164 So. 4th st., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius: Dr. E. G. Klimas, Phila. Gen. Hospital, Philadelphia, Pa.
Fin. Sekretorius: J. O. Širvydas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Iždininkas: M. Bučinskas, 229 Arlington ave., Brooklyn, N. Y.

KELI PAAIŠKINIMO ŽODŽIAI.

Kas Tai Yra Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara—tai organizaicja, sutverta lietuvių-tautininkų suvienijimui. Kitos sriovės yra pilnai suorganizuotos. Katalikai turi savo Federaciją, socialistai—savo sąjungą. Męs, tautininkai, ikišiol neturėjome tinkamos organizacijos:

A. L. T. Sandara užpildė tą spragą. Jos prieglobstyj lietuviai galės išvien tautiškoje dirvoje darbuotis, šviestis, savo viešais reikalais pasekmingai rupintis, žodžiu,—varyti tą darbą, kuriam vieno žmogaus pastangų neužtenka,—kur visiem reikia vienytis.

Ko A. L. T. Sandara Nori.

1. Sutraukti visus Amerikos lietuvius į kruvą, į bendrą tautišką veikimą.

2. Gelbėti musų draugystėms, organizacijoms jųjų plėtojimesi, augime.

3. Tvarkyti ir lengvinti lietuvių-ateivių gyvenimą Amerikoj.

4. Šviesti musų žmones.

5. Plėtoti musų žmonėse tautiškus idealus.

6. Turėti Centralį Fondą lietuvių viešų reikalų aprupinimui.

Kaip A. L. T. Sandara Mano Savo Tikslus Atsiekti.

1. (a) Tveriant iš prielankių žmonių A. L. T. Sandaros kuopas. (b) Kviečiant visas tautiškas organizacijas, draugystes ir kliubus rašytis prie A. L. T. Sandaros, kaip josios kuopos, kame, suprantama, butų užlaikyta draugysčių pilna autonomija,—be jų kasdieninio gyvenimo kliudimo ir varžymo.

2. Gaminant ir teikiant draugystėms, bent kelis kartus į metus, tikrai užimančias paskaitas su tinkamais paveikslais, kad duot draugystėms progą rengti vakarus agitacijai už savo reikalus.

3. (a) Paimant į savo rankas lietuvių-ateivių reikalus — per įsteigimą Bostone, New Yorke, Philadelphijoj ir Baltimorėj immigrantų namų. (b) Įsteigiant Centralį Darbo biurą su šakomis didesniuose Amerikos lietuvių centruose, kad musų žmonės galėtų rasti sau tinkamą darbą be didelių sunkenybių.

4. Įsteigiant anglų kalbos ir amatų mokyklą su mokinimu per laiškus (kaip amerikonų—International Correspondence School, University of Chicago Corresp. School, Univ. of Wisconsin Corresp. Sch. ir k.). (b) Uždedant, kur reikia, lietuvių kalbos vakarinius kursus vaikams ir suaugusiam jaunimui.

5. (a) Įsteigiant organą—laikraštį, kuris butų vedamas grynoj lietuviškoj dvasioj. (b) Išleidžiant systematiškai visokius rašinius bei spausdinius, kaip moksliškai-kulturiško, taip ir politiškai-tautiško turinio.

6. Nustatant nuolatinį mokestį—5c mėnesiui nuo nario, kuriuos draugystės-kuopos rinktų savo susirinkimuose ir siųstų į A. L. T. Sandaros iždą, sudarant tuo budu Centralį Fondą.

Kaip A. L. T. Sandara Organizuojasi.

1. (a) Penkios ar daugiau ypatų, prijaučiančių A. L. T. Sandaros tikslams, gali kreiptis į Sandaros Centrą, kad sutverti Sandaros kuopą. (b) Gyvuojančios draugystės, kliubai bei organizacijos, sutinkančios su Sandaros principais, gali įstoti į Sandarą kaipo josios kuopos, kame organizacijos palaiko savo pilną autonomiją. Į tokios draugystės vidurinius, "naminius" reikalus Centras visai nesikiša.

2. (a) A. L. T. Sandaros reikalais rupinasi Centro valdyba, kuri yra renkama Sandaros Seime visiems metams. (b) A. L. T. Sandaros Seimas yra augščiausia valdančioji įstaiga, kuri susideda iš atstovų nuo kuopų—po vieną iš draugysčių, turinčių iki 100 narių ir po 2—augščiau 100. (c) A. L. T. Sandaros Seimas nustato ant visų metų Sandaros veikimo plianą ir jo pildymui išrenka Centro valdybą.

3. (a) Draugystė, įstojanti į A. L. T. Sandarą, kaipo josios kuopa, savo susirinkime nutaria, kad kiekvienas josios narys mokėtų kas mėnesį 5c į A. L. T. Sandaros iždą. (b) Mokestis gali but mokėta kas mėnesis, ar išsyk visiems metams. (c) Surinktoji mokestis draugystės-kuopos raštininko yra siunčiama, drauge su užsimokėjusių surašu į A. L. T. Sandaros iždą. (d) Narys, mokantis savo draugystėj-kuopoj į A. L. T. Sandaros iždą paskirtą mokestį, priklausant prie kitos Sandaros kuopos, —yra paliuosuotas nuo mokėjimo antrą kart į Sandaros iždą—turi tik pristatyt iš savo kuopos mokesčio paliudijimą, kurį išduoda draugystės raštininkas.

Kokios Bus A. L. T. Sandaros Veikimo Pasekmės.

1. Amerikos lietuviai įgys stiprią, suvienytą, suorganizuotą srioves prie tvarkos ir taip mums reikalingos tautiškame veikime vienybės.

2. Musų draugystės, užleisdamos A. L. T. Sandarai vietą viešuose reikaluose darbuotis, turės daugiau laiko savo naminiems reikalams, kuomi draugysčių gyvenimas pasekmingiau plėtosis.

3. Musų žmonės, tik ką atvykę Amerikon ir negalinti rasti giminių, pažįstamų, ar darbo, mažiau patirs vargo, greičiau galės įgyti darbą, kas atsilieps ant musų visuomenės gerbuvio.

4. Musų jaunimas turės progą šviestis, kas pasekmėje palengvins uždarbiavimą ir prisidės prie daugelio praktiško gyvenimo kėblumų išrišimo.

5. Musų visuomenė, iš tinkamų raštų semdama sau reikalingą dvasinį maistą, bus prilaikoma tyroj lietuvystės dvasioj.

6. Musų visuomenė turės Centralį iždą, iš kurio galės but aprupinami įvairųs musų vieši reikalai, ir tuomi bus prašalinta iš musų viešojo gyvenimo daug nenuoseklumų, apsileidimo ir betvarkės.

Taigi, mokestis (5c mėnesiui arba 60c metam) suteiks A. L. T. Sandarai galimybę varyti begalo naudingą tautišką darbą. Penki centai mėnesiui—atrodo nedaug, kuomet tik vienas žmogus moka. Pagal apskaitliavimą, tačiaus, yra Amerikoj suvirš 100.000 lietuvių, besispiečiančių tautiškose draugystėse, kliubuose ir šiaip organizacijose. Jei tik pusė to skaitliaus įstotų į A. L. T. Sandaros eiles,—tai kas metai butų sumokėta į Sandaros iždą—$30,000.00. Yra tai musų sąlygose jau milžiniška suma, kuri begalo daug galėtų atsiekti lietuvių švietimo plėtojime, gerbuvio didinime, tautiško susipratimo gilinime.

Į darbą todėl, broliai ir seseris. Rašykitės į A. L. T. Sandarą! Milžiniškus darbus drauge atliksim! Juk rupi Jums musų žmonių gerovė—musų tautos ateitis. Užtatai spieskitės į Sandaros eiles! Parodykit, kaip brangus Jums lietuvystės idealas.

Į darbą, tautiečiai-lietuviai!

Romanas Karuža,
A. L. T. Sandaros Pirm.

Kibirkštįs.

"Darbininke" rydinu, kad Philadelphijoj žadama leisti anglų kalboje žurnalėlį vardu "Pro Patria Lithuania." Kodėl jo neužvadinus "Pro Deus et Patria"? ar svetimtaučių sarmatinas?

×=×

"Laisvė" rašo, kad Tautinės Sandaros darbus ji seks su didele atyda. Gerai, gerai! Jeigu nebus "ožiu," tai bent šio-to pasimokys apie lietuvystę.

×=×

Kaip Bostono "Darbininke" suskambina, taip Chicagos "Drauge" atsiliepia. Bytina ir Edisoną.

×=×

Aštuonioliką mėnesių socialistų fondas dumoja, kam ir kaip surinktas Amerikoj aukas pasiųsti. Tiki vyrai į stebuklus, tiki.. Mano, kad badaujantis žmogus per 18 mėnesių nevalgęs galįs ištrivot.

×=×

"Keleivis" rašo, kad jis už neteisingus apgarsinimus (suprask už apgavingų daktarų apgarsinimus) neatsako.

Žinoma, jis neatsakys. Už tą atsakys pasigavusieji ant meškeros jo skaitytojai.

×=×

Jeigu koks kipšas neįsimaišys tai katalikai su tautininkais sueis kruvon.

×=×

"Darbininkas" tvirtina, kad "kįla audra." Mano tu aukseli! Nekelk audros—bliude.

×=×

"Visų šalių darbininkai vienykitės"—rašo socialistų laikraščiai ant pirmų savo puslapių. Je, vienykitės su visu pasauliu, tik—ne su lietuviais.

×=×

Kai suėjo katalikai su tautininkais ir pasikalbėjo, tai ir pamatė kad "ne toks velnias juodas, kaip maliavoja..."

×=×

Sulyg mano jurgiško razumo rodosi, kad katalikai su tautininkais vienijasi, tas paaiškėjo Brooklyne. Bet ar klerikalai su tautininkais

susivienys—tai dar tik šakėmis ant vandenio apie tai užrašyta.

×=×

Mačiau, kad prezidentas Wilsonas paskyrė Suprym Korto sudžia žydą Brandeis, bet kol kas dar nemačiau, kad Žyvatkauskas butų prieš tai protestavęs. Brandeis nėra aršesnis už Loevy.

×=×

Gal vokiečiai mokesčius Lietuvai užkrovė todėl, kad męs daugiaus aukų dėtum.

×=×

Didžiausią klaidą musų protėviai, keliavusie iš Azijos per Balkanus į dabartinę Lietuvą, padarė tame, kad jie išsirinko sau negerą kelią ir vietą—visur dabar karė.

Jurgis Spurgis.

Belaisvių Balsai.

Jieško brolio ir giminių. Domininkas Ramaševskis yra vokiečių belaisvėj Parchim'e. Jo giminės randasi Indiana Harbor, Ind., brolis Alexandra ir sesuo Pranė Girdvainis buk gyvena Chicagoje. Domininkas prašo jų atsiliepti ir prisiųsti jam pinigų šiuo adresu: Domininkas Romaševskis, Bat. XI, Komp. 6, Kriegsgef-lager Parchim, Mecklenburg, Deutschland.

Belaisvis jieško brolio. Redakcija gavo laiškelį iš Vokietijos nuo Petro Meškausko, pakliuvusio nelaisvėn 10 rugpjučio 1914 m. Jis prašo pajieškoti jo brolio Kazimiero Meškausko, gyvenančio Chicagoje. Kazimieras paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., val. Gersudi, kaimo Ličiunų, 10 metų, kaip Amerikoj ir nuo 4 metų jau nerašė. Lai Kazimieras, ar pažįstami parašo Petrui Meškauskui sekančiu adresu: Deutschland, Neuhammer (Qu.), Kriegsgefangenenlanger, 1 Camp., 2 Korporalschaft, Petras Meškauskas.

VIETINĖS ŽINIOS.

Antvyskupio priėmimas. Pereitą utarninką po piet Chicagon atvyko iš Brooklyno naujasai Chicagos antvyskupis, Jo Excellencija George W. Mundelein. Skaitlingos delegacijos nuo dvasiškų ir svietiškųjų išvažiavo specialiu traukiniu į La Porte, Ind., pasitikti antvyskupio specialį traukinį.

Chicagoje ant stoties ji sutiko didelės minios. Sakoma, galėjo buti apie 30,000 žmonių. Keletas šimtų policmonų negalėjo palaikyti tinkamos tvarkos ir spaudimas buvo begalinis. Su dideliu vargu per minias eidamas, antvyskupis laimino žmones žodžiais: "God bless you and your families" (Lai Dievas palaimina jus ir jusų šeimynas).

Seredoj katedros bažnyčioj atsibuvo formališkas naujo antvyskupio įvedimas. Ceremonijose dalyvavo keletas antvyskupių ir daugiaus tuzino vyskupų, neskaitant daugybės paprastų kunigų. Naujasai antvyskupis turi tik 43 metus ir yra jauniausis antvyskupis visoj Amerikoj.

Padarewski surinko $40,000. Pereitos subatos po piet Auditorium teatre lenkų didis pianistas J. Padarewski laikė prakalbą naudai nukentėjusių nuo karės lenkų. Jo žmona tuom tarpu su parinktomis merginomis pardavinėjo lenkiškuose drabužiuose lėles ir programus. Šisai vakaras davė gryno pelno apie $40,000.

Daugelis lenkų atvyko net iš aplinkinių miestelių paklausyti prakalbų ir duoti savo tautiečiams aukų:

"Mano viengenčiai lenkai—moterįs ir vaikai—reikalauja neatidėtinos pagelbos,—sakė Padarewski savo prakalboje. "Jeigu šios didžios šalies (Amerikos) žmonės neateis jiems su pagelba, lenkų tauta bus išnaikinta ir svetimtautiški karciviai bus vienatinės žmogystos, likusios Lenkijoj."

Taip pradėjo savo prakalbą Padarewski. Po to jis nupiešė trumpai Lenkijos istoriją ir karės nelaimes.

Plėšikų užpuolimas. Pereitos nedėlios vakarą užmaskuoti plėšikai užpuolė šv. Dovydo airių bažnyčios kleboniją ant Bridgeporto, prie 32-ros ir Union ave.

Vakare plėšikai užtelefonavo į kleboniją, šaukdami kleboną buk pas mirštantį ligonį. Vos kunigas, apsirengęs, spėjo atsitolinti nuo savo namų, du užmaskuoti plėšikai paskambino į klebonijos duris. Atidariusią duris gaspadinę Stella Wilowitch jie pasitiko

(Tąsa ant 7-to pusl.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. F. Andrejunas, Manchester, N. H. Panaši korespondencija tilpo "Lietuvos" No. 5; aukautojų vardai tilps ten, kur bus pasiųstos aukos. Tatai Jusų korespondencijos netalpinsime.

p. J. Lukauskis, So. Boston, Mass. Męs negalime suteikt adresų Lietuvių Komiteto visuose Rusijos gubernijų miestuose, nes tokius adresus turi tik Centralinis Lietuvių Komitetas Petrograde. Todėl, vieton kreiptis atskirai į kiekvieną skyrių, rašykite tiesiog į Centralinį Lietuvių Komitetą tokiu adresu: Centralnyj Litovskij Komitet, Petrograd, Baskov per. Num. 29, kv. 2. Jeigu galima bus, tai jie sujieškos.

p. Baltasis Beržėlis ir kiti čia nepaminėti. Raštelį peržiurėsim ir sunaudosim sekančiam numeryj.

Apgarsinimai.

GERAS STIMULIATORIUS.

Maža stimuliacija kai-kada yra reikalinga net tuomet, kuomet išrodo, kad viskas dirba gerai. Žmogus turi nelaukti iki tol, kuomet jo sveikata sunyksta, bet turi užlaikyti ir sutvirtinti ją, imdamas dažnai dozus Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro. Tos gyduolės išvalys jo vidurius ir sustiprins juos tuo pačiu laiku. Vartok jį taip greitai, kaip greit pastebėsi permainą savo apetite arba nuo silpnumo, nesmagumo, konstipacijos, nerviškumo, bemiegės. Vartok jį nuo gromuliavimo organų ligų kaipo pirmą pagelbą ir įsitėmyk, kiek gero tau padarys. Aptiekose. Kaina $1.00. Jos. Triner, Išdirbėjas, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago.

. . . . . .

Nuo šalčio naudok Trinerio Linimentą ant savo krutinės ir gerklės. Nuo reumatizmo, neuralgijos, nesveikų raumenų ir jungių. Kaina 25 ir 50c., per krasą 35 ir 60c.

PRANEŠIMAS.

Turiu už garbę pranešti savo tautiečiams, kad atidariau naują "bučernę ir grosernę," užlaikau viską kuogeriausią ir parduodu pigiausiomis kainomis. Malonėkite atsilankyti ir persitikrinti.

Jonas Leipos,
3348 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Dėlei savininko myrio parsiduoda pigiai anglių biznis 14 metų senas su arkliais, vežimais ir ofisu. Atsišaukite tuojaus:
3237 Wallace st., Chicago, Ill.

DRAUGIJŲ REIKALAI

JAUNUOMENĖS APŠVIETOS DR-JA surengs linksmą gražų vakarą, nedėlioj, vasario (Feb.) 13 d. 1916 m. Meldžio svet., 2244 W. 23rd pl. Svetainė atsidarys 6 val. vak. Programas prasidės 7 val. vak. Tikietų kainos: 25c. 35c ir 50c. Scenoje statoma vieno akto graži moksliška drama **B. BRACCO: P. CARUSO.**

Vakaro papuošimui yra užkviesta chorai svetimtaučių ir lietuviški; apart chorų duetai, solistės konservatorijų studentės, didelė orkestra; po programo draugiškas linksmas **Balius.** Nuoširdžiai užprašom gerbiamus lietuvius ir lietuvaites į šį gražų musų parengtą vakarą.

Su pagarba,
J. A. Draugija.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo tėvo paeinančio iš Rusijos, Kauno gub., Raseinių pav., Mankunų vol., Girkalnio miestelio. Tėvas turi 46 metus amžiaus. Girdėjau nuo kitų, kad gyveno, Waukegan, Ill. Jis pats ar kiti, kas apie jį žino, teiksis pranešti man šiuom adresu:
Antanas Andrikis,
Russia, gorod Voronež, Gamovskaja ulica. N16 dom Bogdanova.

Taipogi pajieškau savo brolių paeinančių iš Suvalkų gub., Seinų apskričio, Šventažero val., Mikičių kaimo. 40 metų Mateušo Čeponionio ir kito brolo Ignaco Čeponionio apie 30 m. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:
Marijona Čeponioniutė,
Russia, Voronež m. Gamovskaja ul. N16.

Pajieškau savo draugo Adomo Alšausko. Jis paeina iš Graižiškių kaimo, Gudelių parap., Suvalkų gub. Jis pirmiau gyveno Cedar Rapids, Ia., o dabar nežinau kur jis yra. Jei kas žinote, ar jis pats, duokite žinią sekančiu antrašu:
Jonas Bloskevičius,
Box 87, Standard, Ill.

Pajieškau savo draugo Vladislovo Jadinkaus. Kauno gub., Raseinių pav., Retavo parap., Drupšių kaimo. Amerikoje gyvena apie 6 metus, paskutinius 2 metus gyveno Indiana Harbor, Ind. Kas žino, arba jisai pats, meldžiu atsišaukti antrašu:
Fr. Žeimis,
1607 W. 10th st., Michigan City, Ind.

Ar Jųs Kosite?

Jei taip, tai sustabdykite jį! Tai yra lengva padaryti, jei Jųs imsite

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balzamą Plaučiams) laiku. Pamėginkite jį nuo peršalimų, užkimimo, bronchito, krupo ir kokliušo. Suaugusiems kaip ir vaikams. Kainos 25c ir 50c visose aptiekose.

Kosėjo Nuolatos.

"Aš pagavau didelį šaltį ir nuolatos kosėjau, parašė p. W. Woloszyn, Weirton, W. Va., ir jeigu aš paimdavau stiklą šalto vandens, kosėjimas pasidarydavo labjaus traukčiojantis. Dirbdamas blešinių dirbtuvėje arti milžiniško karščio, aš turėjau gerti vandenį. Aš perskaičiau apgarsinimą apie Severos Balzamą Plaučiams, ir, išvartojus 25 centų bonkutę, kosulis sustojo, ir aš jaučiuos gerai ir sveikai."

Skaudėjimai Krutinėje,

ir įvairus kiti sopėjimai ir skaudėjimai yra greitai išvaromi, trinant gerai **SEVEROS GOTHARD ALIEJUM** (Severa's Gothard Oil). Jisai yra puikus raminantis linimentas. Kainos: 25 ir 50c už bonką. Visose aptiekose.

Severos Medikališkas Kalendorius.

1916 metams yra dabar gatavas išplatinimui Jusų aptiekoje, arba tiesiog nuo musų. Tikrai gaukite vieną kopiją ir laikykite ją parankioje vietoje per visus metus.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Paranktiausiomis
Yra Dvi Naujos
MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.

Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir t. t.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsibuva didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

VIENA SALĖ.	Šiokiom Dienom	Subatomi ir Šventomi Dienomi
Paprastiem šokiam (baliam)	$10.00	$15.00
Baliam su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliam be programo, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00
ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.		
Baliam be programo, gėrimus vartojant	25.00	45.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	30.00	50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam		5.00

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį. Jei reikia, gali turėti kuknią virimui, torielkas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą $5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Turime pilnai darbo restauracijose, fabrikuose ir privatiškuose namuose Norint darbo atsišaukite

Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor. Room F.
Telefonas Normal 163.

Ant Pardavimo.

50 arklių pajiegos **Auto Truck** geroje tvarkoje visas per naują pertaisytas, veža arti du tonu, tinka visokiam bizniui, vertas $800, parsiduoda už—$300.00

Šis truckas buvo savasčia Furniture Štoro, po pardavimui štoro jis dabar nereikalingas ir užtai parsiduoda pigiai.

Atsišaukite pas
DR. J. KULIS
3259 So. Halsted St.,
Telefonas Yards 1532.

7-nių pasažieirų, 6 cilinderių Locomobile Limousinas, model 1913. Geriausio darbo, geriausioje tvarkoje, kaip naujas. Yra tai geriausia mašina graborio bizniui. Verta $2,500.00, parsiduoda už $1,600.00.

Atsišaukite pas
DR. J. KULIS
3259 S. Halsted St.,
Telefonas Yards 1532.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

! ! Pranešimas ! !

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 583

Dr. P. WIEGNER

"VARPAS"

Pirmutinis žadintojas-budintojas lietuvių tautiškosios dvasios, redaguotas Dr. V. Kudirkos. **PILNI KOMPLETAI 1889-1890-1891 METŲ.** Kaina su prisiuntimu $2.50 už vienų metų "Varpą." Visus tris kompletus leidžiu už $6.00 su prisiuntimu.

Kas nori matyti lietuvių tautos jieškinius 27 metai tam atgal, matys juos "Varpe."

Pinigus siųskite ir adresuokte šiaip:

P. MIKOLAINIS,
R. F. D. Route 2, Hudson, N. Y.

FARMOS GERIAUSIOS.

Pirkite šias musų farmas Didžiausioje Lietuvių Farmerių Kolionijoje Amerikj. Ta kolionija yra per mus uždėta 1905 metais ir męs apgyvendinome ją su 360 lietuviais farmeriais. Męs esame seniausieji ir didžiausieji Amerikos lietuviai farmų pardavėjai. Męs parduodame teisingiausiu budu išduodami užvarantuotus popierius Deeds ir čystus Abstraktus be jokių extra damokėjimų. Męs turime šimtus visokio didumo farmų parduoti, išdirbtų su užsėtais laukais, su sodnais, su budinkais. Žemė derlingiausia, nes maišosi su moliu ir juodžemiu ir molis su gera smielžeme, maišyta. Geriausia žemė dėl visokių javų, daržovių, sodnų, pievų ir gyvulių auginimo-ganyklų. Ir turime daugybė žemės neišdirbtos, geros, kurią parduodame visokio didumo plotais pigioj po $6 akerį ir brangiaus ant lengvų išmokėjimų. Kiekvienas gali tokios žemės pasiimti ir mieste dirbdamas išmokėti ir likti farmeriu. Pasiskubinkite nusipirkti bo prekės greit bus daug augštesnės. Atvažiuokite pas mus męs tikrai užtikriname jus, kad surasite sulyg savo noro farmų pirkti. Už ką busite mums dėkingi. Kviečiame visus miesčionis darbininkus ir iznierius atvažiuoti ir apsigyventi pas mus ant farmų tarp savų brolių lietuvių farmerių. Kuogražiausiame ir sveikiausiame apgyventame krašte pilna aplink vaikams mokyklų, bažnyčių, geležinkelių ir gerų žviravotų kelių. Apielinkėje turgaunų miestų Scottvillės ir portavas miestas Ludington, Michigan. Nusipirkite musų kolionijoje farmas jums taipos patiks ant musų farmų gyventi. Apie miestus nei mislyti nenorėsite. Turėsite ant farmų užtikrintą sau gerą gyvenimą. Trumpu laiku farma pati per save išsimokės ir padarys jus turtingais į kelis metus laiko. Rašyk tuoj, gausi lietuvių kolionijos mapą ir katalioga dovanai. Tik įdėkit už 4 centus stampą dėl prisiuntimo kaštų.

A. KIEDIS & CO.
Real Estate
Peoples State Bank Building,
Scottville, Michigan.

Jei nori pamatyti tikrai
GERĄ TEATRĄ,
tai ateik į
MILDĄ
3138-42 So. Halsted St.

Čia už 5c matysi gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šiokiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai pralesti valandą liuoso laiko užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

ATYDAI SOUTH CHICAGIEČIŲ.

Labai pigiai ir ant gerų išlygų parsiduoda 2 pagyvenimų medinis namas 2957 E. 81 Str. arti Exchange ave., maudyklės, toiletai viduryje, neša $25.00 randos į mėnesį. Galima pirkti su mažais pinigais, arba labai pigiai už 'cash.' Kreipkites dėl informacijų.

A. OLSZEWSKI BANK,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Dovanai šis žodynas dėl Tamistos!

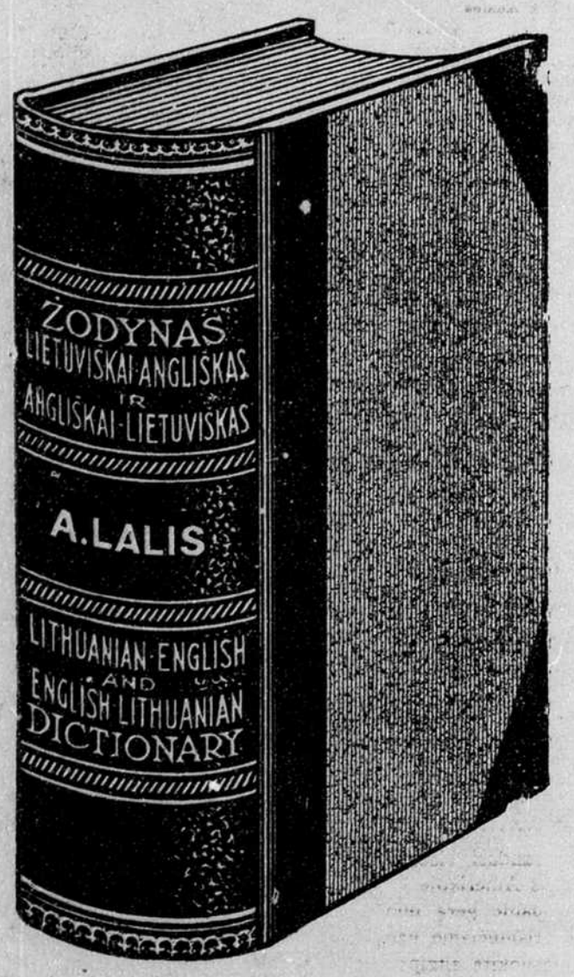

Prisirašyk prie mokslo Angliškos kalbos, musų speciališka korespondencijinė metoda dabar, o apturėsi visai DOVANAI šį Lietuviškai-Angliška ir Angliškai-Lietuviską žodyną.

Musų pilnas speciališkas kursas Angliškos kalbos, skaitymo ir rašymo prekiuoja $12, ant išmokėjimų; Trįs doliariai prisirašant už pirmą mėnesį, o sekantį penki mėnesiai po $2. Šis kursas yra pilnas savyje dėl išmokimo Angliškos kalbos, ir užtikrinam, kad kiekvienas mokinys išmoks gana greitu laiku.

Kiekvienas, kuris prisirašys prie mokslo tuojaus ir užmokės $9 prisirašydamas, apturės šį žodyną už $6, visai dovanai ir kvita už apmokėtą kursą iškalno, taipjau gvarantacija, kad butų užtikrintas išmokyme Angliškos kalbos, skaitymo ir rašymo, ir kad mokykla mokys ji arba ją tolei, kolei jis arba ji visą kursą pabaigs ir išmoks, nežiurint ant to, kad užims jam arba jai tris, keturis, šešis mėnesius arba dvejus metus. Prisiųsk pinigus tuojaus—pradėk mokinties savo name musų speciališka metoda—gauk šį didįjį žodyną už šešis doliarius visai dovanai. Nelauk—gali netekti progos. Chicagiečiai gali mokinties musų kresose dienomis arba vakarais. Prisirašantieji dabar, taipjau apturės žodyną dovanai. Siųskite laiškus su pinigais arba su pareikalavimais platesnių paaiškinimų į:

AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES,
1741 W. 47th St., arba 731 W. 18th St., Chicago, Ill.
Valandos: Kas dien iki 10 vakaro; nedėldieniais: iki 2 po pietų.

Pajieškau savo dviejų brolių, Mikolo ir Aleksandro Ozerinckių. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Naumiesčio val., Girininkų sodos. Meldžiu jų pačių, ar ko kito duoti žinią, nes turiu labai svarbų reikalą. Adresas:
Russia. Maskava Marjn Ros Pulkavaja Ulica, Fabnikas Teroka Ukulnik. Juozapas Ozerinckis.

Pajieškau savo švogerio Kazimiero Fefero arba Šmito, Pajievonio kaimo ir parapijos, Vilkaviškio pav., Suvalkų gub. Apie 14 metų Amerikoj. Atsišaukti adresu:
Ignotas Petruškevičius,
Box 288, Springhill Mines, N. S. Canada.

Pajieškau Marijonos Vaivažedutės iš Kumelionių kaimo, Mariampolės parap., Kalvarijos pav., Suvalkų gub. 11 metų Amerikoj, girdėjau ištekėjo, bet pravardės po vyro nežinau. Turiu labai svarbų reikalą. Gyvena kur ten Illinois valstijos. Atsišaukti adresu:
Ignotas Petruškevičius,
Box 288, Springhill Mines, N. S., Canada.

Pajieškau savo švogerio Antano Dapkaus iš Kaltinėnų val., Raseinių pav., Kauno gub. Raupėltas, 5 pėdų ir 4 colių ugio, gerai amerikoniškai kalba, dirba fondrėse, molderiauja, vardą permaino į Andy Daptis. Daugiausia gyveno Indianapolis, Ind. Atsišaukti adresu:
Walter Petrovitch,
Box 21, Wash. Co., Millsboro, Pa.

Pajieškau savo draugo Dominyko Remeikos, iš Lygumų viest., Šiaulių pav., Kauno gub. Gyveno, kaip girdėjau, Chicagoj. Turiu didelį reikalą. Atsišaukti adresu:
Jonas Zvigaitis,
Box 74, East Whately, Mass.

Pajieškau savo švogerio Antano Pukelio iš Pajeznio kaimo, Laukuvos parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyveno Mahanoy City, Pa., o apie 15 metų atgal išvažiavo apie Milwaukee, Wis., ar apie Chicago, Ill. Amerikoj yra apie 23 metus. Atsišaukti adresu:
Franciškus Martinkus,
% B. Marseng,
2493B Pitkin ave., Brooklyn, N. Y.

Reikalavimai.

Reikalingas:—siuvėjas prie moterišku rubų. Meldžiu kreiptis laišku šiuom antrašu:
J. N. Wallace,
4620 McPherson ave., St. Louis, Mo.

Reikalaujama 70 vedusių vyrų su pirmomis pilietiškomis popieromis, apsigyvenimui ant pusiau sekcijos valdiškos žemės, duodamos dykai, viskas vienam šmote. Smulkmenas suteiks už 11 centų markėmis. R. S. Hamilton, Baker, Mont.

Reikalauju darbininko:—ant farmos ant visos vasaros, ar ant visų metų, ar ant kelių metų. Moku $30 ant mėnesio su valgiu ir apskalbimu. Talgi kas dirbęs Amerikoj, ar Lietuvoj prie gyvulių, o labjausiai prie arklių, tai prašau atsišaukti tuojaus. Čia ir keli galėtų gauti darbus, mašinos su sėdynėmis. Kiekvienam duosiu atsakymą. Atsišaukti adresu:
Petė Kizlaitis,
Box 25, Sheridan Co., Welliver, Mont.

Parsiduoda:—iš priežasties nesveikatos savininkų už prieinamą kainą saliunas (karčiama) lietuviais tirštai apgyventoj vietoj; laisnis užmokėta iki Gegužio (May) 1 d. 1916 m. Dėl platesnių žinių, kreiptis antrašu:
1737 So. Union ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—bučernė ir grosernė 2438 W. 45th place. Vieta apgyventa lietuviais ir lenkais. Be namo yra arklys ir vežimas. Parsiuoda labai pigiai iš priežasties ligos. Grosernė ir bučernė randasi naujame name.
St. Montvillo,
2438 W. 45th pl., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—naminiai rakandai pigiai; tiktai vieni metai kaip supirkti, iš priežasties nelaimės, turi parduoti. Atsišaukite greitai:
John Meilas,
1134 Canal st., 2 augštas iš fronto. Chicago, Ill.

Parsiduoda:—bučernė lietuvių apgyventoje vietoje. Biznis gerai išdirbtas. Šiame miestelyj yra tiktai 2 bučernės. Parduosiu pigiai, nes greitame laike einų į didesnį biznį.
John Sriubas,
Box 288, Steger, Ill.

Parsiduoda:—saliunas išdirbtoj vietoj per daugelį metų lietuvių apgyventa. Priežastis pardavimo, savininkas išvažiuoja ant farmų. Atsišaukit:
Joe Rudowick,
1441 Wentworth ave.,
Chicago Heights, Ill.

Parsiduoda:—pirmos kliasos mėsinyčia su namu, daro biznį čia jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos vaizbos. Geriausiai lietuviais apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip-pat dadėti grosernę. Ateikite arba rašykite:
Anton Prozsky,
2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

EIKIT ATGAL ANT FARMŲ! APSIrinkit vietą prie Rock Island Geležinkelio. Didelės progos farmerystei Arkansas, Louisiana, Oklahoma, Texas, New Mexico, Colorado ar Missouri valstijose. Nepapastai gera žemė už pigią kainą. Musų Immigracijos Biuras gali suteikti jums bešališkų, ištikimų informacijų apie farmeriavimo progumus teritorijoj, kur bėga musų geležinkelis. Rašykit jusų locnoj kalboj pas L. M. Allen, Passenger Traffic Manager, Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago, Ill.

Apleidžiu miestą turiu parduoti visų namų rakandus (furničius) Regina muzikalis baksas $250.00. Įdėk 5 centus į skylę ir muzika griežia. Naujas pelenų sijotojas $2.00, plunksninės paduškos.
527 So. Oak Park Ave., Oak Park, Ill.

SKAITYKITE "LIETUVĄ."

E X T R A

Parsiduoda medinis namas su bučerne ir visais bučernei reikalingais daiktais. Labai gražus štoras ir geroje lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Atsišaukti į A. Olszewskio Banka.

VIETINĖS ŽINIOS.

(Tąsa nuo 6-to pusl.)

su revolveriais ir, inėję į ofisą, pagriebė skarbonkas, kur buvo kolekta anglims pirkti. Ten buta $225.00. Po to, rėžius gaspadinei revolverio galu per galvą, plėšikai pabėgo.

Plėšikai, matyt, turėjo buti iš tos pačios apielinkės ir, matyt, dar nelabai išsilavinę, nes, anot gaspadinės žodžių, vienam, kuris laikė į ją revolverį atkišęs, ranka visą laiką drebėjo.

Nuo "Birutės." Šioje pėtnyčioje vasario 11 d., 8 val. vak., Mark White Square svetainėje, "Birutė" turės pirmą dainų repeticiją rengiamamjam gavėnios koncertui. Taip-gi sekančiame antradienyje choristai ir choristės pradės lankyti konservatoriją, kur p. A. Pocius mokys ir lavins muzikoje toliau.

Norintieji prisidėti prie pastatymo koncerto gavėnioj ir dykai gauti lekcijas konservatorijoje, gali šioje pėtnyčioje prisirašyti prie "Birutės" ir drauge su kitais pradėti mokyties. "Birutės" dainoriai neprivalo apleisti nei vienos repeticijos, tas turi buti žinotina norintiems prisirašyti.

"Birutės" Valdyba.

Įvairumai. Ateinantį ketvergą, vas. 17 d., 8 val. vak., Mark White Square svetainėje Moterių Apšvietos Draugijos rupesčiu bus surengta paskaita apie surengimą valgių iš moksliško atžvilgio. Skaitys Dr. Šliakienė (Rutkauskaitė).

— Girdėjome, kad artistas P. Vitkauskas su geresnėmis vietinėmis teatralėmis spėkomis vasario 20 d. 1916 m., Hull House Teatre, stato scenoje 4 veiksmų dramą "Mirtų Vainikas."

Veikalas yra labai gražus ir p. Vitkauskas rengiasi jį pastatyti pagal Maskvos Dailės teatro budą, kaip tai: su išlaikymu reikalingų pauzų, takto ir kitų smulkmenų, o taipgi laike lošimo ir užbaigiant veiksmą prašoma bus publikos neploti. V.

Lietuvių Tautiškų Kapinių atskaita. Kapinių draugijos sekretorius S. Danta paduoda sekančią atskaitą už 1915 metus:

Įplaukė:

Nuo 1914 metų kasoje liko	$262.95
Už parduotus lotus	840.00
Už pavienes duobes	359.75
Nuo pikniko už tikietus, etc.	418.55
Aukų nuo dr-jų ir kitų	386.60
Už baksus dėl mirusių	38.25
Už aptaisymą kapų	23.50
Už perkėlimą mirusių	10.00
Paskolinta namui	400.00
Viso įplaukė	$2,739.60

Išmokėta:

Alga užveizdoms	$570.00
Alga raštininkui	25.00
Kaštai raštininkui	7.00
Už 24 kapinių paveiksius	50.00
"Aušrai" už susirinkimų svet.	5.00
Darbininkui pag. perkelti mirusį	1.00
Už daiktus, reikalingus ka pinėms	10.90
Už spaudos darbus	20.25
Už pikniką gegužio 30 d.	167.45
Nuošimčiai už bondsus	42.00
Sėklos dėl kvietkų	1.85
Iškasimas šulinio	500.00
Už pabud. namo įmokėta	1,015.00
Už pabud. gonkų ir toaleto	60.00
Apdraudimas namo ant 5 metų	19.20
Viso išmokėta	$2,494.65

Tokiu budu kasoje lieka 1916 metams $244.95, ką liudija revizoriai: Ant. Tamkevičia, Kaz. Meškauskis ir Ant. Lutkus.

Susirinkimai trustisų laikomi kas paskutinis šventadienis kiekvieno mėnesio kapinių ofise, visuotini susirinkimai—"Aušros" svetainėje, sušaukiamiami per atvirutes.

Valdyba ant 1916 metų: F. P. Bradchulis, pirmsėdis; B. Lubinas, pirm. pag.; P. B. Zekas, iždininkas; S. Danta, raštininkas; Edw. Čepulis, užveizda kapinių.

AR GAUNI DABAR LAIŠKUS NUO SAVO GIMINIŲ IŠ LIETUVOS?

Ar žinai, kur dabar yra tavo giminės laike šios karės Lietuvoje, ir ką jie ten veikia? Ga' jie yra likę be pastogės ir badą kenčią? Ar susirašai su jais, ir ar gauni nuo jų atsakymą?

Jeigu negauni nuo savo giminių iš Lietuvos jokio atsakymo ir nežinai, kur jie dabar yra, tai kreipkis į mus, o męs mėginsime juos pajieškoti per vokiečių valdžią, ir gal but surasime juos ir atsakymą nuo jų gausime.

Chicagiečiai gali asabiškai kreiptis į musų ofisą, o lietuviai iš kitų miestelių per laiškus. šiuom adresu:

Lietuva Publishing Co.,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

PIRKITE NAMUS.

Kiekvienas sveikas darbininkas gali ir privalo turėti savo namą.

Kodėl? Todėl, kad neturintis namo nei nepasijunta, kaip jo sunkiai uždirbti pinigai studyla ir nieko neužčėdija, o pirkęs namą, nei nepasijunta, kaip greitai jį išmoka ir turi savo locną namą ir toki žmogų visi guodoja, vadina Chicagos ukėsu ir niekas nesibijo su juom reikalus turėti, o neturintį vadina raudauninku, ar burdingierium, ir su juom nieko bendro nenori turėti.

Pirkti namą dabar yra geriausias laikas. Kodėl? Todėl, kad dabar darbai visur gerai eina, ir toliau žada dar geriau eiti. Ir štai kodėl. Amerika dabar turi daugybę kontraktų su Europa padirbimui amunicijos, automobilių, drabužių, ir kitų dalykų, kurie ims daugiau metų laiko. Tokiu budu darbo Amerikoje bus dabar daugiau kaip kada nors buvo.

Šimet taipgi bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška valdžia, visada Amerikoje buvo geri laikai. Taigi ir vėl turėsime gerus laikus, jeigu gausime republikoniską prezidentą.

Atminkite, kad kaip tik laikai eina geryn, tai ir properčių kainos eina augštyn. Ir todėl tai dabar yra geriausias laikas namus pirkti, kol yra pigus, o paskui parduoti su geru pelnu, kada kainos pakils. Bet atminkite, kad properčių kainos kįla tiktai gerose biznio vietose. Geriausia biznio vieta yra tai Bridgeportas. Svarbiausia biznio gatvė yra Halsted. Jei norite ant pirktų properčių uždirbti, tai pirkite jas ant Bridgeporto, ne laukuose.

Męs turime pardavimui gerų properčių ir pigiomis kainomis, ant Halsted ir aplinkui, ir parduodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Čia Paduodame Tiktai Keletą iš Jų.

66 2 augštų murinis namas, akmens fundamentas, ant Union avenue, arti 34-tos gatvės, 4 fliatai: 2 po 4 ruimus ir 2 po 5 ruimus, toiletai, gesas, neša $50.00 randos į mėnesį. Kaina ..... $5,500.

67 2 augštų murinis namas ant Emerald avenue, arti 34-tos gatvės, 2 fliatai po 5 ruimus ir 3 ruimai basemente, toiletai, gesas, neša $29.00 randos į mėnesį. Kaina ..... $4,500.

69 Murinis namas ant Emerald avenue, arti 29-tos gatvės, 7 ruimai, geras namas ant akmeninio fundamento, neša randos $22.00 į mėnesį. Kaina ..... $3,200.

70 2 augštų murinis namas ant Emerald avenue, arti 32-ros gatvės, 4 fliatai po 4 ruimus kiekvienam, toiletai, gesas, neša randos $50.00 į mėnesį, didelis basementas. Kaina ..... $5,700.

71 2 augštų murinis manas ant Morgan arti 33-čios gatvių, geras naujas biznio namas, štoras ir 4 pagyvenimai: vienas 6 ruimų ir 3 po 4 ruimus, neša randos -113.00 į mėnesį, toiletai, gesas viduje. Kaina ..... $13,500.

72 2 augštų murinis biznio namas, ant 31-mos gatvės, prie Lowe avenue, štoras ir 3 pagyvenimai: du po 5 ruimus ir vienas 4 ruimų, gesas, elektrikas, toiletai viduje, didelė barnė galima užlaikyti 2 arklius ir 3 vežimus, geram padėjime, neša randos $83.00 į mėnesį. Kaina tiktai $8,000.

73 Naujas 3 augštų murinis gražus namas ant 31-mos arti Union avenue, 3 fliatai po 6 ruimus, gesas, elektrika, toiletai, maudyklės, neša randos $70.00 į mėnesį. Kaina ..... $9,500.

74 2 augštų medinis namas ant Emerald avenue, 2 pagyvenimai po 6 ruimus, toiletai, gesas, maudyklė ant pirmo flioro, neša randos $29.00 į mėnesį. Kaina ..... $2,800.

75 2 augštų naujas murinis namas, ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 5 pagyvenimai, toiletai, gesas, neša randos $60.00 į mėnesį. Kaina $7,000.

76 3 augštų murinis namas ant Lowe avenue arti 32-ros gatvės, 6 fliatai po 4 ruimus ir didelis basementas, neša randos $68.00 į mėnesį. Kaina ..... $7,000.

77 3 augštų murinis namas ant Lowe avenue arti 32-ros gatvės, 3 pagyvenimai po 6 ruimus, toiletai, maudyklės, gesas, elektrikas, neša randos $54.00 į mėnesį. Kaina ..... $6,500.

78 2 augštų murinis naujas namas. ant Lowe avenue, arti 32-ros gatvės, 2 pagyvenimai ir basementas, vienų metų senas, pastatytas pagal paskutinę madą, neša randos $50.00 į mėnesį. Kaina ..$7,500.

79 2 augštų medinis namas ant Wallace gatvės, arti 37-tos gatvės, štoras ir 2 pagyvenimai, vienas 6 ruimų ir vienas 4 ruimų, toiletai, maudyklė, gesas, neša randos $36.00 į mėnesį. Kaina tiktai ..... $3,000.

97 2 augštų murinis namas ant Parnell avenue, štoras ir pagyvenimas, stovi ant muro fundamento, ant pirmo flioro štoras, o ant viršaus ruimai dėl pagyvenimo, galima įnešti $500, o reštą ant išmokesčių. Kaina ..... $2,000.

86 3 augštų murinis namas ant Emerald avenue arti 35-tos gatvės, 3 pagyvenimai po 5 ruimus, 2 maudyklės, toiletai viduryje, neša randos $45.00 į mėnesį. Kaina ..... $5,000.

91 2 dviejų augštų muriniai namai ant Wallace gatvės, arti 45-tos gatvės, vienam yra 2 pagyvenimai po 6 ruimus, o kitam keturi pagyvenimai: 2 po 4 ruimus ir 2 po 3 ruimus, neša randos $49.00 į mėnesį, gera labai proga ir geras uždarbis ant tų dviejų namų, reikia įnešti $1,000, o reštą ant išmokėjimų. Kaina tiktai $3,200.

Sekančiame "Lietuvos" numeryje rasite tolesnį namų surašą.

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St., Chicago.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius dar-žus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS
Amerikoj "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

2116 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškos kalbos, 439 pusl. $2.00
Kietais audimo apdarais 2.50
2117 ŽODYNAS Angliškai-Lietuviškos kalbos, 835 pusl. 3.00
Gražiais "Half Morocco" skuros apdarais. 4.00
2118 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškos kalbų vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie kaip No. 2117. Pusl. 1274. ..... 6.00
2119 ŽODYNAS. Tas pats kaip No. 2118, tik apdarytas pilnai (Full Morocco) brangia Morocco skura 7.00

2895 Biblija. $2.50
4 Allumna ir Kitos Pasakos. ..... .35
95 Gyvenimo Vaizdeliai. ..... .15
126 Iš Gyvenimo Lietuviškų Vėlių bei Velnių. ..... $.150
Apdaryta. $2.00
157 Karės Laukuose. ..... .20
191 Laikrodininko Atminimai. ..... .15
195 Lietuviškos Pasakos Įvairios. Dalis I. $1.00
Apdaryta. $1.25
196 Lietuviškos Pasakos Įvairios. Dalis II. $1.25
Apdaryta. $1.50
197 Lietuviškos Pasakos Įvairios. Dalis III. $1.25
Apdaryta. $1.50
198 Lietuviškos Pasakos vairios. Dalis IV. $1.25
Apdaryta. $1.50
216 Maksimas Gorkis. Apysaka. ..... .15
220 Maxim Gorkij. Pasakojimai. ..... .25
245 Namelis ant Volgos. ..... .20
246 Nakvynė. ..... .10
255 Olitipa. Pasaka. ..... .25
275 Pagal Įstatymus. ..... .40
286 Pasaka apie Kantrių Aleną. ..... .20
287 Pasaka apie Adomą ir Jievą. ..... .10
298 Ponas ir Bernas. ..... .15
305 Pragaro Atgijimas. ..... .10
325 Raistas—The Jungle. 85c. Apdaryta $1.15
327 Revoliucijos Žmonės. ..... .20
330 Rymas. Romanas. $1.25. Apdaryta. $1.50
340 Sapnai, pasakaitės. ..... .20
343 Sidabrinis Kryželis. ..... .45
351 Simukas ir Magdutė. ..... .10
409 Žmogus Nepliuškis. ..... .10
485 Pamokslai Išminties ir Teisybės. ..... .40
496 Robinzonas Kruzius. Morališka Pasaka. ..... .20
600 Akis už Akį, Dantis už Dantį. ..... .10
642 Consilium Facultatis. ..... .15
656 Deklamatorius. ..... .50
657 Dėdė Atvžiaavo. ..... .20
658 Draugas, drama. ..... .10
679 Geriaus Veliaus Negu Niekad. ..... .15
683 Guminiai Batai. II. Nuo Ausies Lig Ausies. ..... .10
722 Jonukas ir Marytė. ..... .10
737 Katriutės Gintarai. ..... .15
743 Kunigo Gramulos Raštinyčioje. ..... .10
760 Lizdas Naminio Liuto. ..... .15
761 Linksmos Dienos. ..... .10
771 Medicinos Daktaras, komedija. ..... .20
773 Migla. Komedija. ..... .10
774 Mindaugis, Lietuvos Karalius. ..... .25
775 Milionai Vandenyj. ..... .10
787 Nastutė, 2 veiksmų Drama. ..... .15
827 Perskyrų Teisėjas, komedija. ..... .10
828 Pietro Caruso. ..... .10
830 Piršlybos. Komedija. ..... .20
831 Pinigų Nėr. Sceniškas Vaizdelis. ..... .10
832 Pirmi žingsniai. ..... .20
837 Pono Feliso Atsilankymas, Komedija. ..... .15
840 Prieš Vėją Nepapusi. ..... .20
867 Sulyg Naujausios Mados. ..... .10
869 Šalaputris. Komedija. ..... .10
871 Šiaurės Karžygiai. ..... .25
908 Vyrų Vergija, Komedija. ..... .20
920 Žilė Galvon—Velnias Vuodegon. ..... .10
922 Žmonės. Drama. ..... .15
976 Eilėmis ir Proza. ..... .25
986 Girtuoklių Gadzinkos. ..... .10
987 Gyvybė. ..... .15
1014 Keplos Kančios. ..... .10
1069 Pirmieji žiedai. Eilės. ..... .10
1080 Revoliucijos Dainos. ..... .15
1144 Akyvi apsireiškimai Sviete. ..... .25
1145 Apie žemę i rKitus Svietus, Jų Buvį ir Pabaigą. ..... .75
Apdaryta. $1.00
1149 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. ..... .75
Apdaryta. $1.00
1161 Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus. ..... .40
1182 Dvi Kelionį į Tolimą Šiaurę. ..... .20
1190 Gamtos Istorija. 50c. Apdaryta. ..... .75

BREVIORĖLIAI.

2912 Breviorėlis. ..... .30
2914 " ..... .70
2915 " ..... .90
2916 " ..... .45
2917 " ..... .60
2918 " $1.00

Taipogi "Lietuvos" Knygyne randasi visokios svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje.

Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Reikalaudami Katalogo, kurį prisiunčiame uždyką, arba siųsdami užsakymą ir pinigus, adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.
A. OLSZEWSKI, Pres.
3252 SO. HALSTED ST., :-: CHICAGO, ILL

Bridgeport Clothing Co.

Dabar laikas pirkti pigiai drapanas. **Overkautai** ir **Siutai**, kurie parsiduodavo po $28.00, $26.00, $25.00, yra parduodami po $17.50; pigiaus negu mums kaštuoja. **Marškiniai**, kuriuos parduodavome po $2.00, $1.75 ir $1.50 dabar tiktai **95c.**

Kepaliušai, kurie parsiduodavo po $2.00, dabar tiktai **$1.85.**

Turime numažinę kainas kiekvienam departamente.

Kožnam yra proga pasinaudoti musų tavorų pigumu. Męs norime padaryti vietos pavasarinėms drapanoms. Taigi nepraleiskite progos, bet pasiskubinkite, kol yra geras rinkinys.

Krautuvė atdara: Utarninke, Ketverge ir Subatoj iki 9:30 valandai vakare. Nedėliomis iki pietų.

Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs necsame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.

Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.

Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

JUOZAS A. AMBROSIUS
Attorney At Law
LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)
3252 So. HALSTED ST.
TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL

Ofiso Valandos:

Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Greitesnis Budas—Telefonas.

Užčėdykit laiką, trubelį ir iškaščius laiškų diktavimo—prašalinkit reikalingumą laukti dvi ar tris dienas, kol atsakymas ateis per pačtą.

Imk telefoną ir užbaigk reikalą, kurį turi ant rankų, greitai ir užganėdinančiai tiesioginiu pasikalbėjimu per Bell long distance linijas.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Garsinkitės "Lietuvoj."

JUOKELIAI.

ŽINOMA.

—Tėte, koks laikas buva ilgiausis—?

—Nuo vienos "peidės" iki kitai.

TARP JAUNAVEDŽIŲ.

Ji: Prieš vestuves, tai budavo dažnai man atnešdavai saldainių, arba gėlių, o dabar tai ne!..

Jis: O, dušyte, su saldiniais ir gėlėmis tai buvo lengva, nes tada nereikėjo siųsti tono anglių ir kumpio.

NĖRA TEISMO.

Žiopliauskas.— Žinai, ką aš turiu pasakyti?

Kaimynka.— Iš kur-gi tamstos mintį sužinosiu.

Žiopliauskas.— Aš turiu katiną. Neduok Dievė kas jį nužudytų, apskųščiau ant 20 dol.

Kaimyn.— Apskųstum, tai apskųstum, bet kur? Kol kas męs neturime nei katinų teismo, nei teisėjų.

DAVĖ GERĄ PATARIMĄ.

Kuomet prasikaltėlis yra biednas ir neturi už ką pasisamdyt sau advokato, teismas paskiria jam vieną advokatą uždyką, kad jį gintų.

Sykį buvo toks atsitikimas:

Tapo pagautas vagis ir kadangi jis neturėjo advokato, teisme, tai teisėjas, atsigrįžęs prie vieno iš stovinčių teisme advokatų, sako:

— Tamista, pasiimkite jį į užpakalinį kambarį, tegul jis jums papasakoja apie savo šitą reikalą ir duokit jam geriausią rodą.

Advokatas pasiėmė apskųstąjį vagį į kambarį ir po pusvalandžio sugrįžo atgal teisman, bet—vienas pats.

— O kur yra areštantas?-paklausė teisėjas.

— Jųsų Malone!—atsakė advokatas.—Aš išklausiau jo istorijos ir po to daviau geriausią rodą, kokią tik galima butų jam duoti. Aš jau taip pasakiau: "Klausyk, jeigu aš bučiau tavo vietoj, tai aš iš šio kambario eičiau ne pro duris, bet pro langą." Jis taip ir padarė, ir dabar jau bus kokią porą verstų nuo teismo.

IŠAIŠKINO.

Mikas.— Tu, Petrai, mokytas žmogus, išvirožyk man, kas tai yra "socilizmas."

Petras.— (Augštu ir išdidžiu tonu) socializmas norėjo 1904 metuose sukelti Rusijoje revoliuciją. Jį valdžia pagavo ir inkišo kalėjiman. Tai toks socializmas. Aišku?

NEGRIEŠNINKAS.

Įėjo bažnyčion pusamžis žmogus pavylgė pirštus švęstame vandenyje, persižegnojo ir puolęs ant kelių pradėjo balsu šaukti:—Dieve, susimylėk ant manęs didžio griešninko, Dieve, susimylėk ant manęs visų didžiausio griešninko!

Už jo pečių sėdintis žmogus sako:

— Et, aš maniau, kad aš griešninkas, bet štai kur visų didžiausis griešninkas.

KAD NEPAKLYSTŲ.

Kaip tik S. L. A. viršininkų nominacijos ir rinkimai, tai dvasia šventa nuo Marso atsiunčia Žagarą, kuris ir pataria žmonėms rinktį į S. L. A. viršininkų vietas žmones, nešiojančius raudonus kaklaraikščius. Apsaugok viešpatie, nuo klaidingo kelio.

GERAS PATARIMAS.

Pirkėjas.— Ar šitie kiaušiniai švieži?

Pardavėjas.—Be abejonės.

Pirkėjas.— Jųs sakote šviežiai, bet buna nešviežiai.

Pardavėjas.— Jei rasi negerą, mesk laukan.

PATARĖ.

"Kur dabar vokiečiai eis?"—girdžiu, klausia ant gatvės vienas kito. "Jau visus frontus apėjo, visus sumušė, o nieko nepergalėjo."....

— Gal jie dabar eis ant Kaizerio.... Tas tai jau tikrai kojas užverstų....—patėmija jo draugas.

PAVYDI.

Pati.— Jau tu ir vėl prisigerei!

Vyras.— Tai pačiut, aš tave taip myliu, o tu man pavydi to, ko aš noriu.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaiszkis

Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.

2302 S. Leavitt St. Chicago

LEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**

Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinės ligi augščiausiai, teipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augšt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politis. Ekonomijos, Knygvedystės, Dailiaraščio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.

3106 So. Halsted St., Chicago

Reikalauk Aprašymo

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3337 So. Morgan St., Chicago.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat. (Aptiekos viršuj aptiekos.) CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law

Lietuvis Advokatas

30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114

Telephone Franklin 1173

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-ro

Telephone Yards 3159

Naujas Išradimas—Spyna be Rakto

Nereikia rakto nešiotis-nėra ką nei pamesti.

Kožna spyna kitaip rakinasi.

Musų naujo išradimo beraktinės spynos yra padarytos ant neišpainiojamų pamatų ir yra taip *saugios* kaip *Bankinis Užraktas.* Nusipirkęs musų naujo išradimo beraktinę spyną jausiesi saugiau negu kad palicmoną pristatytum prie savo užrakto, nes jos kitas jokiu budu negalės atrakyt kaip tik jųs. Nelaukdamas pareikalauk nuo musų pilno tų spynų aprašymo su paveikslais; nusistebėsi dažinojęs, kaip tvirtai ir saugiai jos yra padarytos ir pigios. *Už praplatinimą musų naujo išradimo beraktinių spynų duodama didelės vertės dovanos. Klausk išlygų.*

Laiškus rašykite lietuviškai įdėdami markę atsakymui.

Adresuokit šitaip:

SECURITY PADLOCK CO.

648 W. 31st St. Dept. A. Chicago, Ill.

Phone Drover 5052

Dr. K. Drangelis

LIETUVIS DENTISTAS

3261 So. Halsted St., Chicago

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS

SAULĖ THE SUN.

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams $2.50

„ „ pusei metų $1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCZKOWSKI CO.,

Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA-

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis.

R. F. D. Route 2, Hudson, N. Y.

Rašomos Mašinos.

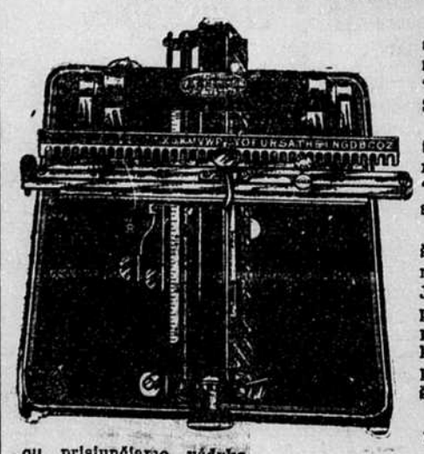

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.

Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jaja rašyti.

Kataliogą rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,

3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiatt-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1208
Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos:
tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

Paslaptys Magijos ir Spiritizmo

(Knyga išrodanti Paslaptis Magikų).

Daugelis lietuvių dar labai save vilioja, įtikėdami visokiems magikams ir spiritualistams. Nemažai jaunų vyrukų, nepatyrusių, savo visus sunkiai uždirbtus pinigus sukišo į pragobėlio magiko kišenių.

Užtai nesiduok bent ant toliau savęs išnaudoti, nusipirk knygą: "Paslaptys Magijos ir Spiritizmo," kurioje išrodama visos paslaptįs šviesoje mokslo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslėliais parodytos slaptybės ir jų darymo budai. Knyga yra 262 puslapiu, kaina su prisiuntimu į namus tiktai ..... 60 centų.

Iš kitų vietų užmokestį galima prisiųsti pačto dvicentinėmis markėmis. Adresas:

M. J. Damijonaitis,

901 West 33rd Street, :: Chicago, Illinois

KATALIKAS — AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS — KATALIKAS

VISUOMENĖS,

Literaturos ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasižiurėjimui vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

ALD 3249-53 South Morgan Street CHICAGO, ILL., U. S. A. ALD

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITĮ"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

MUSŲ metodą išmokinsime jųs anglų kalbą labai trumpame laike, jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk pasiškinimų. Dovanai

American School of Languages

731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.

CHICAGO, ILL.

AR NORI

gauti DYKAI dvi geras sztukas ir Kataliogą visokių geru magiszkų sztukų ir kitokių visokių dalykų, kurių tu labai nori, o nežinai kur jų gauti? Jeigu taip, tai atsiųsk savo pilną ir aiškų adresą, o aš tuojaus ta Kataliogą ir tas sztukas tau nusiųsiu DYKAI. Adresuok:

JUOZAS J. SZLIKAS,

(MAGIKAS)

3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m.

Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai

Knygų kataloga siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

PIGĄ FARMĄ.

80 akerų puikios žemės parsiduoda tik už $2,500. Puiki vieta, tik pusė ang. mylios nuo miestelio, žemė derlinga, visoki javai auga puikiai; šmotas puikaus miško.

Platesnių žinių klauskit per laiškus, adresuodami šitaip:

Bol. Stelnonis,

Box 41, Peacock, Mich.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Įsteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MĖLDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

JEIGU NORI NUSIPIRKTI SAU *Nama arba Lota* Be klapato, rupesčio, pigiai ir teisingai; *Inšuriti savo Turta, Išdirbti Raštus,* TAI EIK PAS *J. J. Hertmanowicz* 3133 EMERALD AVE.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esi nenaudingu, jeigu su mažais iškaščiais gali išmokti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darbą turėti ir buti pats ant savęs ponu. Išmokęs barzdaskutystės, busi liuosas visoj pasaulyj. Rašykite—o gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoff'o Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa. Senjausi ir atsakančiausi mokykla apielinkėje. Pasiklausk žinančių.

Mes duodame visokius darbus jų ieškantiems.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

"Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svaistomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Canal 2115

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

Dovana nuo

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KALENDORIUS

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairus labai naudingi pasiskaitymai: **apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt.** S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo kningų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 cental. Agentams rabatas. Kreipkitės:

A. B. Strimaitis

307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

Gyvenimo telefonas Drover 7781. Telefonas Yards 551 ir 155

LIETUVOS APTIEKA.

Mes žinome, kad lietuvės moterįs dažnai nusiskundžia, negalinčios gaut norimų žolių-vaistų Amerikoje. Atsišaukite pas mus, gausite viską; žolių, lašų ir visko, ko jųs negaunate anglų aptiekose. Mes labai atsargiai išpildome Lietuvos daktarų receptus. Duodame rodas. Rašant pas mus, prisiųskite 2c markę.

Provizorius F. A. JUOZAPAITIS

3601 S. Halsted st., Cor. 36 st., Chicago, Ill.

NAUJA KNYGA! Tik ką išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams. Sudėjo V. K. Račkauskas, "TĖVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacijinis veikalas, kokis jau nuo senai buvo pageidaujamas. Jame telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tiktai.....75c

Reikalaukite ir pinigus siųskite pas:

M. J. Damijonaitis 901 W. 33-rd Street CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Visas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.